

KINDERALIMENTATIESYSTEEM RECOURT / VAN DER STEUR

EVALUATIEONDERZOEK ONDER GESCHIEDEN BURGERS

KENNISCENTRUM MAATSCHAPPIJ EN RECHT
LECTORAAT LEGAL MANAGEMENT / 2013

CREATING TOMORROW

Mr. dr. Bregje Dijksterhuis
Mark van Duijvenvoorde LLB

COLOFON

Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de Raad voor Rechtsbijstand en het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen.

De volgende personen hebben meegewerkt aan de totstandkoming van het rapport: M. Nagel, L. Breed, W. van Eerde en R. van Otterlo.

Het lectoraat Legal Management doet onderzoek naar de organisatorische aspecten van juridische dienstverlening.

Auteurs

B.M. Dijksterhuis en M. van Duijvenvoorde

© Hogeschool van Amsterdam
September 2013

Niets van deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op enige andere wijze zonder voorafgaande schriftelijke toestemming.

Lectoraat Legal Management

Kenniscentrum Maatschappij en Recht
Wibautstraat 80-86
Postbus 1025
1000 BA Amsterdam
www.hva.nl/legalmanagement

OVER DE AUTEURS

Mr. Dr. Bregje M. Dijksterhuis is in 2008 aan de Universiteit Leiden gepromoveerd op een rechtssociologisch onderzoek naar landelijke rechterlijke samenwerking op het gebied van alimentatie. Zij is werkzaam als onderzoeker en docent bij de Hogeschool van Amsterdam, binnen het onderzoeksprogramma Legal Management in het domein Maatschappij en Recht. Dijksterhuis doet in samenwerking met de rechtspraak, studenten en andere onderzoekers, onderzoek naar de praktijk van het echtscheidingsrecht en naar de organisatie van juridische dienstverlening.

Mark van Duijvenvoorde LL.B. werkt als Hogeschool Onderzoeker in Opleiding binnen het onderzoeksprogramma Legal Management van de Hogeschool van Amsterdam. Van Duijvenvoorde werkt mee aan meerdere onderzoeken op het terrein van de organisatie van juridische dienstverlening. Hij is afgestudeerd aan de opleiding HBO-Rechten van de Hogeschool van Amsterdam. Zijn afstudeeronderzoek ging over het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en KART.

SAMENVATTING

Samenvatting onderzoek naar het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur

Inhoud

- 1 Inleiding
 - 1.1 Doel
 - 1.2 Onderzoeksvragen
 - 1.3 Methode
- 2 Resultaten uit de enquête
- 3 Resultaten uit de interviews

1 INLEIDING

Dit is een samenvatting van het onderzoek naar de mening van de alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden over het vereenvoudigd kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur. Op 29 september 2011 presenteerden de Tweede Kamerleden Recourt (PvdA) en Van der Steur (VVD) hun plan tot vereenvoudiging van de berekening van kinderalimentatie.¹ Het onderzoek is een evaluatie van dit nieuwe alimentatiesysteem, met een bijbehorende Kinder Alimentatie Rekentool. Het onderzoek is verricht onder de gebruikers van deze tool KART. Alleen de meest opvallende en belangrijkste resultaten en conclusies worden weergegeven.

1.1. DOEL

Het doel van dit onderzoek is het evalueren van het rekensysteem Recourt/Van der Steur, vanuit het perspectief van de alimentatieplichtigen en -gerechtigden. Daarbij worden de verschillende uitgangspunten van het wetsvoorstel als basis genomen, dus of ze met dit rekensysteem en deze tool behaald worden.

1.2. ONDERZOEKSVRAGEN

- Wat zijn de ervaringen met en meningen van alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden over het rekensysteem Recourt/Van der Steur en KART?

DEELVRAGEN

1. In hoeverre ervaren de alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden de tool als gebruiksvriendelijk?
2. In hoeverre vinden de alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden het rekensysteem transparant(begrijpelijk en inzichtelijk)?
3. In hoeverre ervaren de alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden het rekensysteem Recourt/Van der Steur als rechtvaardig en herkenbaar?
4. In hoeverre zijn de alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden het eens met de hoogte van de berekende kinderalimentatie en met de bandbreedte om af te wijken?
5. In hoeverre dragen het rekensysteem Recourt/Van der Steur en KART bij aan de zelfredzaamheid de alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden?

1.3. METHODE

Kwantitatief onderzoek

Er is gekozen voor een eerste verkennend onderzoek met een breed scala aan onderwerpen over de nieuwe berekening van kinderalimentatie. Er is voor gekozen om de mening van de gebruikers,

¹ J. Recourt & G.A. van der Steur, PvdA en VVD plan voor de nieuwe berekening van kinderalimentatie.

onderhoudsplichtigen en onderhoudsgerechtigden, over de digitale tool KART en het achterliggende Rekensysteem te vragen. In het invulscherf van KART wordt gebruikers gevraagd om hun mening te geven over het alimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en KART. De enquête stond online van 28 december 2012 tot en met 15 april 2013. In die periode zijn 292 respondenten geworven. Gekozen is voor onderzoek onder gebruikers van de tool KART. Zijn zijn immers de doelgroep van het kinderalimentatiesysteem en de tool KART: Zij hebben op het moment van het invullen van de enquête behoefte aan een alimentatieberekening of behoefte aan een herberekening. Daarom werd de enquête gekoppeld aan de tool KART. De vergelijkingen in hoofdstuk 3 tot en met 7 zijn allen statistisch getoetst. Voor de rapportcijfers en en vijf-puntsschalen is gebruik gemaakt van Mann-Whitney tests, omdat de data in geen geval normaal verdeeld was. Om te bepalen of er verschillen bestaan op de categorische variabelen, zoals sekse en opleidingsniveau, is gebruik gemaakt van Chi-kwadraattoetsen. Voor beide toetsen geldt: als een p -waarde kleiner dan .05 wordt gerapporteerd duidt dit op een statistisch significant verschil tussen de groepen.

Kwalitatief onderzoek

Respondenten konden in de enquête aangeven of zij bereid waren mee te werken aan vervolginterviews. De geïnterviewden zijn vervolgens aselectief geselecteerd uit deze groep bereidwilligen. Er hebben 34 vervolginterviews plaatsgevonden. Deze groep bestaat uit 11 alimentatiegerechtigden, 20 alimentatieplichtigen, en 3 professionals.

2. CONCLUSIE VAN HET ONDERZOEK

Eenvoud

De eenvoud is het eerste onderwerp dat in de enquête en interviews aan de orde is gekomen. Daarbij is vooral ingezoomd op de tool KART. Een belangrijke conclusie uit de enquête is dat de respondenten de alimentatietool KART gebruiksvriendelijk en eenvoudig vinden. De alimentatieplichtigen zijn zelfs iets positiever. Ook het invullen van de verschillende posten, inkomen, verblijf kinderen (zorgverdeling), kindgebonden kosten, ervaren de respondenten in het algemeen als gebruiksvriendelijk.

Transparantie

De begrijpelijkheid van het alimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en de tool KART wordt als ruim voldoende beoordeeld. Blijkbaar vinden de respondenten de gegeven informatie in de tool KART over het alimentatiesysteem voldoende. Opvallend is daarbij wél dat de alimentatieplichtigen positiever zijn dan alimentatiegerechtigden. Opvallend is dat naarmate respondenten het meer eens zijn met de hoogte (en dat geldt in meerdere mate voor alimentatieplichtigen, zoals hierna aan de orde zal komen, het systeem als begrijpelijker wordt ervaren. Andersom geldt het ook. De berekening van de verschillende inhoudelijke aspecten en de toelichting worden als inzichtelijk beschouwd. Hier is geen verschil te zien tussen alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden.

Uit de interviews blijkt dat de respondenten de transparantie als belangrijkste kernwaarde zien. De reden is dat het belangrijk is om te zien hoe het alimentatiebedrag tot stand is gekomen. Dat zou de betalingsmoraal verbeteren. In een vervolgonderzoek zou dit verder op grote schaal kunnen worden onderzocht.

Als punt van aandacht in de interviews wordt wel genoemd dat er behoefte is aan meer inzicht in de tabellen die ten grondslag liggen aan de berekening (vooral ten aanzien van de kindgebonden kosten) en in de omrekening van het bruto-inkomen naar het netto-inkomen.

Rechtvaardigheid en herkenbaarheid

De rechtvaardigheid van het alimentatiesysteem Recourt/Van der Steur wordt ook met een ruime voldoende beoordeeld. Alimentatieplichtigen zijn hierover positiever dan alimentatiegerechtigden. Ook zijn meer alimentatieplichtigen het eens met de hoogte van het bedrag. Uit de interviews blijkt dat er inderdaad een verband lijkt te zijn met de mening over de hoogte van het bedrag en de mening over de rechtvaardigheid van de berekening. Over de input van het systeem; de ingrediënten bruto-inkomen, zorgverdeling en kindgebonden kosten, zijn de respondenten positief. Uit de interviews blijken de 'nachten' een goede manier te zijn de zorgverdeling mee te laten wegen. Ook blijkt zowel uit de enquêtes dat het kiezen voor één ouder die de kindgebonden kosten recht doet aan de

werkelijkheid. De mening van de alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden komt opvallend genoeg wel overeen wat betreft het meenemen van deze posten.

Opvallend is dat respondenten sterk van mening verschillen over de vraag of de posten vermogen, schulden, inkomen van de nieuwe partner en dubbele woonlasten meegenomen hadden moeten worden. Aan de geïnterviewden is gevraagd hoe deze posten eventueel meegewogen konden worden.

Uit de interviews komt echter geen eensluidende visie naar voren. Bovendien zien geïnterviewden zelf in dat er praktische bezwaren zijn. Interessant is wel dat in interviews als mogelijkheid wordt voorgesteld om alleen het vermogen mee te wegen als er geen ander inkomen is. Bij schulden zouden alleen niet-verwijtbare schulden (zoals restschuld hypotheek of bijzondere ziektekosten), die ontstaan zijn vóór de scheiding moeten worden meegenomen.

Opvallend is weer dat de mening van alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden niet verschilt over de onderwerpen die niet zijn meegenomen: vermogen, schulden, dubbele woonlasten en het inkomen van de nieuwe partner. Kortom, over de input is men het eens, over de output verschillen de meningen van respectievelijk de alimentatieplichtigen en gerechtigden.

De mening over de hoogte van het bedrag verschilt sterk tussen alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden. Alle respondenten geven gemiddeld wel een voldoende hiervoor. Opvallend genoeg verschillen de meningen van respondenten wel veel meer over de afwijkmogelijkheid. Een aantal ziet daar een bron van conflict.

Zelfredzaamheid

Of dit tot meer zelfredzaamheid lijkt moet zich uitwijzen en hierover kan in het kader van dit onderzoek slechts een indicatie worden gegeven

Over de bijdrage aan zelfredzaamheid zijn de respondenten duidelijk: respondenten zijn blij met een eenvoudige tool die ze zelf kunnen gebruiken en hen minder afhankelijk maakt van juridische professionals.

3. RESULTATEN TEN AANZIEN VAN DE CENTRALE ONDERZOEKSVRAGEN UITGEBREID

3.1. ACHTERGRONDEN EN EERDERE ACTIVITEITEN

Enquête

In deze paragraaf worden de resultaten beschreven van de achtergronden en eerdere activiteiten van de gebruikers van KART en het achterliggende alimentatiesysteem Recourt/Van der Steur.

Tweederde van de respondenten zijn alimentatieplichtigen en veelal man. Een derde deel is alimentatiegerechtigd en veelal vrouw. Van de respondenten verdient de helft tussen modaal en twee keer modaal. Een derde verdient minder en een klein deel meer dan twee keer modaal. Een derde heeft HBO niveau, een derde MBO niveau en de rest WO os alleen lagere of middelbare school. Opvallend is dat de alimentatieplichtigen beduidend meer verdienen dan de alimentatiegerechtigden, terwijl het opleidingsniveau overeen komt. Voor de helft van de respondenten is dit een herberekening van de alimentatie. Ruim de helft van de respondenten heeft een ouderschapsplan en de rest geeft aan dit nog te gaan doen. Op een enkeling na heeft iedereen de tool alleen, dus zonder partner of deskundige, ingevuld.

Interviews

De opvallende uitkomst uit de interviews is dat een verandering van de omstandigheden bij nagenoeg alle geïnterviewden, de aanleiding voor een herberekening van het alimentatiebedrag via KART is. Vaak gaat het om een verandering in de inkomenssfeer, bijvoorbeeld omdat de onderhoudsplichtige werkloos is geworden. Verder is een uitkomst dat de Tremanormen volgens respondenten bij de eerdere berekening waren gebruikt.

2.2.EENVOUD

Enquête

In deze paragraaf worden de resultaten uit de enquête en interviews beschreven die betrekking hebben op het onderwerp: eenvoud van het kinderalimentatiesysteem en de tool KART.

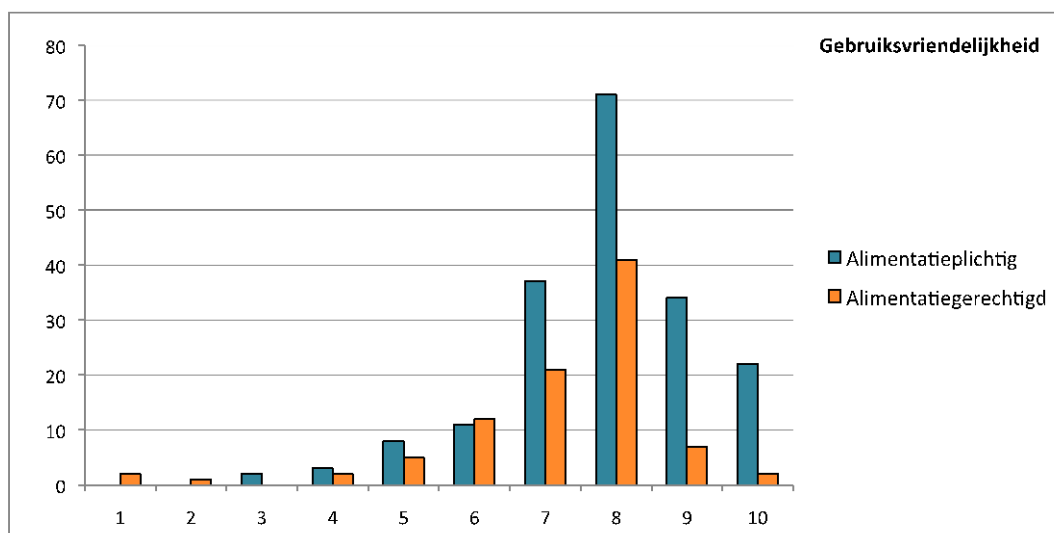
De respondenten ervaren KART als een eenvoudige tool. KART krijgt van de respondenten een gemiddeld rapportcijfer van 7.6 voor gebruiksvriendelijkheid.

Alimentatieplichtigen beoordelen de gebruiksvriendelijkheid zelfs iets positiever dan de alimentatiegerechtigden.

Bij elke post, te weten (1) bruto-inkomen, (2) bruto-inkomen ex-partner, (3) verblijf kinderen, (4) betaler kindgebonden kosten, ervaren minimaal 2 van de 3 respondenten het invullen van de betreffende post als eenvoudig of heel eenvoudig. De toelichting bij de alimentatieberekening, die als pdf was te downloaden, werd door 8 van de 10 gebruikers als bruikbaar beschouwd.

De gebruiksvriendelijkheid van KART wordt door kinderalimentatieplichtigen positiever beoordeeld dan door kinderalimentatiegerechtigden. Voor beide groepen geldt dat het oordeel over de gebruiksvriendelijkheid ruim voldoende is.

	Kinderalimentatieplichtig	Kinderalimentatiegerechtigd
Gemiddelde	7.9	7.2
Mediaan	8	8 ²

Interviews

Uit de interviews komt naar voren dat geïnterviewden KART gebruiksvriendelijk vinden, omdat Zij KART zelfstandig kunnen invullen. Als enige probleempunt wordt het invullen van het inkomen genoemd. Belangrijkste is daarbij dat mensen niet beschikken over de inkomensgegevens van de ex-partner. Daarnaast noemen enkelen als probleem dat ze niet alle onderdelen van hun eigen inkomen kunnen invullen: zoals een ZZP-bestanddeel, gouden handdruk etc..

Een illustrerende quote van een geïnterviewde:

"De tool is erg simpel, er zijn weinig factoren waar rekening mee wordt gehouden maar het is juist prettig dat er door weinig gegevens toch een reëel bedrag uit komt. Ik ga ervan uit dat er een goede berekening achter zit."

3.2. TRANSPARANTIE

Enquête

In de enquête is transparantie geoperationaliseerd als begrijpelijk en inzichtelijk.

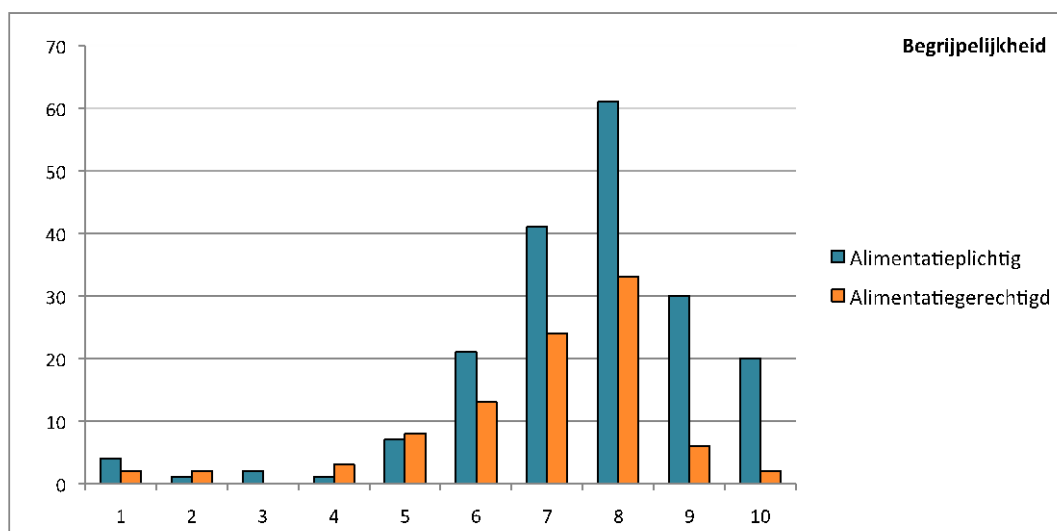
De respondenten beoordelen de begrijpelijkheid van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur als ruim voldoende. De onderhoudsplichtigen zijn positiever dan de onderhoudsgerechtigden.

² De mediaan is het middelste getal in een geordende verzameling. De mediaan is toegevoegd omdat deze maat minder gevoelig is voor extreme waarden in de data.

Inkomen, opleiding, of het al dan niet eerder laten maken van een berekening spelen geen rol. Wél vinden de respondenten, die het eens zijn met de hoogte van de alimentatieberekening, de begrijpelijkheid positiever dan respondenten die het niet eens zijn met de berekening en vice versa. Dat is op zich te verwachten; wat wél opvallend is, is dat degenen die het niet eens zijn met de hoogte van het bedrag, de begrijpelijkheid gemiddeld nog voldoende beoordelen. De respondenten hebben ook voldoende inzicht in de berekening door KART van de verschillende onderdelen van het alimentatiesysteem, te weten: (1) het netto-inkomen, (2) het netto-inkomen van de ex-partner, (3) het verblijf van de kinderen en (4) de werkelijke zorgkosten. Hierover verschilt de mening van de alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden opvallend genoeg niet. Ook de toelichting bij de berekening vindt het gros van de mensen begrijpelijk.

De begrijpelijkheid van KART wordt door kinderalimentatieplichtigen positiever beoordeeld dan door kinderalimentatiegerechtigden. Voor beide groepen geldt dat het oordeel over de begrijpelijkheid ruim voldoende is.

	Kinderalimentatieplichtig	Kinderalimentatiegerechtigd
Gemiddelde	7.6	6.9
Mediaan	8	7

Interviews

De meeste geïnterviewden vinden transparantie van de berekening het belangrijkste uitgangspunt. Als reden daarvoor geven zij aan dat het belangrijk is om te zien hoe het alimentatiebedrag tot stand is gekomen. Geïnterviewden hebben het idee dat men makkelijker betaalt als men ziet waarvoor men betaalt.

Quote van een alimentatieplichtige:

"Ik vind transparantie de belangrijkste kernwaarde. Ik denk dat de betalingsmoraal verbetert naarmate meer duidelijkheid ontstaat over de opbouw van het alimentatiebedrag. Ik heb behoefte aan inzicht in de berekening. Door inzicht in de berekening ontstaat begrip voor het bedrag."

De meeste geïnterviewden antwoordden dat zij de toelichting voldoende duidelijk vonden. Er kwam ook wat feedback op de toelichting naar voren.

Een paar alimentatieplichtigen willen graag meer inzicht hebben in de totstandkoming van het bedrag. Ze noemen verschillende punten: inzichtelijkheid van de tabellen waarlangs het alimentatiebedrag tot stand komt; inzicht in de kosten van het gas/water/licht, de bandbreedte(afwijkmogelijkheid), de werkelijke zorgkosten, netto-inkomen.

3.3. RECHTVAARDIGHEID VAN DE ALIMENTATIEBEREKENING RECOURT/VAN DER STEUR

Enquête

In de enquête is rechtvaardigheid van de alimentatieberekening opgesplitst in rechtvaardigheid en herkenbaarheid ofwel aansluiting bij de persoonlijke situatie. De volgende topics zijn onderzocht: (1) rechtvaardigheid van het alimentatiesysteem als geheel, (2) de rechtvaardigheid van het al dan niet meenemen van verschillende inhoudelijke aspecten in de berekening, (3) aansluiting bij de gemaakte afspraken over de zorgverdeling/het verblijf van de kinderen en de kindgebonden kosten, en (4) het terugzien van de werkelijke situatie in de berekening van het netto-inkomen, het netto-inkomen van de ex-partner en de werkelijke zorgkosten.

De rechtvaardigheid van het alimentatiesysteem Recourt/Van der Steur krijgt van de respondenten een ruime voldoende.

Alimentatieplichtigen ervaren de alimentatieberekening als rechtvaardiger dan alimentatiegerechtigden. Zij geven het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur gemiddeld een 7.2. Kinderalimentatiegerechtigden geven het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur gemiddeld een 5.9.

De inkomensgroepen verschillen ook van hun mening: de mensen met hogere inkomens oordelen positiever over de rechtvaardigheid. Dit komt echter waarschijnlijk door het verschil in inkomen tussen onderhoudsplichtigen en onderhoudsgerechtigden: als bij deze vraag over rechtvaardigheid de inkomens weer worden opgesplitst naar onderhoudsplichtigen en –gerechtigden, blijkt inkomen geen rol meer te spelen.

Het vermoeden bestaat dat het verschil in de ervaren rechtvaardigheid sterk samenhangt met de mening over de hoogte van het alimentatiebedrag. Hoe minder men het eens is met de hoogte, hoe minder rechtvaardig men de berekening vindt.

Uit de interviews komt dit ook naar voren: vooral alimentatiegerechtigden vinden het bedrag minder eerlijk, omdat het te laag is. Het lijkt een verband te zijn tussen de hoogte van het bedrag en de mening of het eerlijk is.

Respondenten zijn positief over de rechtvaardigheid van het meenemen van de verschillende aspecten. Een grote meerderheid, 8 van de 10 van de respondenten, vindt het terecht dat het netto-inkomen, het netto-inkomen van de (ex-)partner, de zorgverdeling en de kindgebonden kosten worden meegewogen in de kinderalimentatieberekening. Er is bij over het meenemen van deze posten deels een verschil tussen de mening van alimentatieplichtigen en –gerechtigden. Van de alimentatiegerechtigden vindt een groter deel het terecht dat het netto-inkomen van de (ex-) partner wordt meegenomen in de berekening dan van de alimentatieplichtigen. De groep alimentatiegerechtigden is het vaker volledig eens met het feit dat het verblijf van de kinderen wordt meegenomen in de berekening door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur dan de alimentatieplichtigen.

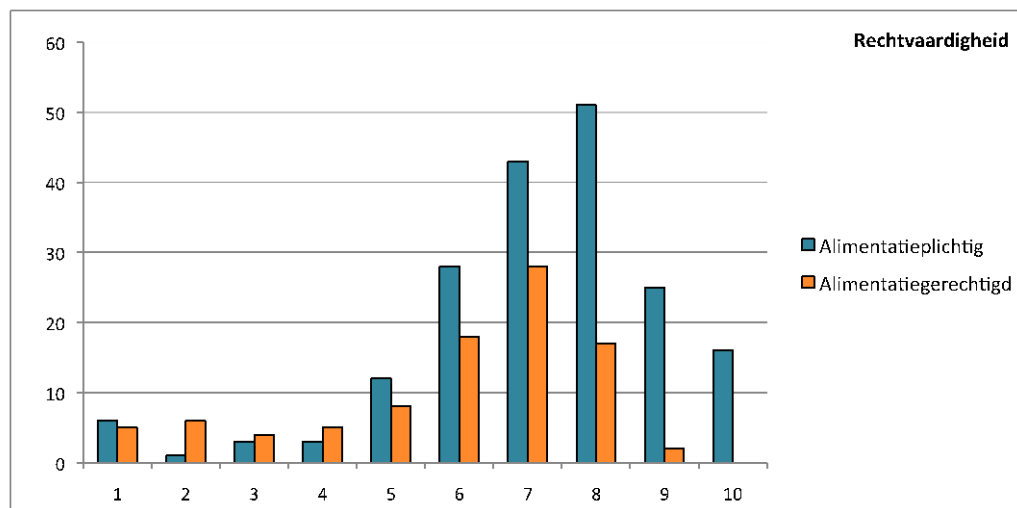
Respondenten zijn verdeeld over de vraag of de volgende posten moeten worden meegenomen: . vermogen, schulden, dubbele woonlasten en het inkomen van een nieuwe partner. Dit zijn de posten waarover gediscussieerd is in de expertgroep kinderalimentatie. De alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden verschillen opvallend genoeg niet van mening hierover.

De meeste respondenten zeggen het aantal posten, dat het alimentatiesysteem Recourt/Van der Steur meerekent voldoende te vinden.

Over de herkenbaarheid van de persoonlijke situatie vinden de meeste respondenten dat het alimentatiesysteem goed aansluit bij de gemaakte afspraken omtrent de zorgverdeling. De respondenten oordelen nog positiever over de aansluiting bij de gemaakte afspraken over de kindgebonden kosten. Daarbij moet de kanttekening worden geplaatst dat minder mensen al afspraken hebben gemaakt over de kindgebonden kosten. Ook ziet een groot deel van de respondenten zijn persoonlijke situatie terug in de berekening van verschillende aspecten volgens het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur. De alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden verschillen hierover niet van mening.

De rechtvaardigheid van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur wordt door kinderalimentatieplichtigen positiever beoordeeld dan door kinderalimentatiegerechtigden.

	Kinderalimentatieplichtig	Kinderalimentatiegerechtigd
Gemiddelde	7.2	5.9
Mediaan	7	7

Interviews

Een grote groep geïnterviewden vinden rechtvaardigheid het belangrijkste uitgangspunt van een alimentatiesysteem.

Quote van een alimentatieplichtige:

"Ik vind rechtvaardigheid van de berekening het belangrijkste. De alimentatieberekening moet allereerst recht doen aan de werkelijke situatie."

Quote van een alimentatiegerechtigde:

"Ik vind rechtvaardigheid het belangrijkste. Beide ouders moeten een eerlijk bedrag bijdragen aan de kinderen. Eerst de kinderen; dan pas de rest."

Inkomen

Ongeveer de helft van de geïnterviewden heeft geen opmerkingen bij de post inkomen. Een aantal geïnterviewden geeft de volgende feedback: het invullen van het inkomen is onduidelijk, want er ontbreken bepaalde inkomensbestanddelen (ZZP etc); een omrekening van bruto naar netto is onwenselijk. Een enkeling stelt voor te rekenen met de aangifte inkomensbelasting.

Keuze invloed zorgverdeling op basis van aantal nachten

De meeste geïnterviewde alimentatiegerechtigden en alimentatieplichtigen vinden rekenen op basis van het aantal nachten gebruiksvriendelijk en rechtvaardig. Overnachten brengt de meeste kosten met zich mee. Volgens de geïnterviewden doet overnachten recht aan de werkelijke situatie. Een enkeling vindt dat op een andere manier moet worden gerekend, namelijk op basis van dagdelen.

Kindgebonden kosten

De meeste geïnterviewden vinden het positief dat KART vraagt een ouder aan te wijzen als betaler van de kindgebonden kosten. Volgens geïnterviewden is het in de praktijk vaak zo dat een van de ouders de kindgebonden kosten betaalt. Het is op deze wijze voor beide partijen duidelijk wie de kindgebonden kosten betaalt en wie daarvoor gecompenseerd wordt door de hoogte van het alimentatiebedrag.

Een paar geïnterviewden antwoordden negatief op de vraag over het verplicht aanwijzen van een van de ouders als betaler van de kindgebonden kosten: KART zou ex-partners de mogelijkheid moeten bieden om de kindgebonden kosten 50/50 te verdelen tussen beide ouders.

Over de invulling van de kindgebonden kosten, is heel opvallend dat er verwarring is met het kindgebonden budget. Bij doorvragen blijken ouders niet precies te weten wat de post kindgebonden kosten omvat. Bovendien is er bij veel ouders behoefte aan meer informatie over de achterliggende tabellen.

Vermogen

De meeste geïnterviewden vinden het terecht dat vermogen buiten beschouwing wordt gelaten

Geïnterviewden noemen drie redenen waarom vermogen niet zou moeten meetellen:

- 1) Sparen loont dan niet meer. Belangrijk dat kind wordt opgevoed met signaal dat sparen loont.
- 2) Vermogen is niet van invloed op de behoefte van een kind.
- 3) Vermogen is opgesloten in vastgoed. Het is niet wenselijk dat iemand genoodzaakt is dat te gelden te maken.

De mensen die vinden dat vermogen wél zou moeten meetellen, zeggen dat vermogen ook draagkracht is.

Een paar mensen vinden dat het vermogen onder voorwaarden moet worden meegenomen. De voorwaarden die worden genoemd zijn:

- 1) alleen vermogen dat tijdens het huwelijk is vergaard moet worden meegenomen (alle 4).
- 2) Alleen meenemen als de alimentatieplichtige geen inkomen heeft, maar wel een vermogen. (2x).

Tot slot worden praktische bezwaren genoemd, namelijk dat het lastig is om de grootte van het vermogen te bepalen en dat het de berekening weer complexer maakt.

Schulden

Uit de interviews komt interessante informatie naar voren over hoe mensen tegen de post 'schulden' aankijken. Als deze post al zou worden meegenomen, zou dat als volgt moeten gebeuren: er zou onderscheid moeten worden gemaakt tussen schulden die zijn ontstaan tijdens het huwelijk en schulden die zijn ontstaan na het huwelijk. De laatste moeten niet worden meegewogen bij de alimentatieberekening.

Verder noemen de ondervraagden dat het systeem onderscheid moet maken tussen "verwijtbare" en "niet verwijtbare" schulden. Een "verwijtbare" schuld bijvoorbeeld een gokschuld, zou niet van invloed mogen zijn op het alimentatiebedrag; bijzondere ziektekosten of de restschuld van een hypotheek wel.

Inkomen van de nieuwe partner

Geïnterviewden die vinden dat het inkomen van een nieuwe partner terecht niet wordt meegenomen (het gros), geven hiervoor als reden dat het kind een verantwoordelijkheid is van beide ex-partners. Een nieuwe partner heeft geen verantwoordelijkheid ten opzichte van het kind. Verder merken enkele geïnterviewden op dat het meewegen van het inkomen van een nieuwe partner tot problemen kan leiden op het moment dat veranderingen in de relationele sfeer met de nieuwe partner plaatsvinden. De enkele geïnterviewden die vinden dat het inkomen van een nieuwe partner moet meewegen in de berekening van de kinderalimentatie, noemen als reden dat een nieuwe partner bijdraagt in de zorg van het kind en gedeeltelijk bezig is met de opvoeding.

Aantal posten die missen of overbodig zijn

Opvallend is dat geïnterviewden naast de posten 'vermogen', schulden, "dubbele woonlasten en 'nieuwe partner' nauwelijks andere posten noemen die meegenomen zouden moeten worden in de berekening.

Dubbele woonlasten

De meest gehoorde motivering om geen rekening te houden met dubbele woonlasten is dat de ex-partners verantwoordelijk zijn voor de dubbele woonlasten en dat zij daarom zelf een oplossing moeten bedenken. De kinderen mogen niet de dupe worden van de dubbele woonlasten. Verder merken een paar ondervraagden op dat dubbele woonlasten vaak tijdelijk van aard zijn en daarom niet meegerekend moeten worden door KART. Zij vragen zichzelf daarbij hardop af wat moet gebeuren indien de veelal tijdelijk dubbele woonlasten wegvallen.

De geïnterviewden zien ook praktische bezwaren om deze post mee te rekenen, vanwege de veelal tijdelijke aard van de dubbele woonlasten. Een paar alimentatieplichtige ondervraagden vinden dat

dubbele woonlasten moeten worden meegewogen in de berekening van kinderalimentatie. Zij vinden het onredelijk als zij naast de huisvesting van hun ex-partner en kinderen ook de volledige kinderalimentatie moeten betalen. Zij betalen immers al in de vorm van huur/hypotheek voor het onderhoud van de kinderen.

Rechtvaardigheid van de uitkomst

Enquête

Een derde van de respondenten is het eens met de uitkomst van de berekening. Een derde vindt het bedrag dat het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende te laag of te hoog. De onderhoudsplichtigen zijn veel positiever over het berekende bedrag. Van de alimentatieplichtigen is de helft het eens met de hoogte van de berekening, terwijl dit bij de alimentatiegerechtigden slechts voor een kwart van de respondenten geldt. Verder heeft in beide groepen iets meer dan een kwart van de respondenten hier geen mening over. Van de groep respondenten waarbij de kinderalimentatie eerder berekend is, zijn meer respondenten het eens met de hoogte van het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag.

Een meerderheid van de respondenten is het eens met de door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur gegeven afwijkmogelijkheid.

Interviews

De geïnterviewden beoordelen de eerlijkheid van het bedrag vaak met de Tremanormen in het achterhoofd. Zij hebben ofwel al eens eerder een berekening laten maken via de Tremanormen, ofwel zij vergelijken het bedrag met wat hun omgeving ontvangt of moet betalen.

De alimentatieplichtigen die het bedrag eerlijk vinden, noemen als reden dat het beter overeen komt met wat zij ten tijde van de scheiding aan de kinderen uitgaven dan het huidige bedrag dat ze moeten betalen.

Sommige mensen hebben geen mening over de eerlijkheid (degenen die in de enquête neutraal hebben ingevuld); De reden is voornamelijk dat mensen zeggen niet te weten wat eerlijk is. Bovendien rekent het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur volgens sommigen niet met de juiste cijfers. Het netto-inkomen valt bijvoorbeeld veel lager uit dan in werkelijkheid. Daarnaast wordt als reden genoemd dat niet duidelijk is hoe de draagkracht en behoefte tot stand is gekomen.

De geïnterviewde alimentatieplichtigen die het bedrag niet eerlijk vinden noemen beiden het alimentatiebedrag op basis van Trema dat ze moeten betalen te hoog, maar de uitkomst van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur te laag.

De mening over de bandbreedte om af te kunnen wijken van de uitkomst, zijn verdeeld. De geïnterviewden, die positief zijn over de bandbreedte, zeggen dat er altijd ruimte moet zijn om te onderhandelen. Er zijn altijd omstandigheden, waarmee rekening moet worden gehouden en die niet in de berekening zijn meegenomen. De geïnterviewden die negatief zijn over de bandbreedte zeggen dat de uitkomst van een berekening vast moet staan en dat daarover niet te twisten moet zijn. Dat is ook een reden om de uitkomst van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur niet te gebruiken, omdat naar verwachting de ex-partner en hij er niet uitkomen vanwege de bandbreedte. De een gaat dan hoog zitten en de ander laag.

Zelfredzaamheid

Over zelfredzaamheid van gescheiden burgers kan op basis van dit onderzoek slechts een indicatie worden gegeven. Of het alimentatiesysteem de zelfredzaamheid bevordert, zal vaak pas in een later stadium blijken. Toch zijn er wel een aantal vragen die erop kunnen wijzen dat de burger zich zelfredzaam zal gedragen.

Ruim een derde gaat de uitkomst van de alimentatieberekening conform het systeem Recourt/Van der Steur gebruiken. Bij de rest is het van belang of er al eerder afspraken zijn gemaakt: als dat zo is, zegt een groter deel de uitkomst niet te gebruiken omdat er al afspraken zijn gemaakt. Slechts een klein deel gaat al gebruik maken van de afwijkmogelijkheid en een groot deel weet het nog niet. Dit is opvallend: een deel van de respondenten wil wél de uitkomst gaan gebruiken, maar niet de afwijkmogelijkheid.

Van de respondenten die geen ouderschapsplan hebben opgesteld zegt ruim de helft dit nog te gaan doen met de berekening volgens het alimentatiesysteem Recourt/Van der Steur.

94% van de respondenten heeft KART alleen ingevuld. 5% van de respondenten heeft KART met de (ex-)partner ingevuld. 1% van de respondenten heeft KART ingevuld met een rechtsbijstandverlener. Deze groep, bestaande uit verschillende inkomensniveaus en opleidingsniveaus, is dus in staat dit zelfstandig te doen.

Een groot deel van de respondenten heeft afspraken gemaakt over de zorgverdeling en de helft slaagde er ook in afspraken te maken over de kindgebonden kosten.

Interviews

De geïnterviewden die in de interviews aangeven zelfredzaamheid een belangrijke kernwaarde te vinden geven de volgende reden: zij willen niet afhankelijk zijn. Opvallend is dat alimentatiegerechtigden meer waarde hechten aan zelfredzaamheid dan alimentatieplichtigen.

Quote van een alimentatieplichtige die zelfredzaamheid de belangrijkste kernwaarde vindt:

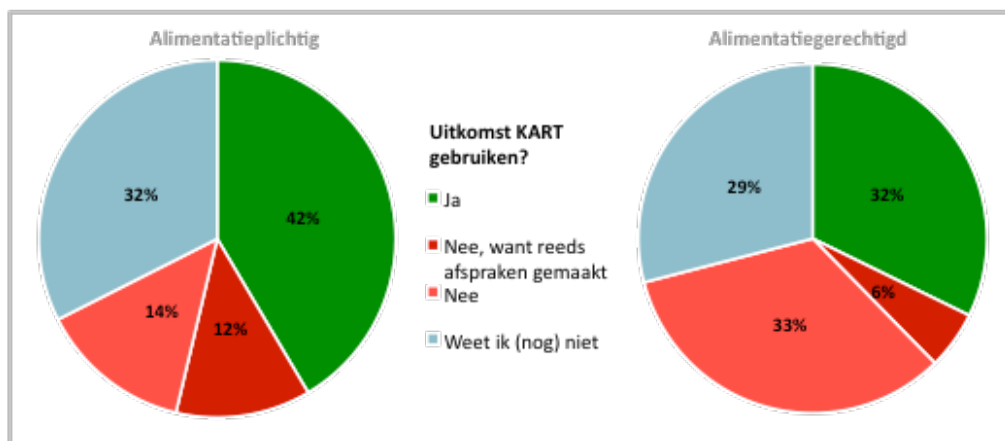
"Ik vind alle kernwaarden belangrijk maar het belangrijkste vind ik dat ik de berekening zelfstandig kan uitvoeren en dat ik niet meer afhankelijk ben van professionals."

Quote van een alimentatiegerechtigde waaruit blijkt waarom zij zelfredzaamheid de belangrijkste kernwaarde vindt:

"Ik vind zelfredzaamheid de belangrijkste kernwaarde. Als gezonde volwassene vind ik dat je er te allen tijde naar moet streven om voor jezelf te kunnen zorgen en niet afhankelijk te zijn van iemand anders; in dit geval een advocaat."

Pakweg de helft van de geïnterviewden is van plan de uitkomst te gaan gebruiken. De reden die ze noemen is dat het een goed ijkpunt is om de onderhandelingen te starten. Van degenen die het niet van plan zijn, is de voornaamste reden dat er op dit moment geen rechten te ontlenen zijn aan het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur. Dus ze willen de uitkomst wel gebruiken, zodra het systeem een wet is. Daarnaast noemt men als reden dat zij denken dat hun ex-partner niet met de uitkomst van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur akkoord zal gaan.

Er bleek een verschil tussen alimentatiegerechtigden en alimentatieplichtigen met betrekking tot hoe vaak het ze van plan waren de uitkomsten van KART te gebruiken om afspraken te maken met de (ex-) partner. Dit verschil is met name terug te zien in het feit dat ongeveer twee keer zoveel alimentatiegerechtigden als alimentatieplichtigen aan geven de uitkomst niet te gaan gebruiken.

VOORWOORD

In dit rapport wordt verslag gedaan van een onderzoek naar het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur in opdracht van de Raad voor Rechtsbijstand en het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen.

Dit onderzoek was niet mogelijk geweest zonder de medewerking van de 292 respondenten van de enquête. We willen de 34 gescheiden ouders die bereid waren tot vervolginterviews extra bedanken. Daarnaast bedanken wij Leo de Bakker en Nina Vels van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen en Peter van den Biggelaar en Ingrid von Burg van de Raad voor Rechtsbijstand voor het mogelijk maken van dit onderzoek.

Buiten de auteurs hebben een aantal anderen aan het rapport meegewerkt. Ten eerste willen wij Mats Nagel, als psycholoog werkzaam aan de Universiteit van Amsterdam, bedanken voor de analyses en interpretatie van de resultaten van de enquête. Wendelien van Eerde, werkzaam als psycholoog aan de Amsterdam Business School, bedanken wij voor haar advisering over de methodologische aanpak. Michiel van Galen heeft technisch mogelijk gemaakt dat de enquête werd gekoppeld aan de tool KART.

Daarnaast willen wij de volgende collega's van de Hogeschool van Amsterdam bedanken: Linda Breed en Jeroen Groeneveld van de opleiding HBO-Rechten voor hun inhoudelijke en statistische bijdrage; Rob van Otterlo en Ivar Timmer van de onderzoeksgroep Legal management voor hun advisering en organisatorische facilitering. Daarnaast hebben verschillende studenten van het onderzoekspracticum en afstudeerstudent Evelien Latuputty een nuttige bijdrage geleverd.

Amsterdam, september 2013,

Bregje Dijksterhuis
Mark van Duijvenvoorde

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1	Aanleiding	p.17
1.2	Doel en onderzoeksvragen	p.18
1.3	Onderzoeksmodel	p.19
1.4	Onderzoeksafbakening	p.20
1.5	Methodologie	p.20
1.5.1	Methodologie kwantitatief onderzoek	p.20
1.5.2	Methodologie kwalitatief onderzoek	p.21
1.6	Totstandkoming kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en KART	p.22

HOOFDSTUK 2 ACHTERGRONDKENMERKEN EN EERDERE ACTIVITEITEN GEBRUIKERS KART

2.1	Inleiding over enquêteresultaten algemeen	p.27
2.2	Achtergrondkenmerken respondenten (geslacht/opleiding/inkomen/plichtige/gerechtigde/prof/aantal kinderen)	p.27
2.3	Kinderalimentatieactiviteiten voorafgaand aan het invullen van KART	p.30
2.4	Deelconclusie	p.31

HOOFDSTUK 3 EENVOUD EN TRANSPARANTIE

3.1	Gebruiksvriendelijkheid en eenvoud	p.33
3.1.1	De gebruiksvriendelijkheid van de tool KART	p.33
3.1.2	De eenvoud van de verschillende aspecten van de tool KART	p.35
3.1.3	Bruikbaarheid van de toelichting	p.37
3.2	Transparantie kinderalimentatiesysteem en tool KART	p.38
3.2.1	De begrijpelijkheid van de kinderalimentatieberekening in het algemeen	p.38
3.2.2	De inzichtelijkheid van de verschillende aspecten	p.40
3.3	Deelconclusie	p.40

HOOFDSTUK 4 RECHTVAARDIGHEID KINDERALIMENTATIESYSTEEM RECOURT/VAN DER STEUR EN ZELFREDZAAMHEID VAN GESCEIDEN BURGERS

4.1	Rechtvaardigheid en herkenbaarheid van de berekening	p.42
4.1.1	De rechtvaardigheid van de kinderalimentatieberekening in het Algemeen	p.42
4.1.2	De rechtvaardigheid van de verschillende aspecten in de berekening	p.44
4.1.3	De herkenbaarheid van de werkelijke situatie in de verschillende aspecten in de berekening	p.46
4.2	Rechtvaardigheid van de uitkomst	p.48
4.2.1	Eens met de hoogte van het bedrag en de mogelijkheid om binnen een bandbreedte van de uitkomst af te wijken	p.48
4.3	Zelfredzaamheid	p.50
4.4	Deelconclusie	p.52

HOOFDSTUK 5 AANVULLENDE INTERVIEWS KART

5.1	Herberekening alimentatieberekening	p.56
5.2	Gebruiksvriendelijkheid van KART	p.56
5.3	Inkomen	p.57
5.4	Zorgverdeling	p.58
5.5	Kindgebonden kosten	p.59
5.6	Aantal posten (specifiek)	p.60
5.6.1	Vermogen	p.60
5.6.2	Schulden	p.61
5.6.3	Dubbele woonlasten	p.63

5.6.4	Inkomen nieuwe partner	p.64
5.7	Aantal posten(algemeen)	p.65
5.8	Hoogte van het bedrag	p.66
5.9	Gebruik berekening	p.67
5.10	De afwijkmogelijkheid	p.68
5.11	Toelichting bij de berekening	p.70
5.12	Belangrijkste kernwaarde: eenvoud, transparantie, rechtvaardigheid en zelfdredzaamheid	p.71
5.13	Professionals aan het woord	p.72
5.14	Algemene opmerkingen	p.73
Hoofdstuk 6: Conclusie		p.74

Literatuurlijst

Bijlage 1: Vragenlijst enquête kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en KART

Bijlage 2: Vragenlijst vervolginterview kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur KART

HOOFDSTUK 1: INLEIDING

1.1 AANLEIDING

In dit onderzoek worden het rekensysteem Recourt/Van der Steur en de Kinder Kinderalimentatie Reken Tool (KART) geëvalueerd vanuit het perspectief van de gebruikers: de kinderalimentatieplichtigen en -gerechtigden. De opdrachtgevers van dit project zijn de Raad voor Rechtsbijstand en het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO). Daarnaast zijn de Tweede Kamerleden Recourt (PvdA) en Van der Steur (VVD) in de Expertmeeting Kinderalimentatie betrokken geweest bij de opzet van dit onderzoek naar het rekensysteem Recourt/Van der Steur en KART.

De aanleiding voor dit onderzoek is een door de PvdA en VVD gewenste vereenvoudiging van de berekening van kinderalimentatie. De Tremanormen, waarmee momenteel de kinderalimentatie wordt berekend, worden als ingewikkeld ervaren.³ De ingewikkeldheid van het systeem wordt als reden voor het niet willen betalen van de kinderalimentatie genoemd. Met dit systeem is het voor leken complex om de hoogte van de door hen verschuldigde kinderalimentatie te berekenen. Om een vereenvoudiging van de berekening kinderalimentatie te bewerkstelligen is door de kamerleden Recourt van de PvdA en Van der Steur van de VVD gekozen voor een nieuw rekensysteem en een bijbehorende Kinder Kinderalimentatie Reken Tool. Deze tool geeft aan de hand van ingevulde gegevens over de persoonlijke situatie van de gebruiker een berekening van de door diegene verschuldigde, of te ontvangen kinderalimentatie.

De PvdA en VVD achten het wenselijk dat kinderalimentatieplichtigen in de toekomst zelf de door hen verschuldigde kinderalimentatie kunnen berekenen. Zij zijn van mening dat indien burgers zelf kunnen berekenen, begrijpen en zien dat de berekening aansluit bij hun persoonlijke situatie, ze zichzelf gemakkelijker kunnen vereenzelvigen met het verschuldigde bedrag. Burgers worden verantwoordelijker en zelfredzamer.⁴ Dit sluit aan bij de gedachte achter het in 2009 ingevoerde ouderschapsplan. Daarnaast levert het zelf berekenen van de kinderalimentatie, doordat zij geen gebruik hoeven te maken van rechtsbijstand een kostenbesparing op voor scheidende echtgenoten. Het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur is in deze fase een plan. Het is totstandgekomen als resultaat van overleggen in een expertgroep o.l.v. J. Recourt en G.A. Van der Steur. De bijbehorende tool is te vinden op de websites: <http://www.echtscheidingsplan.nl/> en www.berekenkinderalimentatie.nl.

Vanuit het belang van de bij de scheiding betrokken kinderen, zijn de uitgangspunten van het plan de volgende:

- eenvoud en transparantie staan voorop;
- 80% van de gebruikers moeten het zelf kunnen berekenen;
- zo min mogelijk variabelen en dan zoveel mogelijk forfaitair;
- op basis van wettelijke begrippen (behoefte en eventueel draagkracht);
- uitgangspunt is de behoefte van een kind op basis van NIBUD/CBS statistieken;
- handhaving van het welvaartsniveau na scheiding is geen voorwaarde en veelal fictie (o.a. gestegen woonlasten);
- rekening houden met zorgtaak ouders als forfaitaire variabele;
- ouder draagt altijd minimaal bij;
- wijziging en beperkt toestaan bij het overschrijden van een bepaalde bandbreedte;

³ Dijksterhuis & Vels 2011.

⁴ PvdA VVD, plan voor de nieuwe berekening van kinderalimentatie, Den Haag: 2011

- tekorten worden verdeeld over beide ouders;
- ouders zijn geheel vrij om – boven het wettelijk minimum – andersluidende afspraken te maken;
- wijziging eerst onderling proberen te regelen aan de hand van eenvoudige regels, dan naar het LBIO waarna de gang naar de rechter openstaat.

Vanuit de expertgroep Kinderalimentatie onder leiding van J. Recourt en G.A. van der Steur kwam het verzoek dit vereenvoudigde systeem te evalueren, alvorens het wettelijk traject zou starten. Dit was mogelijk omdat er reeds een digitale tool was ontwikkeld behorende bij het systeem.⁵ In feite is dit een pre-wetsevaluatie. De Raad voor Rechtsbijstand en het LBIO hebben vervolgens de opdracht voor dit onderzoek gegeven.

1.2 DOEL EN ONDERZOEKSVRAGEN

Het doel

Het doel van dit onderzoek is het evalueren van het rekensysteem Recourt/Van der Steur, vanuit het perspectief van de gebruikers van het systeem. Daarbij worden de verschillende uitgangspunten van het wetsvoorstel als basis genomen, dus of ze met dit rekensysteem en deze tool behaald worden. Onderzocht wordt of alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden het rekensysteem Recourt/Van der Steur en KART als eenvoudig, transparant en rechtvaardig ervaren. Daarnaast is het doel om, indien nodig, te komen met een aantal verbeterpunten van de KART.

1.3 ONDERZOEKSMODEL

Gekozen is voor een model waarbij de uitgangspunten van het wetsvoorstel centraal staan. Zodoende is gekozen voor de volgende kernbegrippen: eenvoud, transparantie, rechtvaardigheid van de berekening en rechtvaardigheid van de uitkomst, zelfredzaamheid. Elk onderwerp is geoperationaliseerd in een aantal topics in de enquête. NB: ten aanzien van de vraag of burgers zelfredzaam worden van dit systeem kan in deze verkennende enquête slechts een indicatie worden gegeven.

Transparantie wordt geoperationaliseerd als inzichtelijkheid en begrijpelijkheid. Bij rechtvaardigheid van de berekening wordt gekeken naar verschillende inhoudelijke keuzes en is respondenten gevraagd of ze het eens zijn met verschillende aspecten van de berekening. Bij rechtvaardigheid van de uitkomst wordt de respondenten gevraagd of ze het eens zijn met de uitkomst. Bij zelfredzaamheid wordt onderzocht of men KART zelfstandig kan invullen en of men het systeem gaat gebruiken en of daarbij meningsverschillen ontstaan.

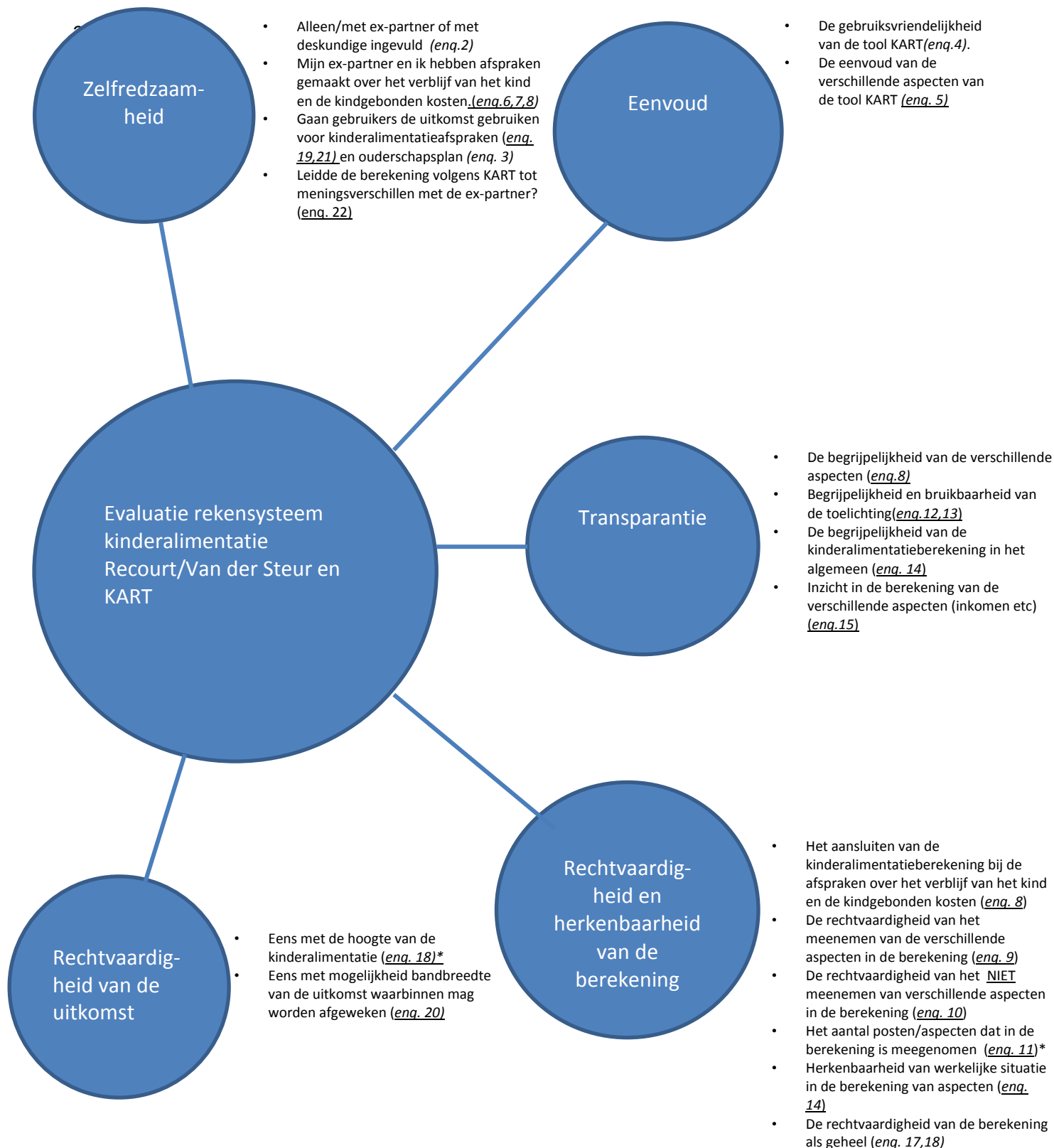
In de analyse van de respons is onderzocht of de volgende factoren invloed hebben op de antwoorden.

- Sekse
- Opleidingsniveau
- Inkomensniveau
- Alimentatieplichtig/ -gerechtigd
- Eerder een alimentatieberekening laten maken
- Aantal kinderen

⁵ Daarop wordt in paragraaf 1.6 ingegaan.

VI MODEL ENQUÊTE GEBRUIKERS KART

* betekent: vraag is overgenomen uit de enquête van Dijksterhuis & Vels 2011.
Enq: enquêtevraag.

Onderzoeksvragen

- Wat zijn de ervaringen met en meningen van alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden over het rekensysteem Recourt/Van der Steur en KART?

DEELVRAGEN

6. In hoeverre ervaren de alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden de tool als gebruiksvriendelijk?
7. In hoeverre vinden de alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden het rekensysteem transparant (begrijpelijk inzichtelijk)?
8. In hoeverre ervaren de alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden het rekensysteem Recourt/Van der Steur als rechtvaardig en herkenbaar?
9. In hoeverre zijn de alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden het eens met de hoogte van de berekende kinderalimentatie en met de bandbreedte om af te wijken?
10. In hoeverre dragen het rekensysteem Recourt/Van der Steur en KART bij aan de zelfredzaamheid de alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden?

1.4 ONDERZOEKSAFBAKENING

Dit is een eerste verkenning van de mening van onderhoudsplichtigen en –gerechtigden. Gekozen is om de gebruikers van KART als onderzoekspopulatie te nemen. Gekozen is voor onderzoek onder gebruikers van de tool KART. Zijn zijn immers de doelgroep van het kinderalimentatiesysteem en de tool KART: Zij hebben op het moment van het invullen van de enquête behoefte aan een alimentatieberekening of behoefte aan een herberekening. Daarom werd de enquête gekoppeld aan de tool KART. .

Het rekensysteem Recourt/Van der Steur en KART is nog niet geschikt voor ZZP'ers en ondernemers. In de toelichting bij KART wordt dit ook aangegeven. Dat betekent dat nog niet kan worden gevraagd naar de ervaringen van deze groep met KART. Het verdient aanbeveling dat het rekensysteem Recourt/Van der Steur en KART door de ontwikkelaars ook bruikbaar wordt gemaakt voor ZZP'ers en ondernemers.

In dit onderzoek ligt de nadruk sterk op het perspectief van de kinderalimentatieplichtigen en –gerechtigden. Een deel van de gebruikers van het rekensysteem Recourt/Van der Steur en KART is professional. Dus zijdelings komt de mening van de deskundigen naar voren. Andere deskundigen (bijv. rechters) zullen echter nauwelijks in de evaluatie worden betrokken.

De belangrijkste reden voor de nadruk op het perspectief van de burger is het idee achter het wetsvoorstel: de burger die gaat scheiden moet zelfredzamer worden, doordat deze gebruik kan maken van een gebruiksvriendelijke kinderalimentatierekentool die aansluit bij zijn persoonlijke situatie.

1.5 METHODOLOGIE

Het onderzoek bestaat voornamelijk uit een enquête en interviews. Het empirische onderzoek bestaat uit verschillende onderdelen,

1.5.1 METHODOLOGIE KWANTITATIEF ONDERZOEK

Allereerst is een enquête ontwikkeld. De enquête is als pilot getest onder 13 mannen en vrouwen met kinderen waarvan een deel gescheiden is en een deel getrouwd samenleeft. Naar aanleiding van de feedback, die op de pilot is ontvangen, is de enquête aangepast.

Vervolgens is de enquête onder gebruikers van KART uitgezet. De enquête is aan KART gekoppeld. Nadat men KART invulde, verscheen de mogelijkheid om mee te werken aan de enquête. De enquête stond online van 28 december 2012 tot en met 15 april 2013. De respons kwam moeizaam op gang. Dat komt doordat dit een atypische manier is om respondenten te werven: mensen openen immers de KART Tool om een alimentatieberekening te maken en niet primair om een enquête over een nieuw alimentatiesysteem in te vullen. Na enkele aanpassingen in de wijze van aanbieden, steeg de respons tot een voldoende aantal voor een eerste verkenning van de mening over dit nieuwe alimentatiestelsel.

In verband met privacywetgeving is het exacte aantal totale gebruikers van KART niet te achterhalen, uitgaande van de achtergrondkenmerken van de respondenten lijkt het een redelijke indicatie van de gebruikers van KART.

Naast het aanbieden van de enquête via gebruikers van KART is getracht het aantal respondenten te verhogen door de doelgroep van het Juridisch Loket te bereiken.

De groep respondenten die de enquête invulde bestond voor een wat groter deel uit hoger opgeleide mensen die boven modaal verdienen. Door de enquête te richten op de doelgroep van het Juridisch Loket is geprobeerd een respons te verkrijgen die meer overeenkomt met een afspiegeling van de maatschappij. Daarnaast zijn berichten op sociale media, zoals verschillende echtscheidingsfora, geplaatst.

Uiteindelijk hebben 292 respondenten de enquête volledig ingevuld. Bij de analyse van de data zijn de responses van elf professionals niet meegenomen. Dit betekent dat alleen de mening van alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden is geanalyseerd. In totaal zijn 281 responses geanalyseerd.

De vergelijkingen in hoofdstuk 3 tot en met 7 zijn allen statistisch getoetst. Voor de rapportcijfers en en vijf-puntsschalen is gebruik gemaakt van Mann-Whitney tests, omdat de data in geen geval normaal verdeeld was. Om te bepalen of er verschillen bestaan op de categorische variabelen, zoals sekse en opleidingsniveau, is gebruik gemaakt van Chi-kwadraattoetsen. Voor beide toetsen geldt: als een p -waarde kleiner dan .05 wordt gerapporteerd duidt dit op een statistisch significant verschil tussen de groepen.

Bij de analyses op de drie items die gemeten zijn op een tien-puntsschaal (rapportcijfers) wordt naast de gemiddelde beoordeling ook de mediaan gegeven. De mediaan is het middelste getal in een geordende verzameling (i.e. alle beoordelingen worden op volgorde van klein naar groot gezet). De mediaan is toegevoegd omdat deze maat minder gevoelig is voor extreme waarden in de data. Daar waar het gemiddelde sterk beïnvloed wordt door 'extreme' beoordelingen zoals '1', is dit bij de mediaan niet het geval. Aangezien de steekproef tamelijk groot is kan in principe het gemiddelde worden gebruikt als centrummaat, tenzij bekend is dat er overduidelijk 'uitschieters' in de data zitten.

1.5.2 METHODOLOGIE KWALITATIEF ONDERZOEK

Ter aanvulling op het kwantitatieve onderzoek is kwalitatief onderzoek verricht. Het kwalitatieve onderzoek bestond uit vervolginterviews. Respondenten konden in de enquête aangeven of zij bereid waren mee te werken aan vervolginterviews. De geïnterviewden zijn aselectief geselecteerd om mee te werken aan een vervolginterview.

Volginterviews rekensysteem Recourt/Van der Steur en KART

Ter evaluatie van de mening van burgers over het rekensysteem Recourt/Van der Steur en KART hebben 34 volginterviews plaatsgevonden. De groep van 34 geïnterviewden bestaat uit 11 alimentatiegerechtigden, 20 alimentatieplichtigen, en 3 professionals. De geïnterviewden zijn aselectief geselecteerd. De alimentatiegerechtigden en alimentatieplichtigen is dezelfde vragenlijst voorgelegd.⁶ Voor de 3 professionals is een andere vragenlijst ontwikkeld.⁷

⁶ Bijlage 1: Vragenlijst volginterview kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en KART ervaringsdeskundigen

Opleidingsniveau geïnterviewden vervolginterviews kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en KART

De geïnterviewden zijn als volgt verdeelt over de verschillende opleidingsniveaus:

KART	basisonderwijs	0
	vmbo	2
	havo/vwo	4
	mbo	9
	hbo	11
	wo	8
totaal		34

Inkomensniveau geïnterviewden vervolginterviews kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en KART

De geïnterviewden zijn als volgt verdeelt over de verschillende inkomensniveaus:

KART	0-1500	7
	1500-2500	7
	2500-5000	15
	>5000	5
Totaal		34

1.6 TOTSTANDKOMING REKENSYSTEEM RECOURT/VAN DER STEUR EN KART

Hoofdrospelers bij de totstandkoming van het plan Recourt/Van der Steur

J. Recourt en G.A. van der Steur hebben het plan voor het nieuwe kinderalimentatie rekensysteem ingediend.⁸ Bij de ontwikkeling van het nieuwe kinderalimentatie rekensysteem hebben de Kamerleden advies ingewonnen van een expertgroep. De expertgroep bestond uit de volgende leden:

- J. Recourt	Tweede Kamer
- G.A. van der Steur	Tweede Kamer
- P. van den Biggelaar	RvR
- I. von Burg	RvR
- L. de Bakker	LBIO
- N. Vels	LBIO
- R. Eskes	Rechtsprekende macht
- A. Garos	Rechtsprekende macht
- J. Bol	Bol echtscheidingsbemiddeling
- G. Smit	Gemeente Zwolle
- P. v.d. Ploeg	Scheidingsexpert
- I. Curry-Summer	Universiteit Utrecht
- M. Jonker	Universiteit Utrecht
- B. M. Dijksterhuis	Hogeschool van Amsterdam

Wat is het rekensysteem recourt/van der steur en KART ?

Ontstaan rekensysteem Recourt/Van der Steur en KART

In de expertgroep onder leiding van J. Recourt en G.A. van der Steur is gediscussieerd over een nieuw kinderalimentatiesysteem.

Recourt en van der Steur hebben vervolgens dit systeem uitgewerkt in hun plan voor de nieuwe berekening van kinderalimentatie.

⁸ J. Recourt & G.A. van der Steur, PdvA en VVD plan voor de nieuwe berekening van kinderalimentatie.

Tijdens de discussie werd de mogelijkheid geopperd om een webtool aan de nieuwe systematiek te koppelen. Daarom heeft de Raad voor Rechtsbijstand de Kinder Alimentatie Reken Tool op basis van de nieuwe systematiek ontwikkeld.

Bij de keuze voor een nieuw (vereenvoudigd en transparanter) systeem is door de expertgroep gekeken naar bestaande systemen voor het berekenen van kinderalimentatie. Onder andere is gekeken naar de kinderalimentatie rekensystemen in de landen Engeland en Noorwegen. Een uitgebreide analyse van de diverse rekensystemen valt buiten het bestek van dit onderzoeksrapport. De leden van de expertgroep hebben uiteindelijk gekozen uit de volgende vijf rekensystemen:

1. Engels Systeem⁹
2. Noors Systeem¹⁰
3. LBIO Rekenmethode¹¹
4. Methode Bol
5. De Wortmann-formule¹²

De Tweede Kamerleden hebben na overleg met de expertgroep besloten om de methode Bol als uitgangspunt te nemen. De expertgroep heeft voor methode Bol gekozen omdat de methode Bol, meer dan elk ander systeem, rekening houdt met door ouders gemaakte zorgafspraken. Vooral de RvR was zeer positief over de wijze waarop de methode Bol rekening houdt met gemaakte zorgafspraken.

Methode Bol berekent de behoefte en draagkracht op basis van Tremanormen. Vervolgens stelt methode Bol de kindgebonden kosten forfaitair vast gebaseerd op het gezinsinkomen van voor de scheiding. De volgende stap is het berekenen van de verblijfskosten. De verblijfskosten die de alimentatieplichtige reeds draagt worden van het te betalen alimentatiebedrag afgetrokken. Ten slotte verdeelt methode Bol het overgebleven vrij besteedbare bedrag over de ex-partners. Het vrij besteedbare bedrag wordt naar rato van de zorgverdeling over beide ex-partners verdeeld.¹³

Grootste verschillen tussen methode bol en het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en KART

Methode Bol-light is door de expertgroep als uitgangspunt voor het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur gekozen. Toch bestaan er een aantal grote verschillen namelijk:

1. Methode Bol berekent de draagkracht aan de hand van de Tremanormen, het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekent de draagkracht met behulp van forfaitaire tabellen.
2. Methode Bol kan in vrijwel elke situatie worden toegepast. Het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur is geschikt voor de meeste scheidingen. Alleen de inkomens van ondernemers/zpp-ers kunnen nu nog niet worden ingevuld. Verder is het systeem Recourt/, Van der Steur niet geschikt voor samengestelde gezinnen.
3. Methode Bol houdt rekening met inkomsten uit vermogen. Het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur houdt hier geen rekening mee.

⁹ Curry-Sumner 2009.

¹⁰ Jonker 2011.

¹¹ Een formule gebaseerd op het verzamelinkomen

¹² Dijksterhuis 2008.

¹³ Bol 2010, 2, p. 57-60.

Praktische uitwerking

KART is een internettool waarmee burgers de hoogte van het kinderalimentatiebedrag kunnen berekenen.¹⁴ Burgers vullen hun gegevens in de internettool in. Vervolgens geeft de tool hen de hoogte van het kinderalimentatiebedrag. De tool berekent de hoogte van het kinderalimentatiebedrag op basis van, in overleg met het NIBUD opgestelde, tabellen.

Werking KART

KART werkt als volgt.

Het startscherm

Als de gebruiker KART opent ziet diegene het startscherm. Het startscherm geeft de stappen weer die KART neemt om tot een kinderalimentatiebedrag te komen.

The screenshot shows the 'Kinderalimentatie berekenen' (Calculate Child Maintenance) start screen. It features a vertical stack of four buttons: 'Algemene gegevens' (General information), 'Financiële gegevens' (Financial information), 'Verblijf en kosten' (Residence and costs), and 'Bereken de kinderalimentatie' (Calculate child maintenance). At the bottom, a small note states: 'Deze tool is ontwikkeld door de Raad voor Rechtsbijstand in samenwerking met Scheidingexpert.'

Invoer algemene gegevens

Als de gebruiker op de knop algemene gegevens klikt dan vraagt KART diegene om de algemene gegevens in te voeren. Het invulscherm algemene gegevens ziet er uit als het hiernaast weergegeven scherm.

KART vraagt de gebruiker om zijn/haar naam en geboortedatum in te vullen. Vervolgens vraagt KART om de naam, de geboortedatum en het adres van inschrijving in het GBA van het kind/ de kinderen in te vullen.

The screenshot shows the 'Invoer algemene gegevens' (Input general information) form. It contains fields for 'Ouder 1' (Parent 1) and 'Ouder 2' (Parent 2), each with a 'Voornaam' (First name) text box and a 'Geboortedatum' (Date of birth) dropdown menu (Day, Month, Year). There is a 'Kind toevoegen' (Add child) button with a plus icon. At the bottom, a button labeled 'Naar financiële gegevens voor de scheiding' (To financial information for divorce) with a right arrow is visible.

¹⁴ <http://berekenkinderalimentatie.nl/nl/home/>
<http://www.echtscheidingsplan.nl/>

Financiële gegevens

Nadat het scherm algemene gegevens is ingevuld, moet de gebruiker zijn/haar financiële gegevens invullen. Eerst moet diegene het inkomen van vóór de scheiding invullen. Bij het invullen van het inkomen kan men kiezen uit de volgende soorten inkomens:

- 1 vast bruto loon
- 2 ziektewet uitkering
- 3 WAO/WIA uitkering
- 4 WW uitkering
- 5 bijstandsuitkering
- 6 ANW
- halfwezenuitkering
- 7 lijfrente-uitkering
- 8 prepensioen

Nadat het soort inkomen is geselecteerd moet men het bruto bedrag dat men maandelijks of per 4 weken ontvangt, invullen. Daarna kan men aangeven of men vakantiegeld jaarlijks of maandelijks ontvangt. De laatste stap in het scherm financiële gegevens is aangeven of het inkomen wijzigt na de scheiding. Indien het inkomen wijzigt kan men de wijziging invoeren. Indien het inkomen niet wijzigt, hoeft men niets in te voeren

The screenshot shows the 'Invoer financiële gegevens' screen with the 'Voor de scheiding' tab selected. It features two sections for adding income: 'Inkomen (voor scheiding) van Test ouder 1' and 'Inkomen (voor scheiding) van Test ouder 2'. Each section has a plus icon and an information icon. At the bottom, there is a button labeled 'Naar financiële gegevens na de scheiding' with a right-pointing arrow.

The screenshot shows the 'Invoer financiële gegevens' screen with the 'Na de scheiding' tab selected. It displays a form titled 'Inkomen (voor scheiding) toevoegen' with fields for 'Soort inkomen' (a dropdown menu), 'Uitbetaling per:' (a dropdown menu), 'Bruto bedrag:' (a text input field), and 'Vakantiegeld:' (a dropdown menu). There are information icons for each dropdown. At the bottom of the form are 'Voeg toe' and 'Annuleren' buttons. Below the form is a button labeled 'Naar financiële gegevens na de scheiding' with a right-pointing arrow.

Invoer verblijf en kosten

Tot slot moet de gebruiker het verblijf van het kind en de betaler van de kindgebonden kosten invullen. KART vraagt de gebruiker het aantal nachten per jaar dat het kind/ de kinderen bij de ouder, waar het kind niet ingeschreven staat, verblijven in te vullen. Op basis van het aantal nachten dat de ouder, waar het kind niet ingeschreven staat, voor het kind/ de kinderen zorgt, wordt hem/haar hiervoor kosten toegerekend. Vervolgens vraagt KART één ouder aan te wijzen die zorg draagt voor betaling van de kindgebonden kosten (alle kosten die met het kind samenhangen en los staan van het verblijf van het kind bij de ouder). De betaler van de kindgebonden kosten wordt hiertoe gecompenseerd in het kinderalimentatiebedrag. Indien de kinderalimentatiegerechtigde de kindgebonden kosten betaalt, dan zal het kinderalimentatiebedrag hoger zijn dan wanneer de kinderalimentatieplichtige de kindgebonden kosten betaalt, en vice versa.

The screenshot shows the 'Invoer verblijf en kosten' screen. It has a section titled 'Verblijf en kosten Test kind 1' with a text input field for 'Aantal nachten per jaar bij Test ouder 2:' and an information icon. Below this is a dropdown menu for 'Wie zorgt voor de betaling van de kindgebonden kosten:' with an information icon. At the bottom is a button labeled 'Bereken de kinderalimentatie' with a right-pointing arrow.

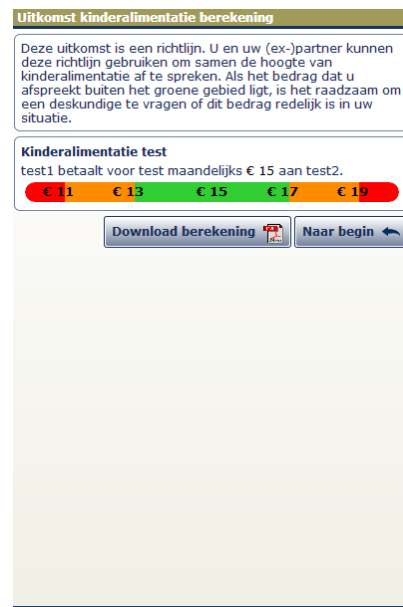
Uitkomst kinderalimentatie berekening

Nadat de gebruiker alle schermen heeft ingevuld, ziet diegene het volgende scherm.

Zoals in het scherm te zien is, is het bedrag een richtlijn waar partijen van af mogen wijken. De kleuren groen geel en rood geven de bandbreedte aan waarbinnen mag worden afgeweken. Zolang partijen binnen de groene marge blijven wordt het bedrag redelijk geacht.

Toelichting bij de berekening

De gebruiker kan de totstandkoming van het kinderalimentatiebedrag terugvinden onder de knop 'download berekening'. Wanneer de gebruiker op deze knop drukt, ziet diegene een 2 kantjes tellende toelichting bij de berekening van het kinderalimentatiebedrag waarin onder andere wordt ingegaan op de berekening van de werkelijke zorgkosten en het netto-inkomen. Op die wijze kan de Alimentatieplichtige / alimentatiegerechtigde zien hoe het kinderalimentatiebedrag tot stand is gekomen.

HOOFDSTUK 2 ACHTERGRONDKENMERKEN EN EERDERE ACTIVITEITEN GEBRUIKERS KART

2.1 INLEIDING OVER ENQUÊTERESULTATEN ALGEMEEN

In de hoofdstukken 2 t/m 5 zullen de resultaten van de enquête worden weergegeven. In dit hoofdstuk 2 zal eerst worden ingegaan op de achtergrondkenmerken van de respondenten. In de enquêteresultaten zijn verschillende vergelijkingen gemaakt aan de hand van een aantal van deze achtergrondkenmerken.

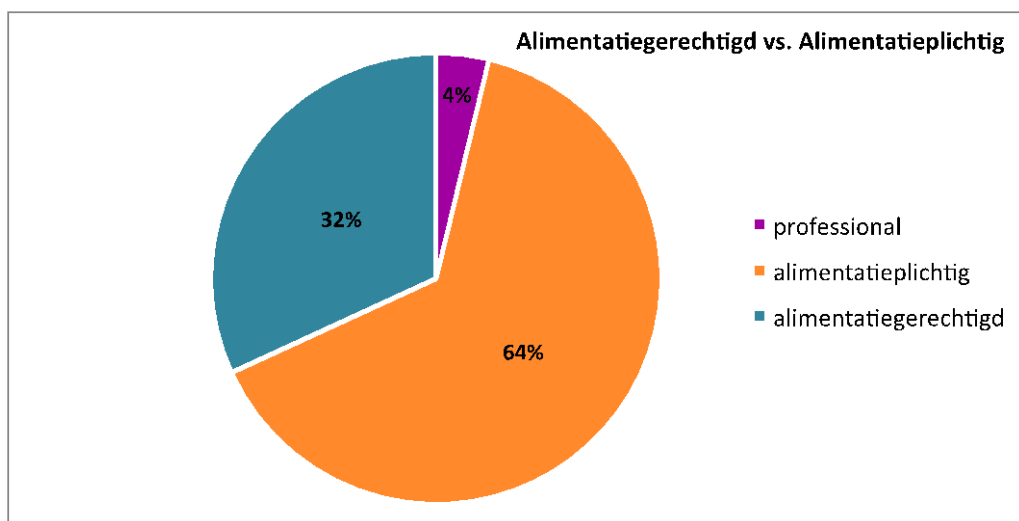
In paragraaf 2.3 zullen de eerdere activiteiten, van de respondenten aan de orde komen; of ze al eerder een alimentatieberekening hebben laten maken, hoe KART onder hun aandacht is gekomen en of ze KART alleen of samen met een andere hebben ingevuld.

2.2 ACHTERGRONDKENMERKEN RESPONDENTEN

In deze paragraaf wordt ingegaan op de belangrijkste achtergrond kenmerken van de respondenten. Achtereenvolgens worden de volgende kenmerken besproken: Alimentatieplichtig/gerechtigd, Sekse, opleidingsniveau, inkomensniveau, het aantal kinderen, alimentatie eerder vastgesteld, ouderschapsplan, hoe is KART onder de aandacht gekomen, KART alleen ingevuld of samen.

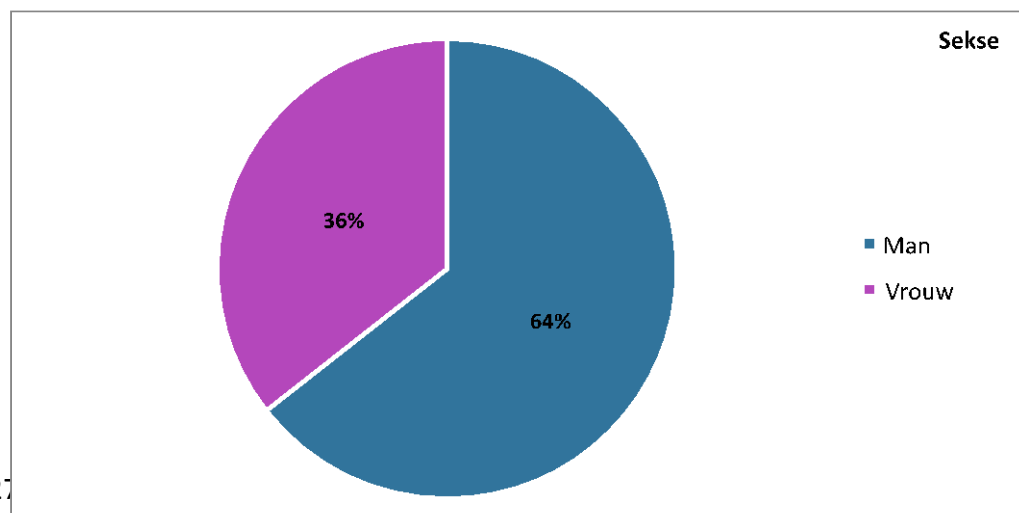
Situatie van de respondenten

Bijna twee derde van de respondenten is kinderalimentatieplichtig. Een klein deel, 4%, geeft aan professional te zijn en wordt zodoende niet meegenomen in de verdere analyse.

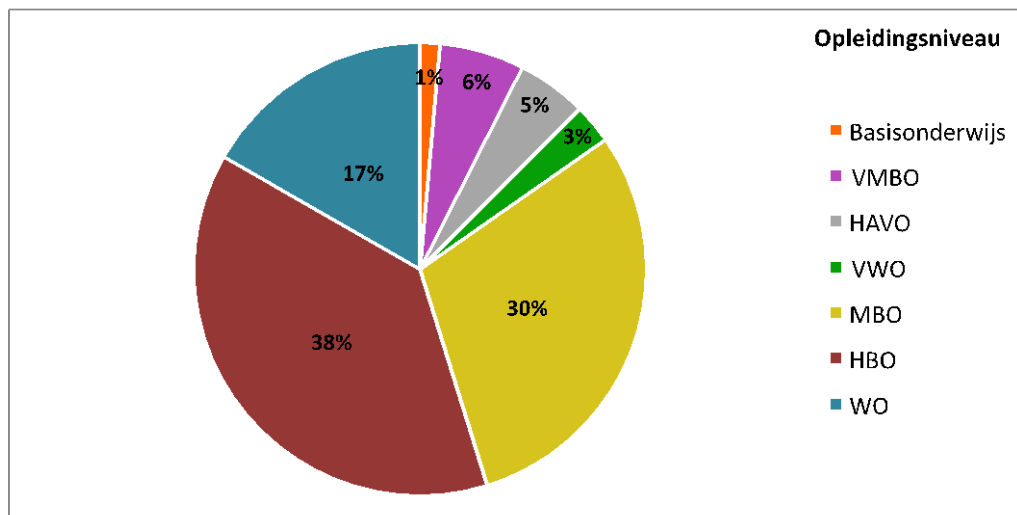
Sekse

Het aantal mannen dat de enquête heeft ingevuld is groter dan het aantal vrouwen.

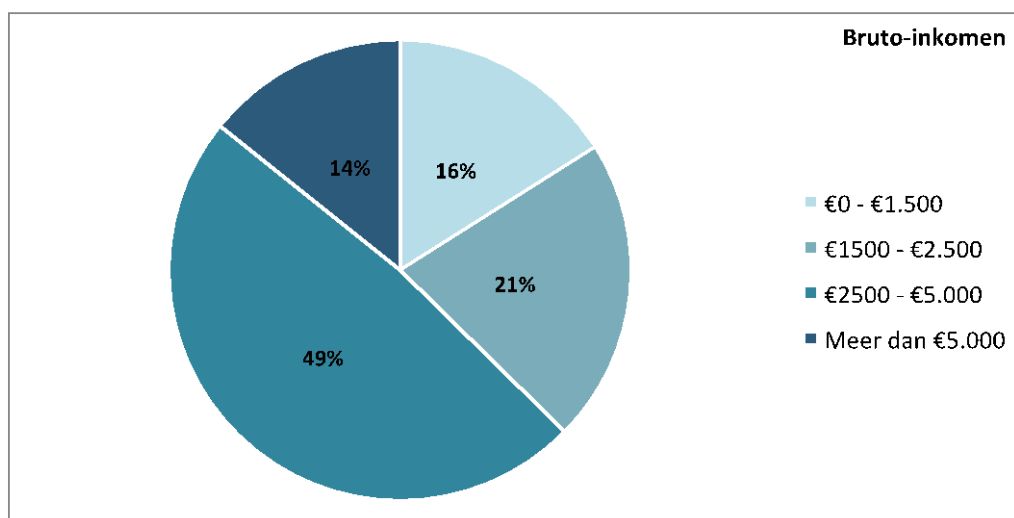
Opleidingsniveau

Het grootste deel van de respondenten heeft een HBO opleidingsniveau, gevolgd door het MBO niveau. Een wat kleiner deel is WO opgeleid. Dan is er een restcategorie met middelbaar schoolniveau en een enkeling met lagere school.

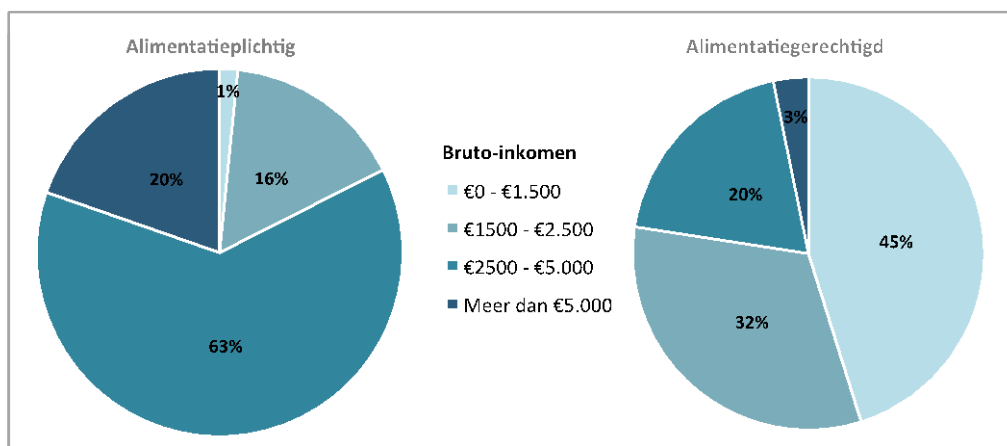

Inkomen

Ongeveer de helft van de respondenten heeft een modaal tot twee keer modaal inkomen (€2.500 - €5.000).

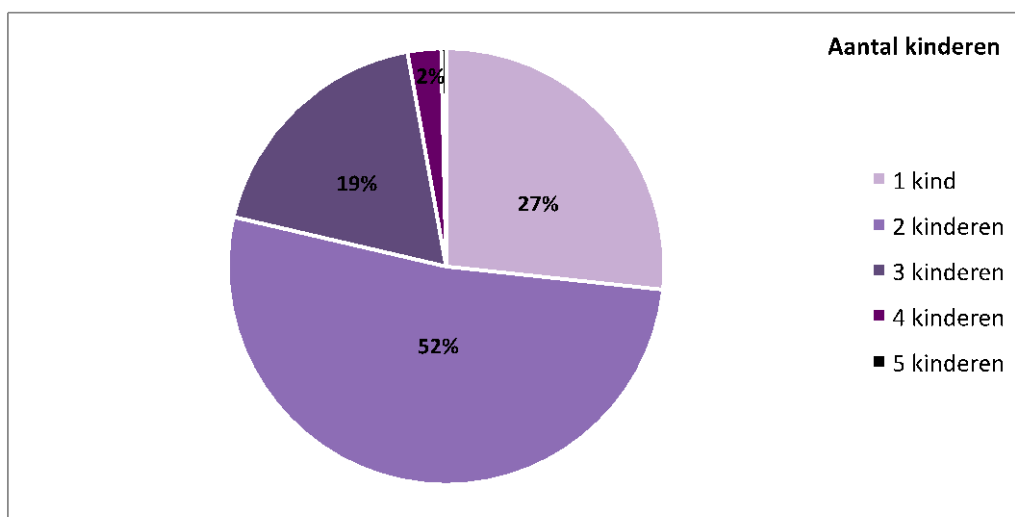

De groep alimentatieplichtigen heeft gemiddeld vaker een hoog inkomen dan de groep alimentatiegerechtigden.

Kinderen

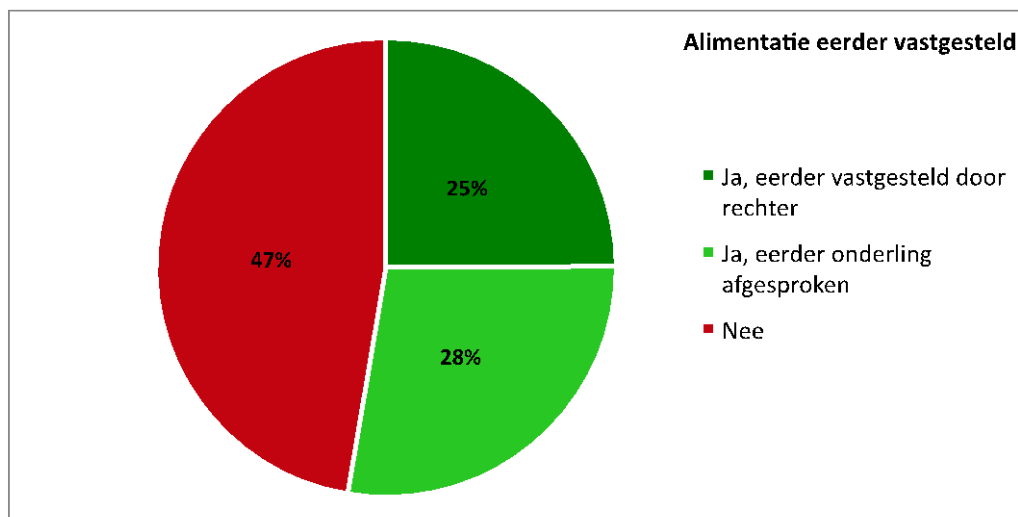
Meer dan de helft van de respondenten heeft twee kinderen.

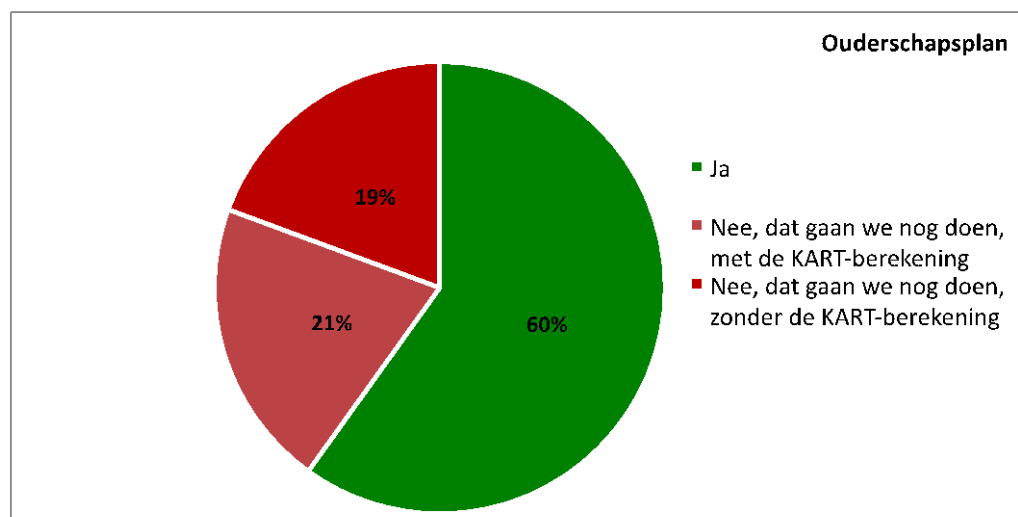
2.3 KINDERALIMENTATIEACTIVITEITEN VOORAFGAAND AAN HET INVULLEN VAN KART:

Eerder een kinderalimentatieberekening gemaakt (TREMA normen)

Een kleine meerderheid van de respondenten geeft aan dat de hoogte van de kinderalimentatie al eens eerder is vastgesteld, door de rechter ofwel onderling.

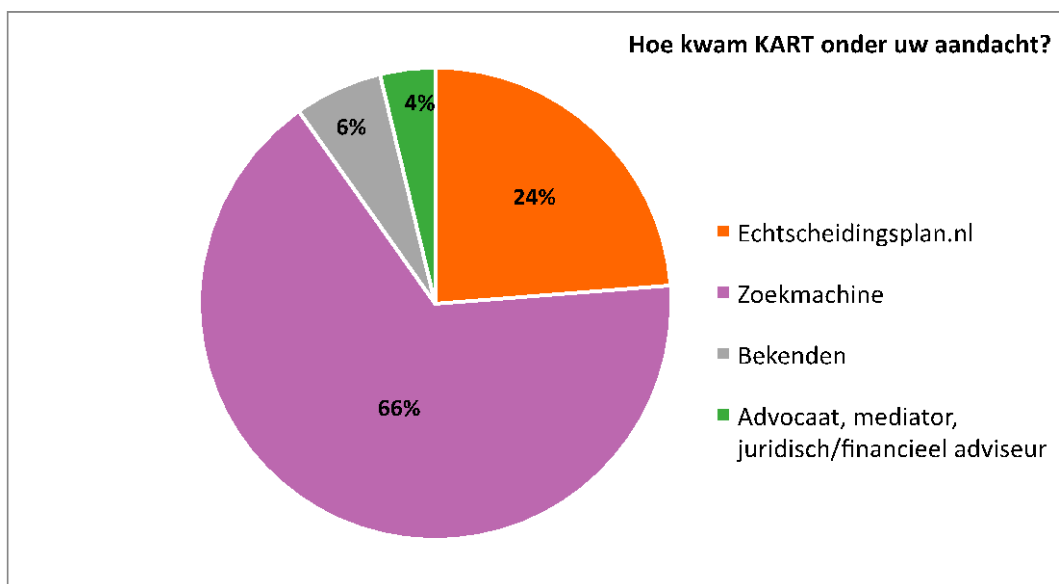

Bijna twee derde van de respondenten heeft reeds een ouderschapsplan. Van de overige respondenten die dat nog gaan doen zegt de helft gebruik te zullen maken van de KART-berekening.

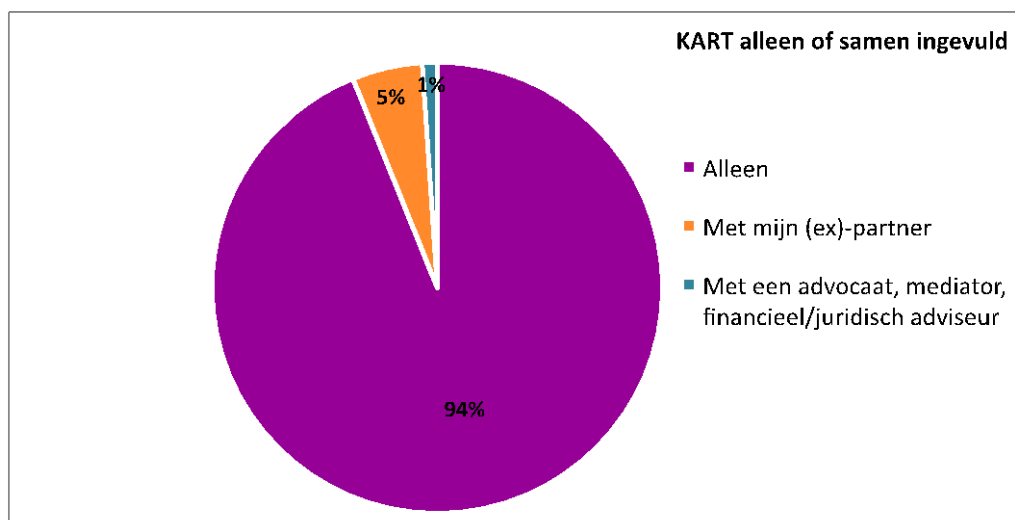
Hoe is KART onder hun aandacht gekomen?

Twee derde van de respondenten is met KART in aanraking gekomen via een zoekmachine of andere website. Een aantal respondenten geeft aan bij KART terecht te zijn gekomen via de Raad voor Rechtsbijstand. Daarnaast geeft ongeveer een kwart van de respondenten aan dat KART onder hun aandacht is gekomen via echtscheidingsplan.nl.

Met wie ingevuld? Alleen/samen/met deskundige

Het overgrote deel van de respondenten heeft KART alleen ingevuld.

2.4 DEELCONCLUSIE

Dit hoofdstuk ging over de achtergronden en eerdere activiteiten van gebruikers van KART en het achterliggende systeem Recourt/Van der Steur.

64% van de respondenten is alimentatieplichtig, 34% is alimentatiegerechtigd en 3% is professional. De verhouding tussen alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden correspondeert met de verhouding tussen mannen en vrouwen.

De respondenten zijn als volgt opgeleid. Ruim één van de drie respondenten is HBO opgeleid. Verder is één van de drie MBO opgeleid. Daarnaast is ongeveer één van de zes respondenten WO opgeleid,

en één van de zes middelbare school opgeleid. Ten slotte is voor 1% van de respondenten is de basisschool de laatst genoten opleiding.

Het gemiddelde bruto-inkomen van de groep respondenten is wat hoger dan modaal. Ongeveer de helft van de respondenten verdient tussen 2500, - en 5000, -. 21% verdient tussen 1500, - en 2500, -. 16% verdient tussen 0, - en 1500, -. Een vergelijkbaar percentage verdient meer dan 5000, -.

De alimentatieplichtige respondenten zijn als volgt verdeeld over de verschillende inkomensniveaus. Twee van de drie alimentatieplichtigen verdienen tussen 2500, - en 5000, -. één op de vijf verdient meer dan 5000, -. 16% verdient tussen 1500, - en 2500, -. 1% verdient minder dan 1500, -.

De alimentatiegerechtigden verdienen overwegend minder dan alimentatieplichtigen. Iets minder dan de helft van de respondenten verdient minder dan 1500, -. één op de drie respondenten verdient tussen 1500, - en 2500, -. Één van de vijf verdient tussen 2500, - en 5000, -. 3% van de alimentatiegerechtigde respondenten verdient meer dan 5000, -.

Ongeveer de helft van de respondenten heeft twee kinderen. Ongeveer één van de drie respondenten heeft één kind. 19% van de respondenten heeft drie kinderen. 2% van de respondenten heeft vijf kinderen.

Voor ruim de helft van de respondenten is de KART berekening een herberekening. De overige respondenten hebben niet eerder een alimentatieberekening uitgevoerd.

Ongeveer twee van de drie respondenten hebben een ouderschapsplan opgesteld. 21% van de respondenten geeft aan een ouderschapsplan op te gaan stellen met behulp van de KART berekening. 19% van de respondenten geeft aan een ouderschapsplan op te gaan stellen zonder behulp van de KART berekening.

Twee van de drie respondenten is bij KART terechtgekomen via een zoekmachine. Een kwart van de respondenten is bij KART terechtgekomen via echtscheidingsplan.nl. Bij 6% van de respondenten is KART onder de aandacht gekomen door bekenden. 4% van de respondenten is door hun rechtsbijstandverlener bij KART terecht gekomen.

Nagenoeg alle respondenten hebben KART alleen ingevuld, namelijk 94% van de respondenten. 5% heeft KART met de (ex-)partner ingevuld. 1% van de respondenten heeft KART met hun rechtsbijstandverlener ingevuld.

HOOFDSTUK 3 EENVOUD EN TRANSPARANTIE

Eenvoud en transparantie van KART staan centraal in dit hoofdstuk. De volgende vragen zullen beantwoord worden:

- In hoeverre ervaren de alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden de tool KART als gebruiksvriendelijk?
- In hoeverre vinden de alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden het rekensysteem begrijpelijk?
- In hoeverre hebben de alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden voldoende inzicht in de totstandkoming van de berekening?

Deze vragen zijn in de enquête opgesplitst in de volgende deelonderwerpen:

Eenvoud, gebruiksvriendelijkheid, begrijpelijkheid en inzichtelijkheid

3.1. GEBRUIKSVRIENDELIJKHEID EN EENVOUD

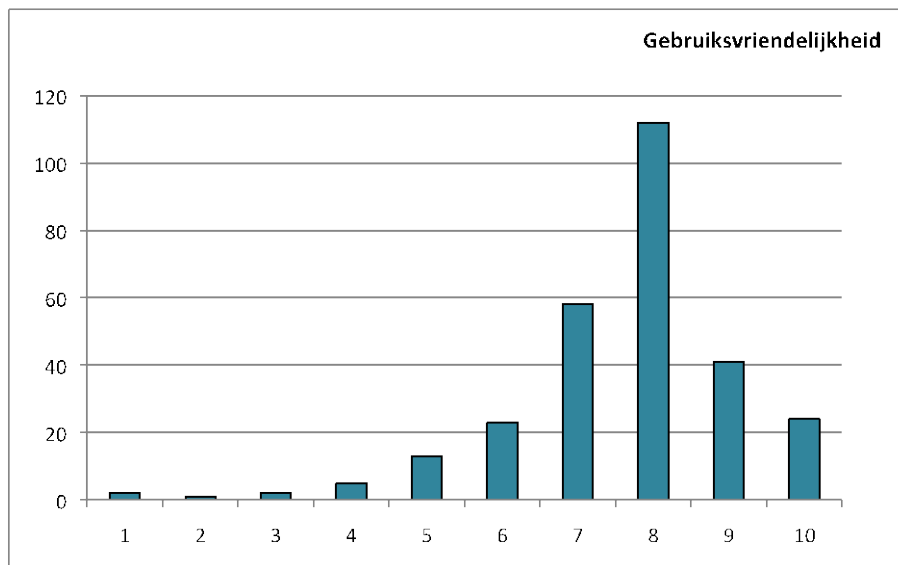
3.1.1. DE GEBRUIKSVRIENDELIJKHEID VAN DE TOOL KART

Alle respondenten

De gebruiksvriendelijkheid van KART wordt positief beoordeeld.

Gemiddelde: 7,6

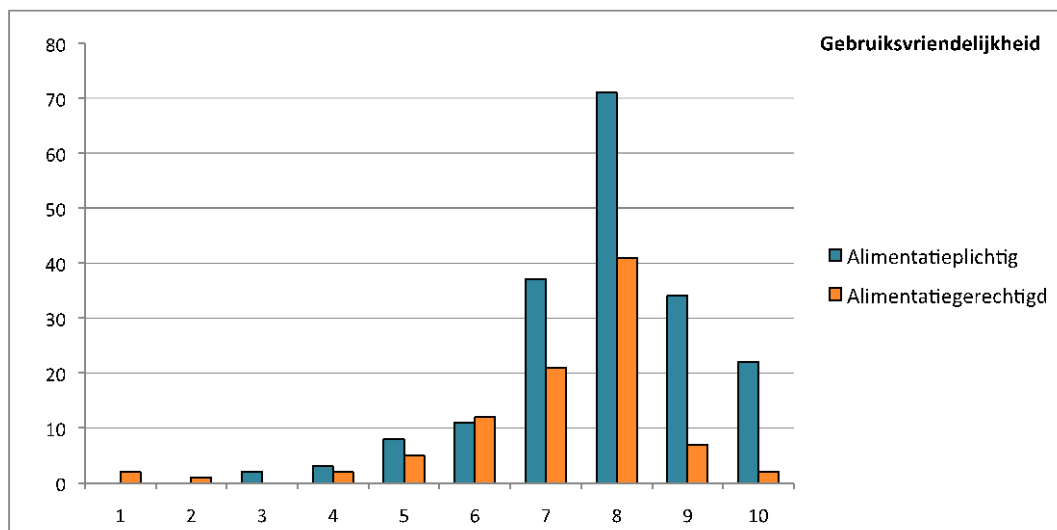
Mediaan: 8

Vergelijking kinderalimentatieplichtigen/gerechtigden

De gebruiksvriendelijkheid van KART wordt door kinderalimentatieplichtigen positiever beoordeeld dan door kinderalimentatiegerechtigden. Voor beide groepen geldt dat het oordeel over de gebruiksvriendelijkheid ruim voldoende is.

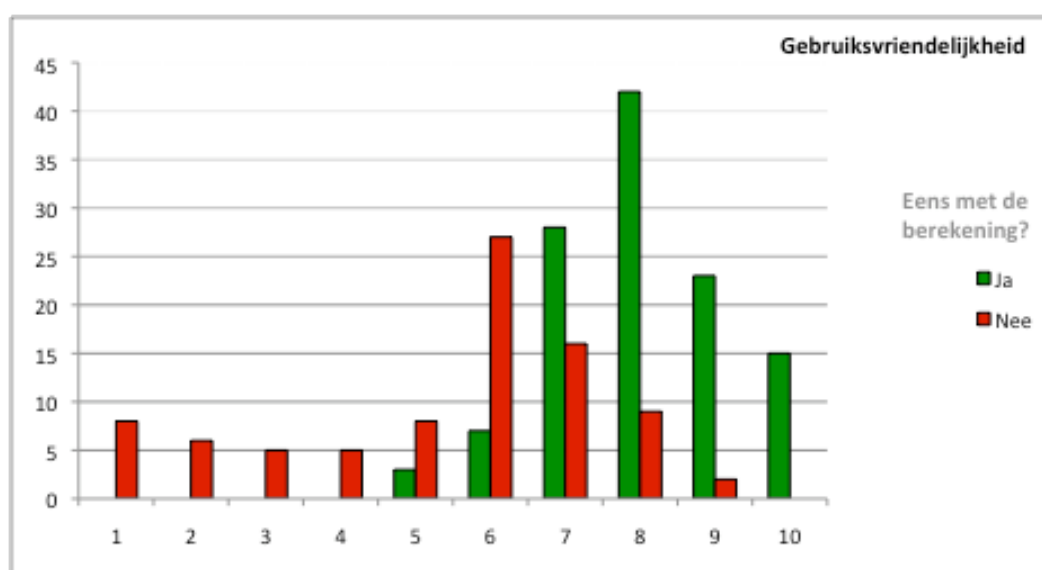
	Kinderalimentatieplichtig	Kinderalimentatiegerechtigd
Gemiddelde	7.9	7.2
Mediaan	8	8 ¹⁵

Vergelijking op eens met de hoogte

Respondenten die het eens zijn met de hoogte van de door KART berekende alimentatiebedrag beoordelen de gebruiksvriendelijkheid positiever dan respondenten die het niet eens zijn met de berekening.

	Eens met hoogte berekening?	
	Ja	Nee
Gemiddelde	8.1	7.1
Mediaan	8	7

¹⁵ De mediaan is het middelste getal in een geordende verzameling. De mediaan is toegevoegd omdat deze maat minder gevoelig is voor extreme waarden in de data.

Vergelijking op inkomensniveau

Er blijkt een statistisch significant verschil te bestaan tussen de vier inkomensgroepen wat betreft hun oordeel van de gebruiksvriendelijkheid van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en KART. Op basis van de analyse valt niet te zeggen waar het verschil precies zit. De resultaten in onderstaande tabel suggereren echter dat het oordeel van de gebruiksvriendelijkheid positiever is naarmate men tot een hogere inkomensgroep behoort.

	€0 - 1500	€1500 - 2500	€2500 – 5000	> €5000
Gemiddelde	7.2	7.4	7.8	7.9
Mediaan	8	7.5	8	8

Vergelijking op opleidingsniveau

Er blijkt geen statistisch significant verschil te bestaan tussen de vier opleidingsniveaus wat betreft hun oordeel van de gebruiksvriendelijkheid van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en KART.

Vergelijking kinderalimentatie eerder vastgesteld/niet eerder vastgesteld

Respondenten waarbij de hoogte van de kinderalimentatie wel/niet eerder is vastgesteld blijken niet te verschillen wat betreft hun beoordeling van de gebruiksvriendelijkheid, begrijpelijkheid en rechtvaardigheid van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur.

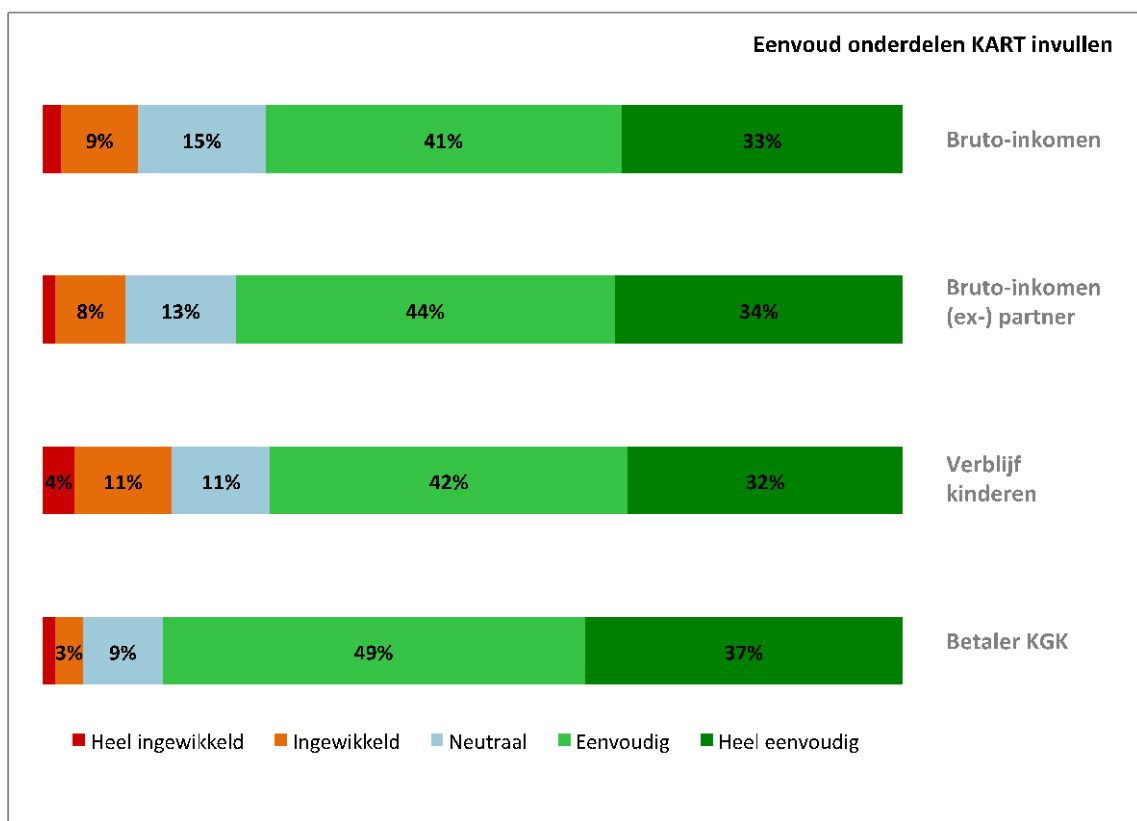
Er blijkt, zowel binnen de groep alimentatiegerechtigden als alimentatieplichtigen, geen verschil te bestaan tussen deelnemers met hoge en lage inkomens met betrekking tot de rapportcijfers (gebruiksvriendelijkheid), en of ze het wel/niet eens zijn met de hoogte van de berekende alimentatie. Het verschil wordt dus puur verklaard door het onderscheid alimentatiegerechtigd/alimentatieplichtig en niet door inkomen.

3.1.2 DE EENVOUD VAN DE VERSCHILLENDE ASPECTEN VAN DE TOOL KART

Alle respondenten

Een groot deel van de respondenten (74 tot 86 procent) geeft aan dat ze het invullen van verschillende onderdelen in KART (zoals het bruto-inkomen) eenvoudig tot heel eenvoudig vinden. Slechts 4 tot 15 procent vindt het invullen van bepaalde onderdelen

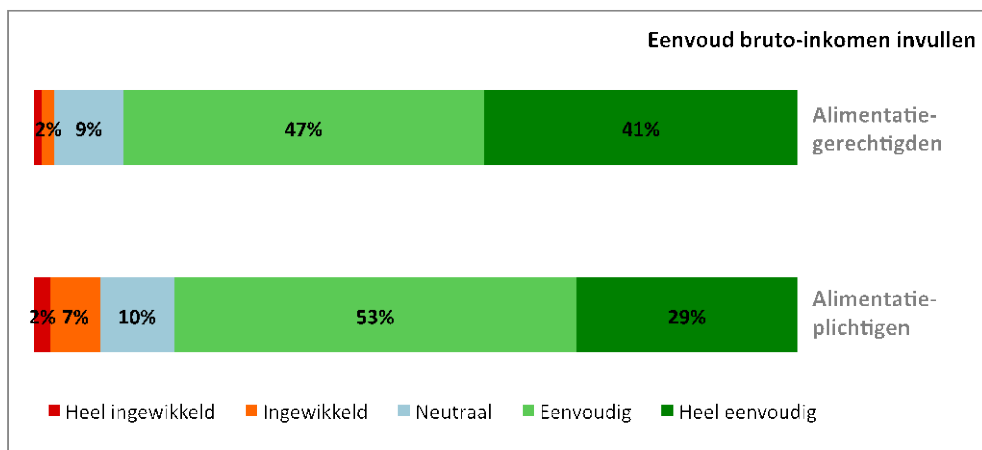
ingewikkeld.

Vergelijking tussen kinderalimentatieplichtigen en kinderalimentatiegerechtigden

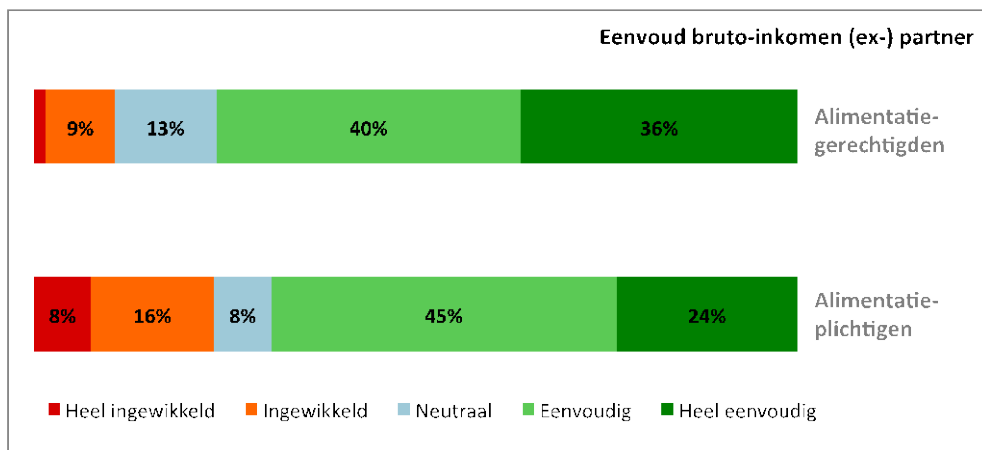
Bruto-inkomen

Kinderalimentatiegerechtigden waren verhoudingsgewijs vaker van mening dat het invullen van het bruto-inkomen in KART eenvoudig was dan kinderalimentatieplichtigen.

Bruto-inkomen ex-partner

Kinderalimentatiegerechtigden waren verhoudingsgewijs vaker van mening dat het invullen van het bruto-inkomen van de (ex-) partner in KART eenvoudig was dan kinderalimentatieplichtigen.

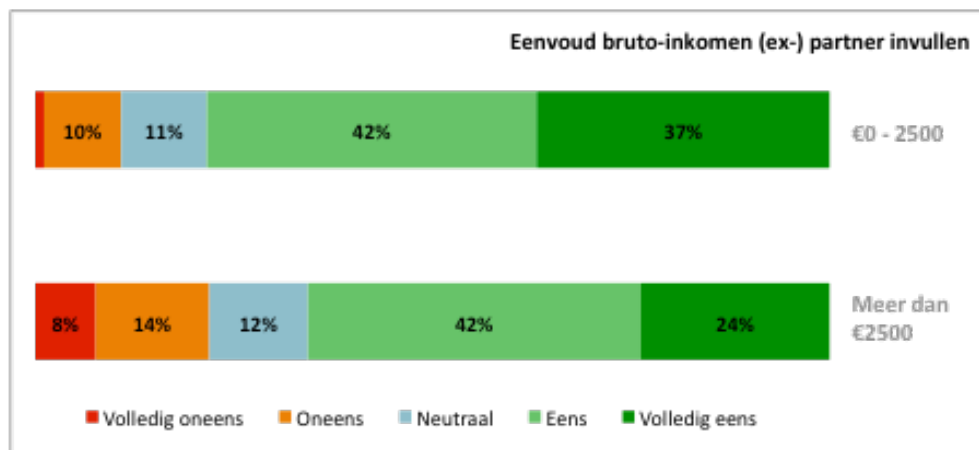

Verblijf van het kind en betaler van de kindgebonden kosten

Uit de analyse bleek dat kinderalimentatiegerechtigden en kinderalimentatieplichtigen de eenvoud van het invullen van het bruto-inkomen en het bruto-inkomen van de (ex-) partner verschillend beoordeelden. Het invullen van de andere twee onderdelen, verblijf kind(eren) en betaler KGK, werd door de groepen niet verschillend beoordeeld.

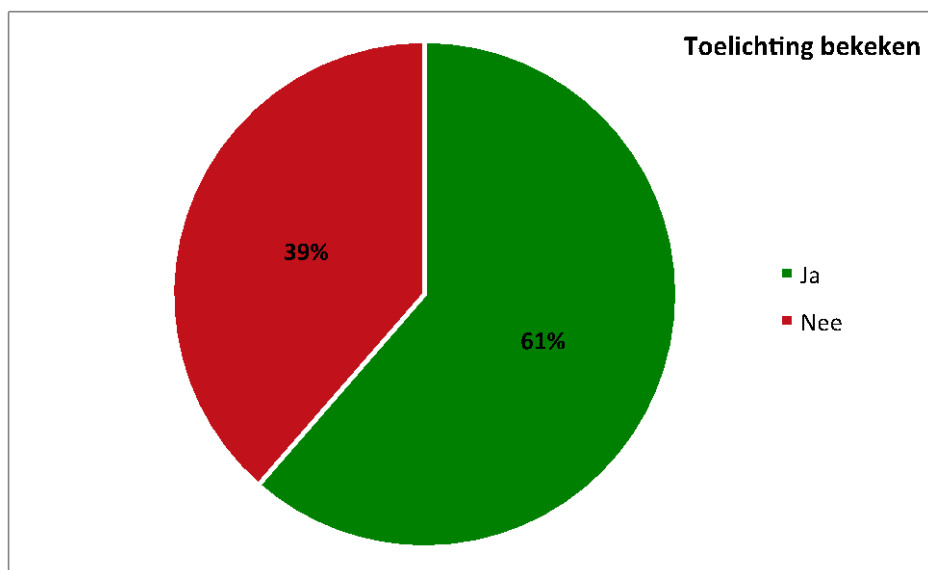
Vergelijking op inkomensniveau

Het invullen van drie van de vier onderdelen in KART wordt door de lage en hoge inkomensgroep als even eenvoudig beoordeeld. Echter, het invullen van het bruto-inkomen van de (ex-) partner wordt door de lage inkomensgroep gemiddeld als iets eenvoudiger beoordeeld.

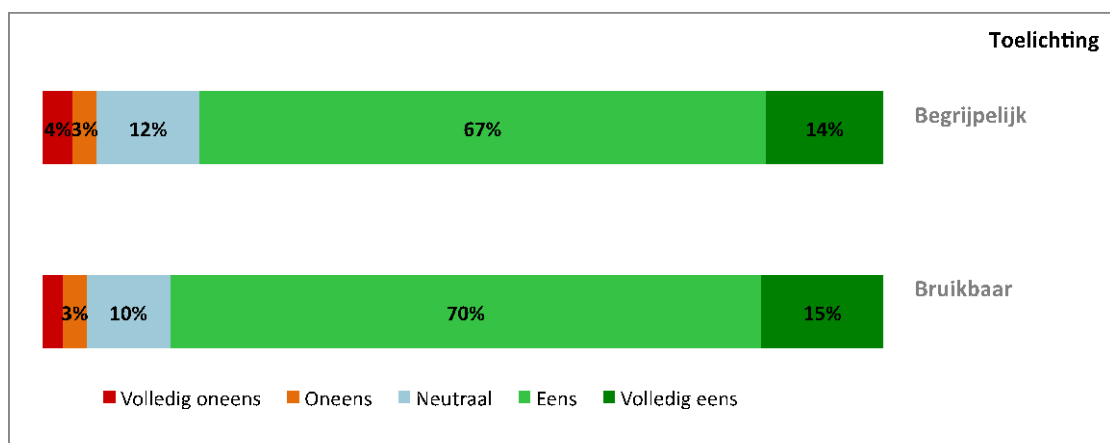
3.1.3 BRUIKBAARHEID VAN DE TOELICHTING

61% van de respondenten heeft de toelichting bij de KART berekening bekeken. Aan deze deelnemers is vervolgens gevraagd of ze de toelichting begrijpelijk en bruikbaar vonden

85% van de respondenten geeft aan de toelichting bruikbaar te vinden. Slechts 7% van de respondenten is het hier niet mee eens.

81% van de respondenten geeft aan de toelichting begrijpelijk te vinden. Slechts 5% van de respondenten is het hier niet mee eens.

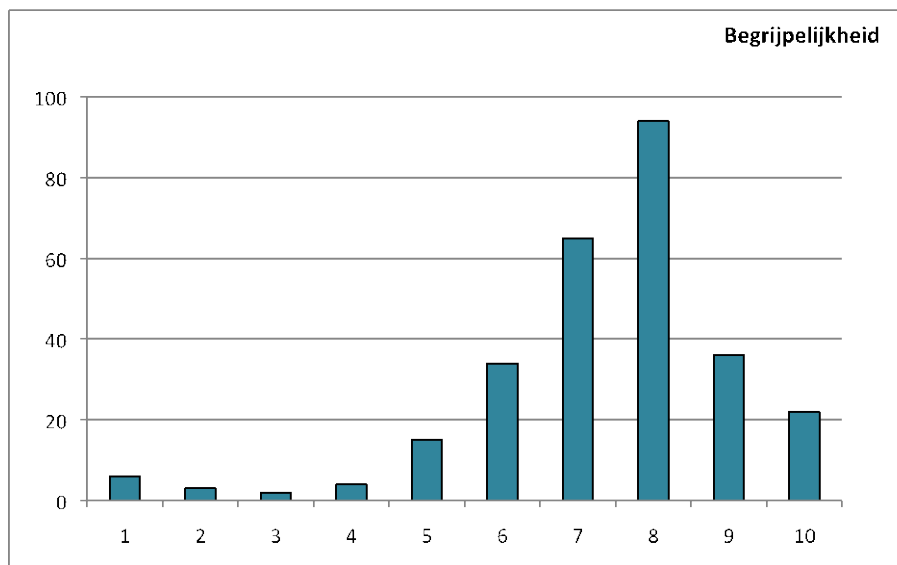
3.2 TRANSPARANTIE KINDERALIMENTATIESYSTEEM EN TOOL KART

3.2.1 DE BEGRIJPELIJKHEID VAN DE KINDERALIMENTATIEBEREKENING IN HET ALGEMEEN

Alle respondenten

Ook de begrijpelijkheid van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en KART wordt positief beoordeeld.

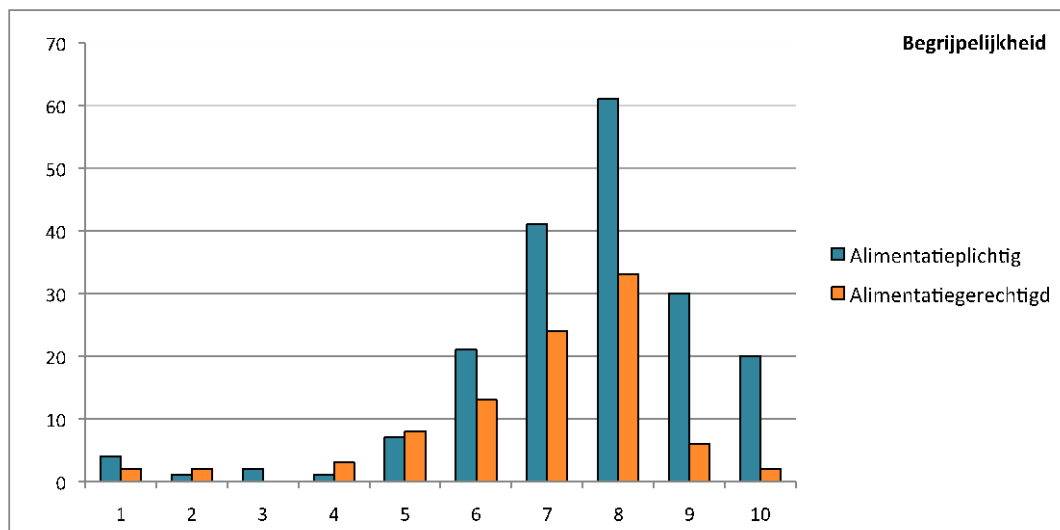
Gemiddelde:	7,4
Mediaan:	8

Vergelijking tussen kinderalimentatieplichtigen en gerechtigden

De begrijpelijkheid van KART wordt door kinderalimentatieplichtigen positiever beoordeeld dan door kinderalimentatiegerechtigden. Voor beide groepen geldt dat het oordeel over de begrijpelijkheid ruim voldoende is.

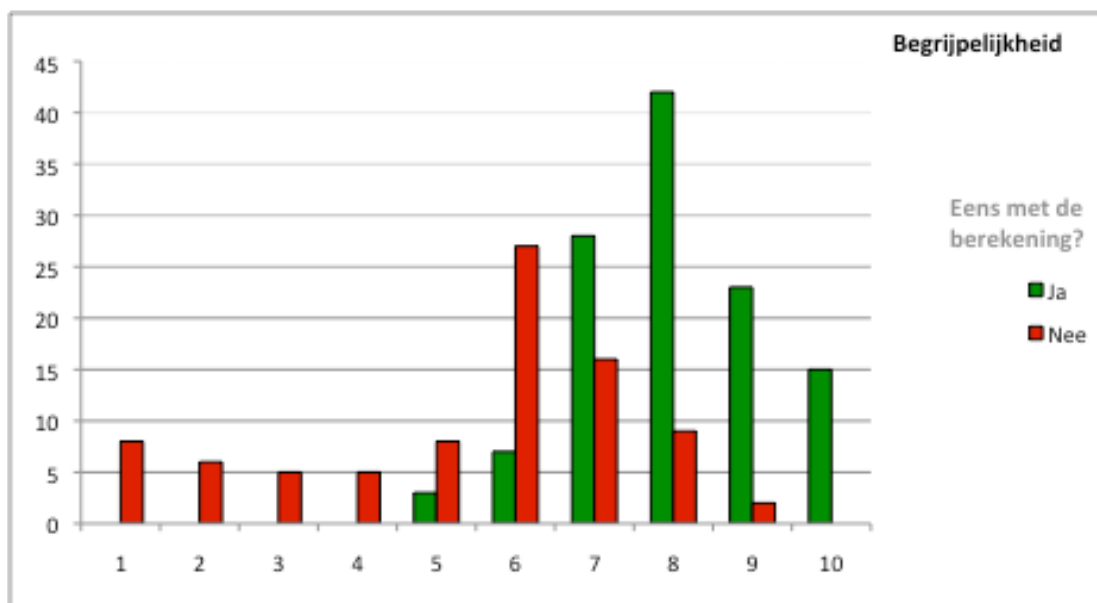
	Kinderalimentatieplichtig	Kinderalimentatiegerechtigd
Gemiddelde	7.6	6.9
Mediaan	8	7

Vergelijking op eens met de hoogte

Respondenten die het eens zijn met de hoogte van de door KART berekende alimentatiebedrag beoordelen de begrijpelijkheid positiever dan respondenten die het niet eens zijn met de berekening.

	Eens met hoogte berekening?	
	Ja	Nee
Gemiddelde	8.1	6.5
Mediaan	8	7

Vergelijking op inkomensniveau

Er blijkt geen significant verschil te zijn tussen de verschillende inkomensgroepen met betrekking tot hun oordeel van de begrijpelijkheid van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en KART.

Vergelijking op opleidingsniveau

Er blijkt geen statistisch significant verschil te bestaan tussen de vier opleidingsniveaus wat betreft hun oordeel van de begrijpelijkheid van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en KART.

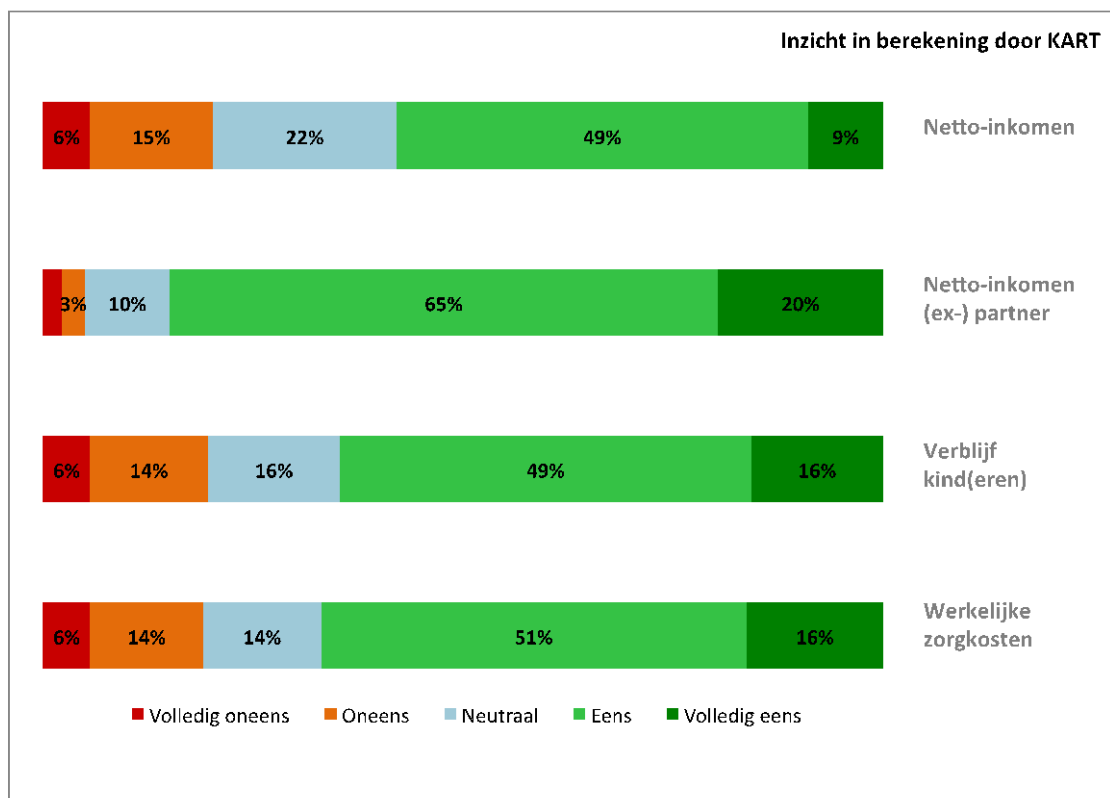
Vergelijking kinderalimentatie eerder vastgesteld/niet eerder vastgesteld

Respondenten waarbij de hoogte van de kinderalimentatie wel/niet eerder is vastgesteld blijken niet te verschillen wat betreft hun beoordeling van de gebruiksvriendelijkheid, begrijpelijkheid en rechtvaardigheid van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur.

3.2.2 DE INZICHTELIJKHEID VAN DE VERSCHILLENDE ASPECTEN

De meeste respondenten vinden dat ze goed inzicht hebben in de berekening volgens het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur van KART van onderstaande

onderdelen.

Vergelijking op inkomensniveau

Respondenten uit de hoge en lage inkomensgroep verschillen niet van mening over de inzichtelijkheid van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en KART. Ook verschillen alimentatieplichtigen en –gerechtigden hierover niet van mening.

3.3 DEELCONCLUSIE

Dit hoofdstuk ging over de volgende onderwerpen: eenvoud en transparantie van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en KART.

Eenvoud

De respondenten ervaren KART als een eenvoudige tool. Dit blijkt uit het cijfer dat respondenten KART geven voor gebruiksvriendelijkheid. KART krijgt van de respondenten een gemiddelde beoordeling van 7.6 voor gebruiksvriendelijkheid. De mediaan van de beoordelingen is 8. De gebruiksvriendelijkheid van KART wordt door kinderalimentatieplichtigen positiever beoordeeld dan door kinderalimentatiegerechtigden. Voor beide groepen geldt dat het oordeel over de gebruiksvriendelijkheid ruim voldoende is. Kinderalimentatieplichtigen geven gemiddeld een 7.9, kinderalimentatiegerechtigden geven gemiddeld een 7.2. In beide groepen is de mediaan 8.¹⁶

Bij elke post ervaren minimaal 2 van de 3 respondenten het invullen van de betreffende post als eenvoudig respectievelijk heel eenvoudig.

85% van de respondenten vindt de toelichting bij de berekening bruikbaar.

Transparantie

De transparantie van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en KART wordt door respondenten als ruim voldoende beoordeeld.¹⁷

¹⁶ De mediaan is het middelste getal in een geordende verzameling. De mediaan is toegevoegd omdat deze maat minder gevoelig is voor extreme waarden in de data.

¹⁷ Transparantie is in de enquête geoperationaliseerd als begrijpelijkheid en inzichtelijkheid

Zowel de alimentatieplichtigen als de alimentatiegerechtigden beoordelen de begrijpelijkheid van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en KART als ruim voldoende, respectievelijk 7.6 en 6.9. De mediaan van de beoordelingen door kinderalimentatieplichtigen is een 8. De mediaan van de beoordelingen door de kinderalimentatiegerechtigden is een 7.

Uit de resultaten blijken geen significante verschillen in de beoordelingen van respondenten met verschillende inkomensniveaus. Er bestaat ook geen significant verschil in de beoordelingen van mensen met verschillende opleidingsniveaus. Tot slot komt uit de enquête geen significant verschil naar voren in de beoordeling van de transparantie van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en KART door mensen waarbij de alimentatie eerder is vastgesteld en mensen waarbij dit niet het geval is.

Respondenten hebben ook voldoende inzicht in de berekening door KART van de verschillende onderdelen van KART zoals het netto-inkomen, het netto-inkomen van de (ex-)partner en de werkelijke zorgkosten.

Minimaal 2 van 3 respondenten hebben voldoende inzicht in het door KART berekende netto-inkomen van de (ex-)partner en de door KART berekende werkelijke zorgkosten.

65% van de respondenten geeft aan voldoende inzicht te hebben in de berekening van het verblijf van het kind door KART. Qua transparantie scoort KART het minst op de inzichtelijkheid van de berekening door KART van het netto-inkomen, namelijk 58% van de respondenten zegt voldoende inzicht te hebben in de berekening van het netto-inkomen door KART. Hierover verschilt de mening van de alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden opvallend genoeg niet.

De respondenten vinden kortom dat ze voldoende inzicht hebben in de berekening door KART van de verschillende aspecten.

Tot slot vindt 81% van de respondenten vinden de toelichting bij de berekening begrijpelijk.

HOOFDSTUK 4 RECHTVAARDIGHEID KINDERALIMENTATIESYSTEEM RECOURT/VAN DER STEUR EN ZELFREDZAAMHEID VAN GESCHIEDEN BURGERS

Rechtvaardigheid van de systematiek en de uitkomst staan centraal in dit hoofdstuk.

De volgende vragen zullen beantwoord worden:

- In hoeverre ervaren de alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden het rekensysteem Recourt/Van der Steur als rechtvaardig en herkenbaar?
- In hoeverre zijn de alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden het eens met de hoogte van de berekende kinderalimentatie en met de bandbreedte om af te wijken?
- In hoeverre dragen het kinderalimentatierekensysteem Recourt/Van der Steur bij aan de zelfredzaamheid van de alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden?

Deze vragen zijn samen te vatten in de volgende deelonderwerpen:

Rechtvaardigheid, herkenbaarheid, zelfredzaamheid en aansluiting van de berekening bij de werkelijke situatie.

In dit hoofdstuk wordt zowel de rechtvaardigheid van de systematiek en de uitkomst, als de zelfredzaamheid van gebruikers van KART besproken. Ten aanzien van zelfredzaamheid kan in deze brede enquête slechts een indicatie worden gegeven. Daarom wordt er geen volledig hoofdstuk aan gewijd. De enquêtevragen over zelfredzaamheid sluiten goed aan bij de rechtvaardigheid van de uitkomst

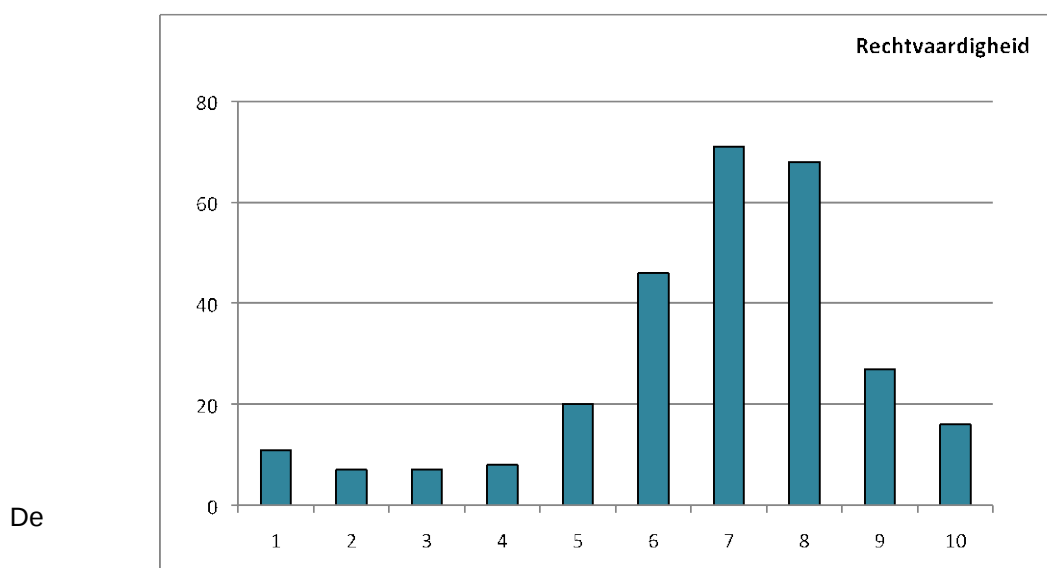
4.1 RECHTVAARDIGHEID EN HERKENBAARHEID VAN DE BEREKENING

4.1.1 DE RECHTVAARDIGHEID VAN DE KINDERALIMENTATIEBEREKENING IN HET ALGEMEEN

Alle respondenten

De rechtvaardigheid van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en KART wordt ruim voldoende beoordeeld, maar niet zo positief als de gebruiksvriendelijkheid en de begrijpelijkheid.

Gemiddelde:	6.8
Mediaan:	7

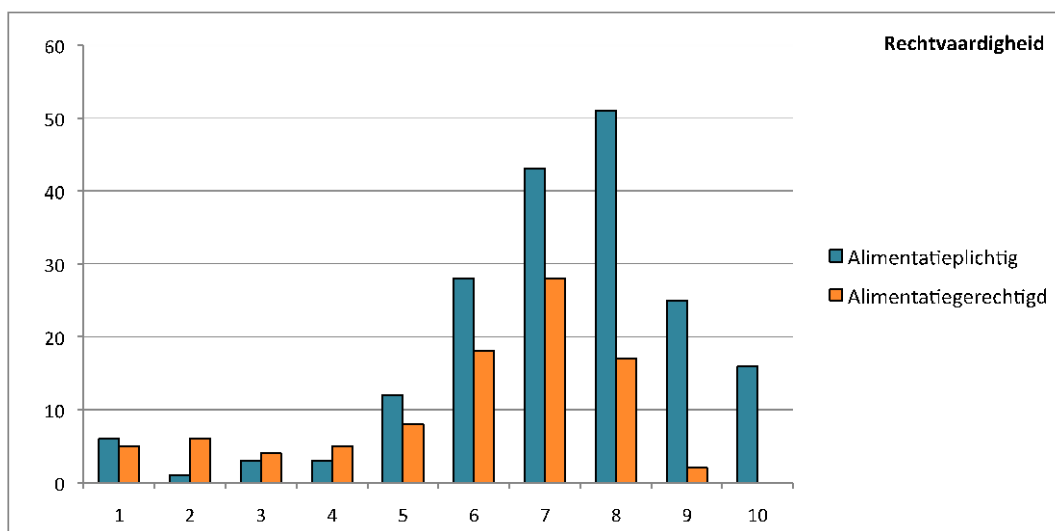

rechtvaardigheid van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur wordt door

kinderalimentatieplichtigen positiever beoordeeld dan door kinderalimentatiegerechtigden. Het tamelijk grote verschil tussen de gemiddelde beoordeling van de rechtvaardigheid en de mediaan bij de kinderalimentatiegerechtigden wordt waarschijnlijk veroorzaakt doordat er in deze groep relatief veel mensen een 1 geven (en niemand een 10).

Vergelijking tussen kinderalimentatieplichtigen en kinderalimentatiegerechtigden

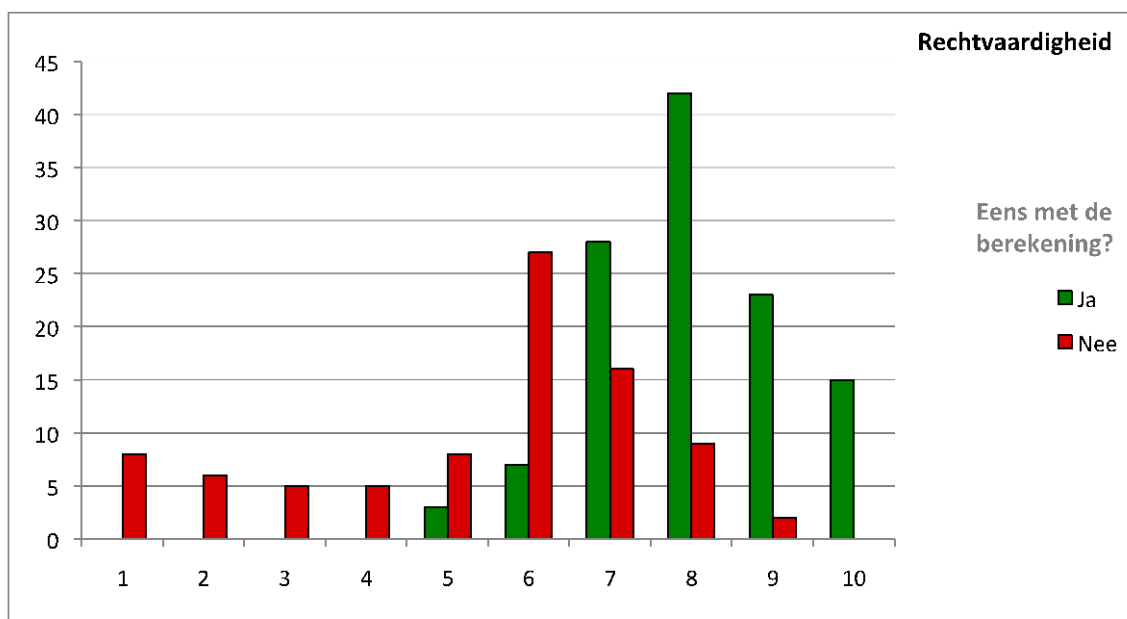
	Kinderalimentatieplichtig	Kinderalimentatiegerechtigd
Gemiddelde	7.2	5.9
Mediaan	7	7

Vergelijking op eens met de hoogte

Respondenten die het eens zijn met de hoogte van de door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende alimentatiebedrag beoordelen de rechtvaardigheid positiever dan respondenten die het niet eens zijn met de berekening.

	Eens met hoogte berekening?	
	Ja	Nee
Gemiddelde	8.0	5.3
Mediaan	8	6

Vergelijking op inkomensniveau

Uit de analyse komt naar voren dat de inkomensgroepen verschillen wat betreft hun oordeel van de rechtvaardigheid van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en KART. Dit verschil lijkt zich vooral te manifesteren tussen de twee laagste en de twee hoogste inkomensgroepen.

	€0 - 1500	€1500 - 2500	€2500 – 5000	> €5000
Gemiddelde	6.1	6.2	7.0	7.4
Mediaan	7	7	7	8

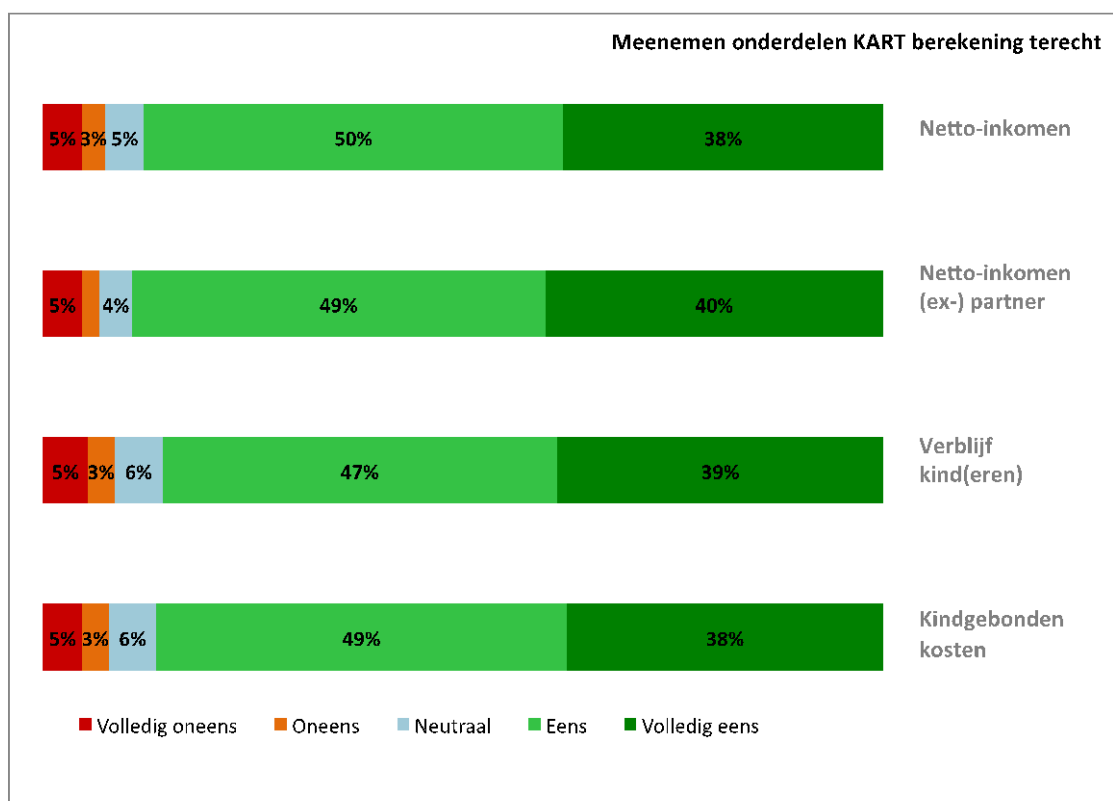
Vergelijking op opleidingsniveau

Er blijkt geen statistisch significant verschil te bestaan tussen de vier opleidingsniveaus wat betreft hun oordeel van de rechtvaardigheid van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en KART.

Er blijkt, zowel binnen de groep alimentatiegerechtigden als alimentatieplichtigen, geen verschil te bestaan tussen deelnemers met hoge en lage inkomens met betrekking tot de rapportcijfers (rechtvaardigheid), en of ze het wel/niet eens zijn met de hoogte van de berekende alimentatie. Het verschil wordt dus puur verklaard door het onderscheid alimentatiegerechtigd/alimentatieplichtig en niet door inkomen.

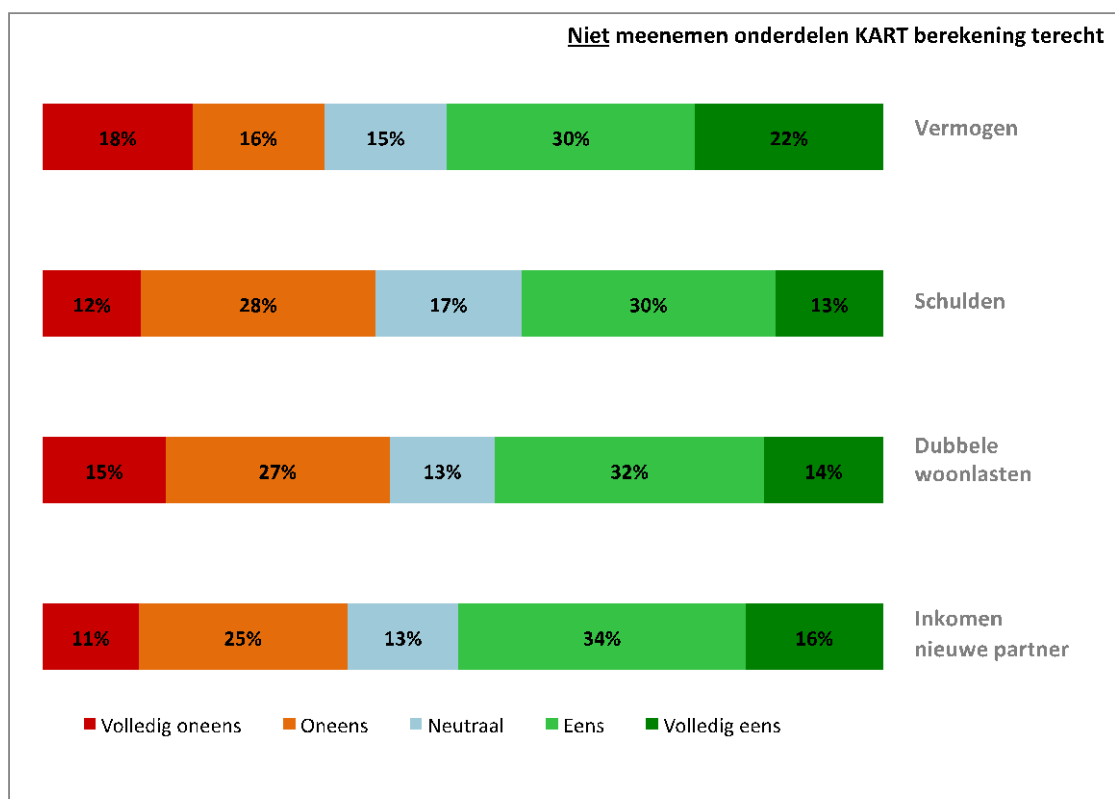
4.1.2 DE RECHTVAARDIGHEID VAN DE VERSCHILLENDE ASPECTEN IN DE BEREKENING

Een grote meerderheid van de respondenten (86-89%) is het eens met het meenemen van de onderstaande aspecten in de berekening

Ongeveer de helft van de respondenten geeft aan dat ze het eens zijn met het feit dat onderstaande onderdelen niet worden meegenomen in de berekening door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur.

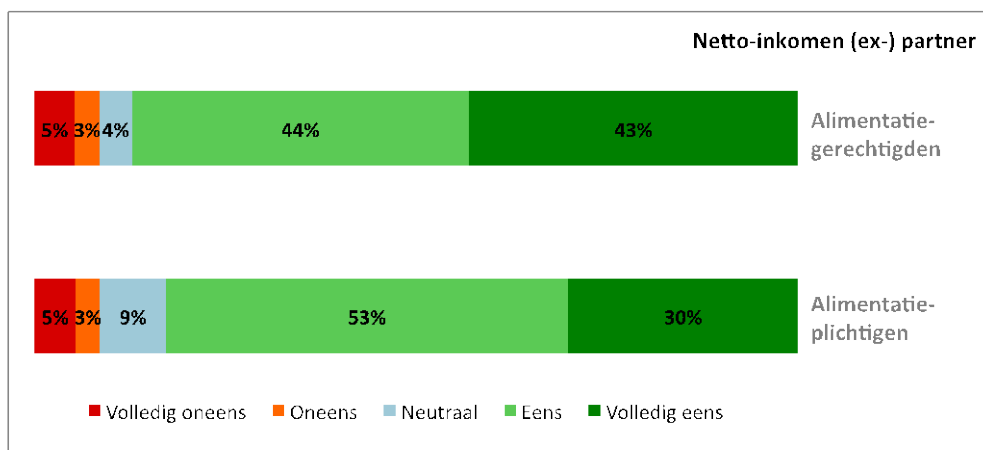
Een iets kleiner deel van de respondenten (34 tot 42 procent) vindt dat deze onderdelen wel door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur meegenomen hadden moeten worden

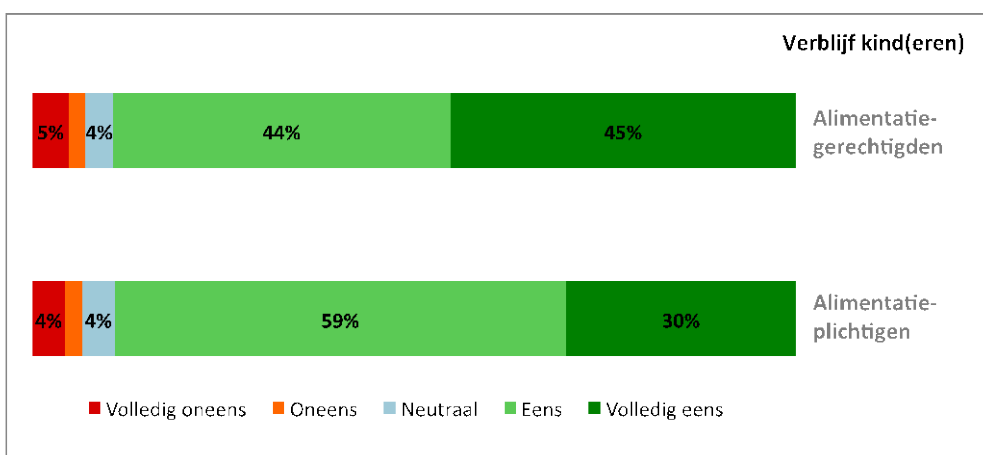
Vergelijking alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden

Uit de analyse bleek een verschil tussen alimentatiegerechtigden en alimentatieplichtigen op de vraag of het terecht was dat het netto-inkomen van de (ex-) partner en het verblijf van de kinderen werd meegenomen in de berekening door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur. Over het meenemen van de andere twee bevroagde onderdelen, het eigen netto-inkomen en de kindgebonden kosten verschillen de groepen niet van mening.

Van de alimentatiegerechtigden vindt een groter deel het terecht dat het netto-inkomen van de (ex-) partner wordt meegenomen in de berekening door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur dan van de alimentatieplichtigen.

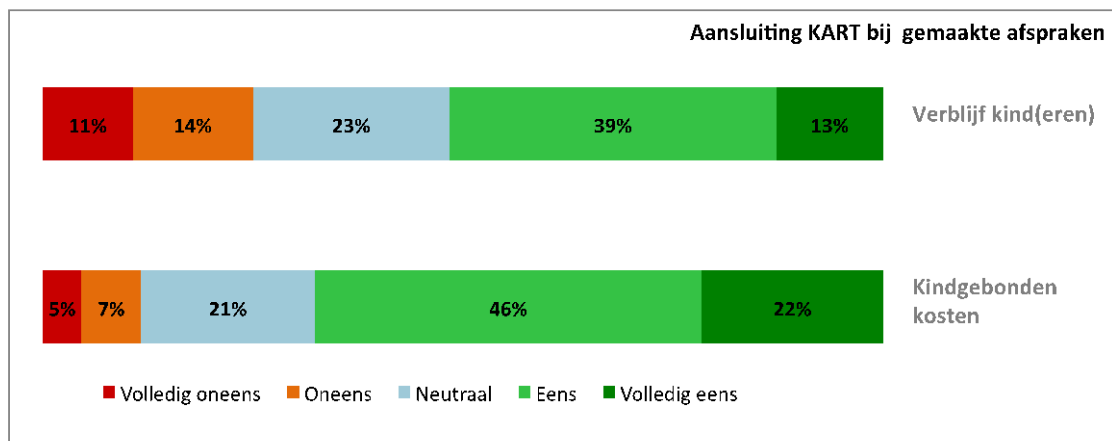
De groep alimentatiegerechtigden is het vaker volledig eens met het feit dat het verblijf van de kinderen wordt meegenomen in de berekening door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur dan de alimentatieplichtigen.

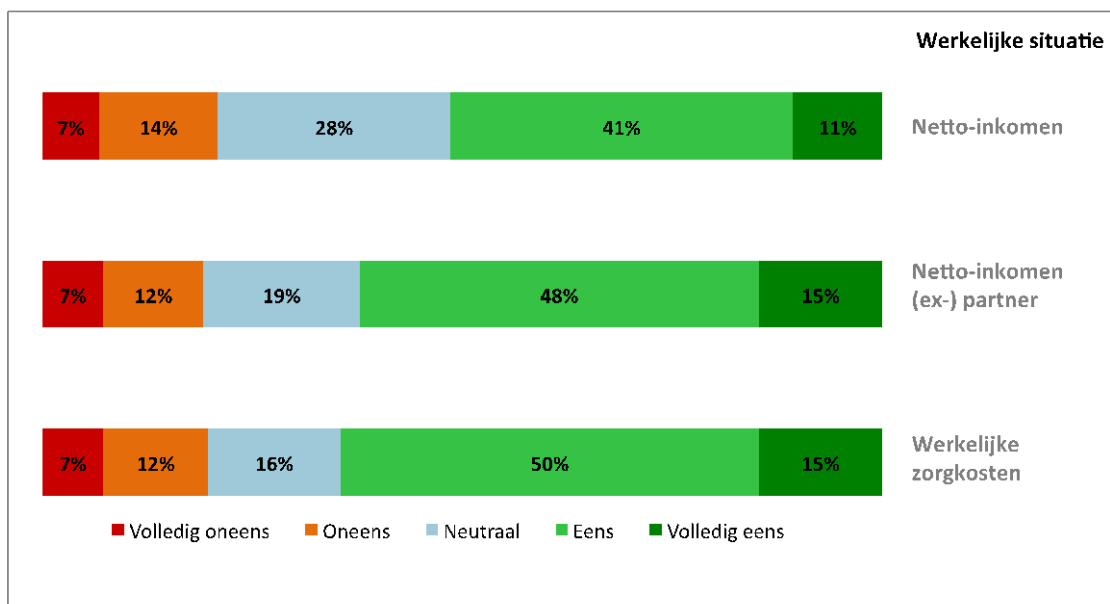
Er blijkt geen significant verschil tussen alimentatiegerechtigden en –plichtigen wat betreft hun mening over het feit dat bepaalde onderdelen niet worden meegenomen in de berekening door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur.

4.1.3 DE HERKENBAARHEID VAN DE WERKELIJKE SITUATIE IN DE VERSCHILLENDE ASPECTEN IN DE BEREKENING

Uit de resultaten blijkt dat meer dan de helft van de respondenten vindt dat de uitslag van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur goed aansluit bij de gemaakte afspraken. Dit geldt in hogere mate voor afspraken over de kindgebonden kosten dan afspraken over het verblijf van de kinderen.

Een groot deel van de respondenten ziet de werkelijke situatie terug in de berekening volgens het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur van de onderstaande onderdelen.

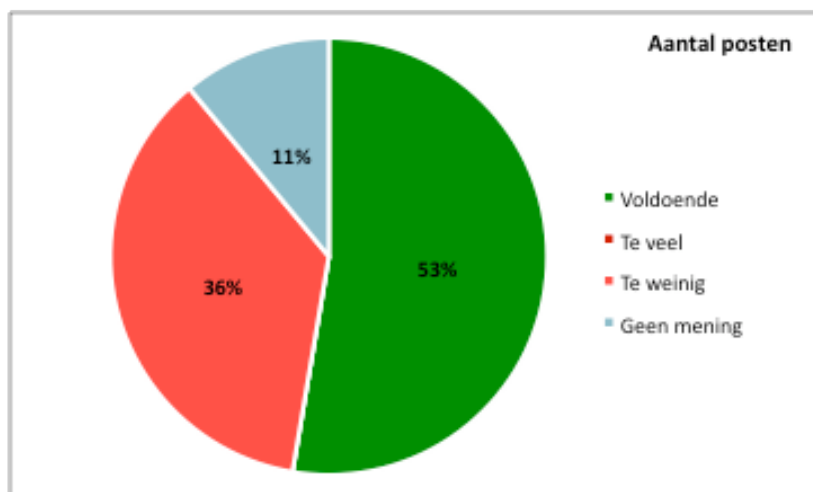
Vergelijking kinderalimentatiegerechtigd en -plichtig

Er blijkt geen significant verschil tussen kinderalimentatiegerechtigden en –plichtigen in de mate waarin ze de werkelijke situatie terugzien in de berekening volgens het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur.

Vergelijking tussen kinderalimentatiegerechtigd en –plichtig waarbij de kinderalimentatie eerder is vastgesteld.

Er blijkt geen significant verschil tussen respondenten waarbij wel/niet eerder de hoogte van de kinderalimentatie is vastgesteld in de mate waarin ze de werkelijke situatie terugzien in de berekening volgens het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur.

Ruim de helft van de respondenten is van mening dat er voldoende posten zijn meegenomen in de berekening door het alimentatiesysteem Recourt/van der Steur en KART. Opvallend is dat weliswaar een derde van de respondenten aan geeft dat er te weinig posten worden meegenomen, maar niemand aan geeft dat er te veel posten zijn meegenomen.

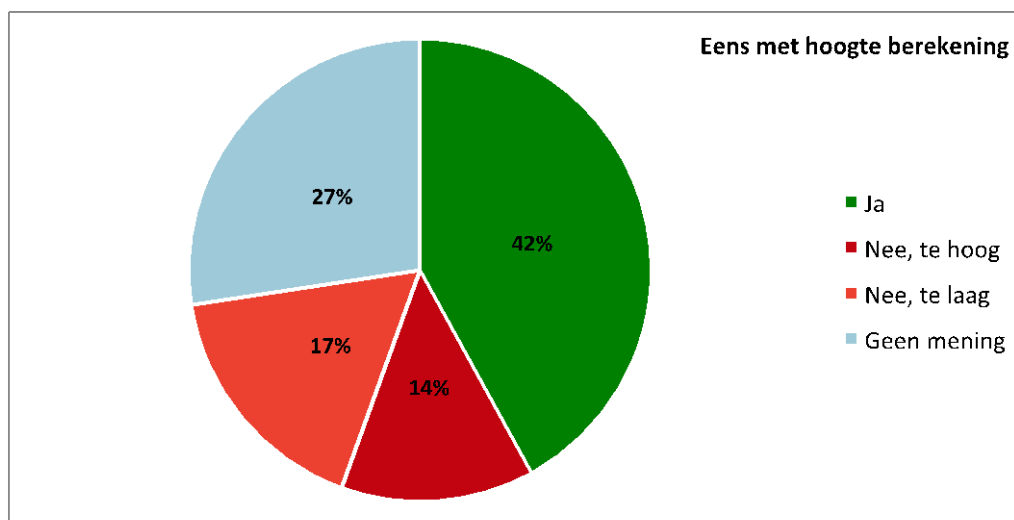

4.2 RECHTVAARDIGHEID VAN DE UITKOMST

4.2.1 EENS MET DE HOOGTE VAN HET BEDRAG EN DE MOGELIJKHEID OM BINNEN EEN BANDBREEDTE VAN DE UITKOMST AF TE WIJKEN

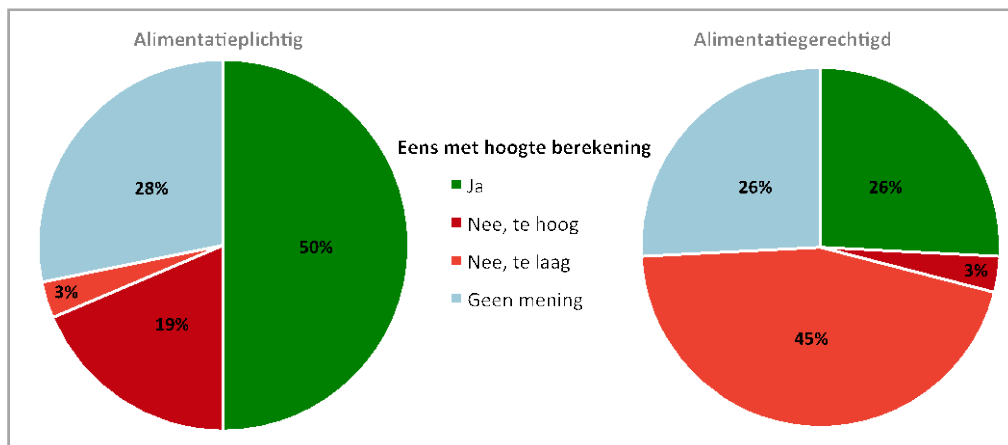
Gehele groep

Ongeveer 40% van de respondenten geeft aan het eens te zijn met de hoogte van de door KART berekende kinderalimentatie. Ongeveer een derde is het niet eens met de hoogte. De helft van deze groep vindt het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende kinderalimentatiebedrag te hoog terwijl de andere helft het bedrag juist te laag vindt.

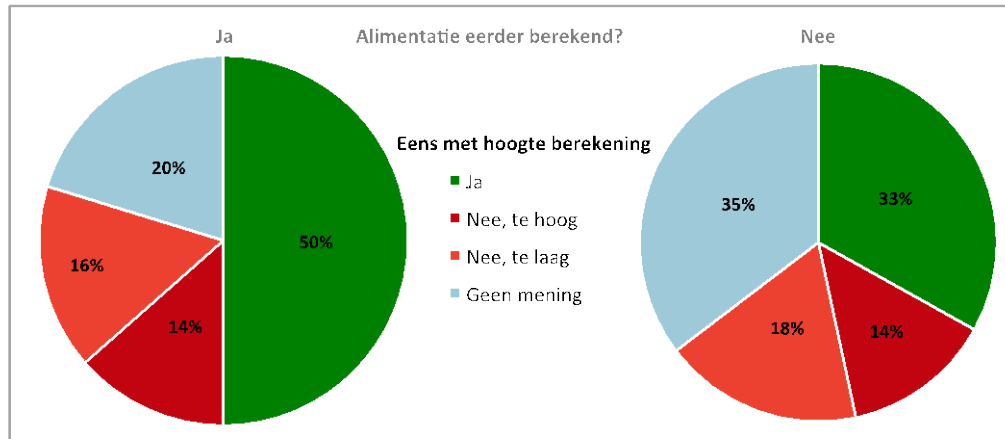
Vergelijking tussen kinderalimentatieplichtigen en kinderalimentatiegerechtigden

Van de alimentatieplichtigen is de helft het eens met de hoogte van de berekening, terwijl dit bij de alimentatiegerechtigden slechts voor een kwart van de respondenten geldt. Verder heeft in beide groepen iets meer dan een kwart van de respondenten hier geen mening over.

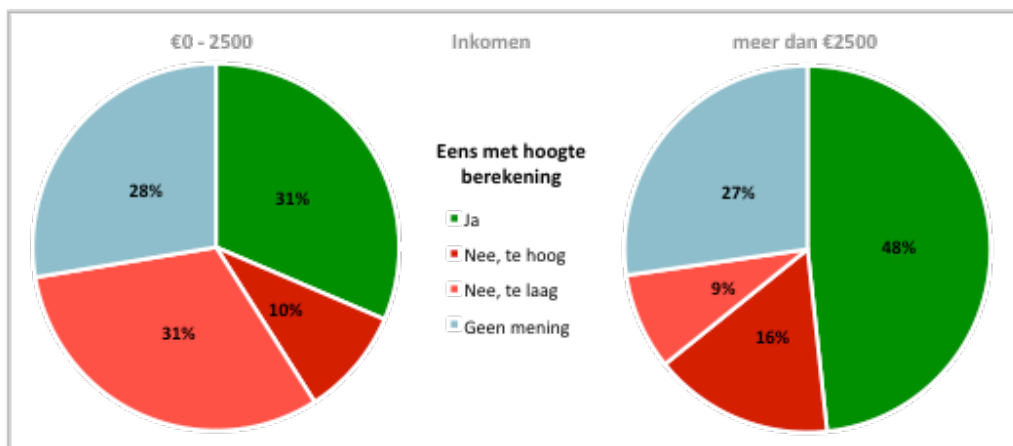
Eerder vastgesteld

Van de respondenten bij wie de hoogte van de alimentatie wel eerder is vastgesteld is de helft het eens met de hoogte van de berekening, terwijl dit bij de groep waarbij de hoogte niet eerder is vastgesteld slechts voor een kwart van de respondenten geldt. Verder heeft in beide groepen iets meer dan een kwart van de respondenten hier geen mening over.

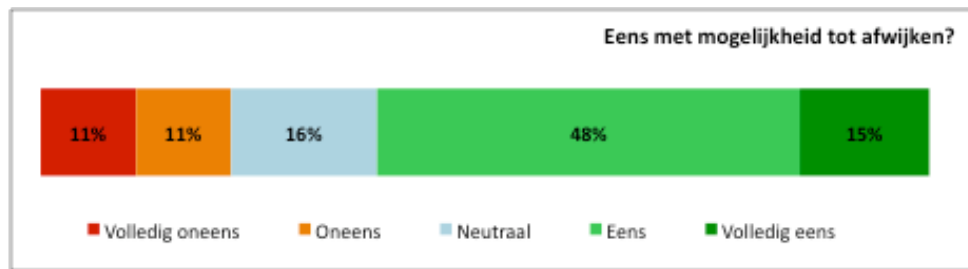
Inkomensniveau

De lage en hoge inkomensgroepen verschillen wat betreft de vraag of ze het eens zijn met de hoogte van de berekende alimentatie. Van de respondenten die meer dan €2.500 verdienen geeft bijna de helft aan het eens te zijn met de hoogte van het berekende alimentatiebedrag, terwijl dit in de lage inkomensgroep ongeveer een derde is. In beide groepen heeft ongeveer een kwart van de respondenten geen mening.

Eens zijn met de afwijkmogelijkheid

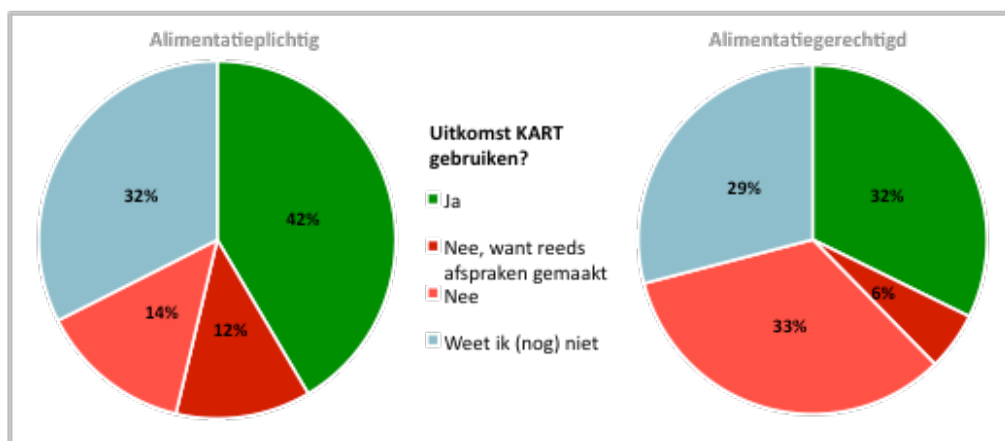
Een meerderheid van de respondenten geeft aan het terecht te vinden dat het alimentatiesysteem Recourt/van der Steur en KART een minimum en maximum geeft om af te wijken van de hoogte van de kinderalimentatie.

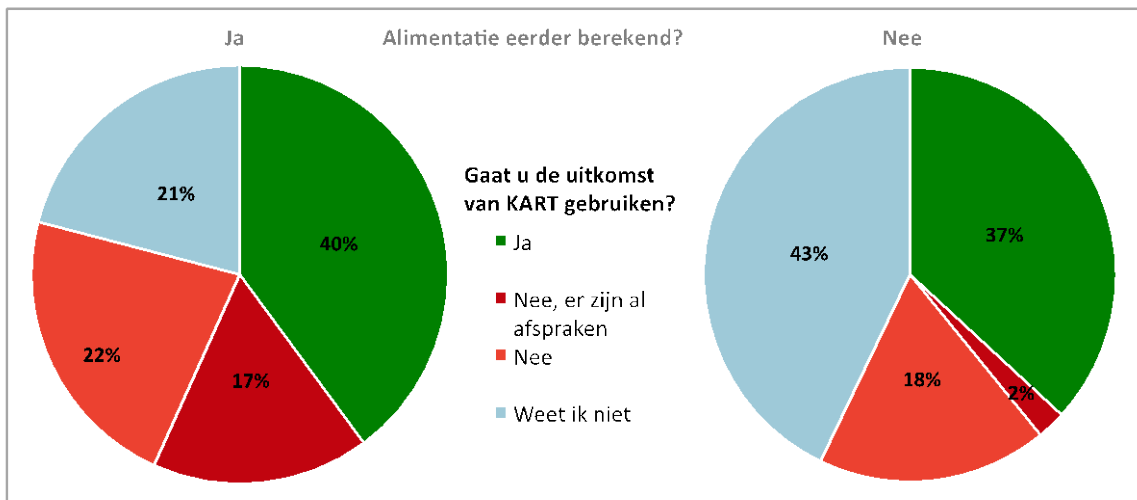
4.3 ZELFREDZAAMHEID

Gaan gebruikers de uitkomst en de afwijkmogelijkheid gebruiken voor kinderalimentatieafspraken?

Er bleek een verschil tussen alimentatiegerechtigden en alimentatieplichtigen met betrekking tot hoe vaak het ze van plan waren de uitkomsten van KART te gebruiken om afspraken te maken met de (ex-) partner. Dit verschil is met name terug te zien in het feit dat ongeveer twee keer zoveel alimentatiegerechtigden als alimentatieplichtigen aan geven de uitkomst niet te gaan gebruiken.

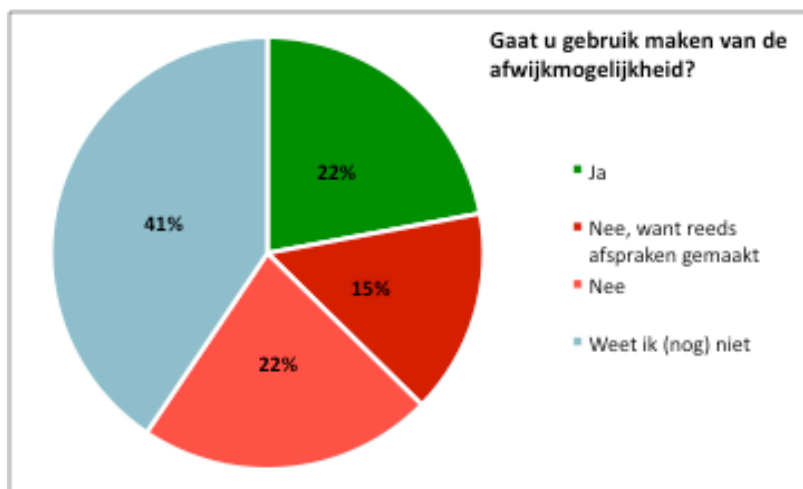

Wat betreft de vraag of de uitkomst van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur gebruikt gaat worden door respondenten is er een verschil tussen mensen waarvoor de alimentatie eerder is berekend en mensen voor wie dat niet het geval is. Dit verschil lijkt met name zichtbaar in de antwoordopties “nee, er zijn al afspraken” en “weet ik niet”.

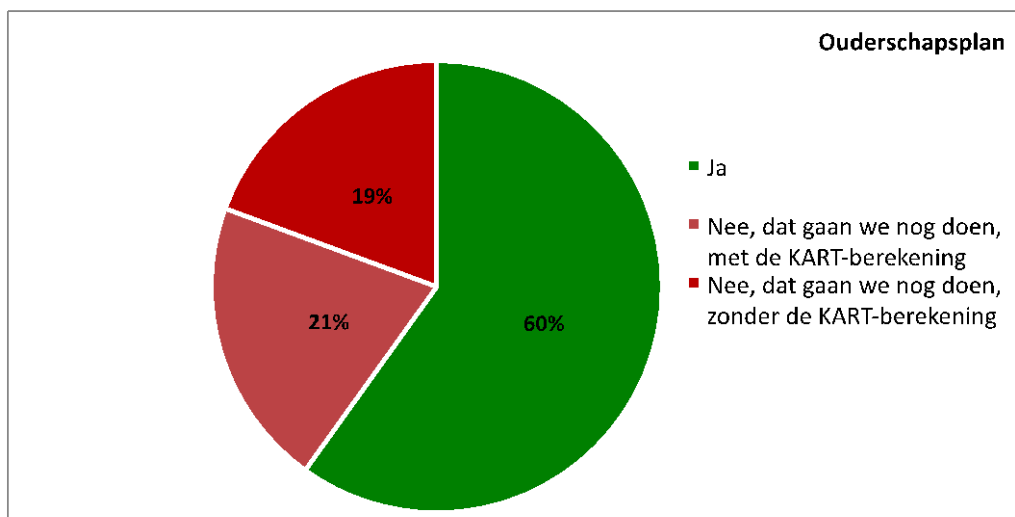
Gebruik van de afwijkmogelijkheid

Ongeveer 2 op de 5 respondenten geeft aan nog niet te weten of ze gebruik gaan maken van het minimum en maximum dat het alimentatiesysteem Recourt/van der Steur en KART geeft om af te wijken. Verder geeft slechts 15% aan deze mogelijkheid tot afwijken niet te gebruiken omdat er reeds alimentatieafspraken zijn gemaakt.

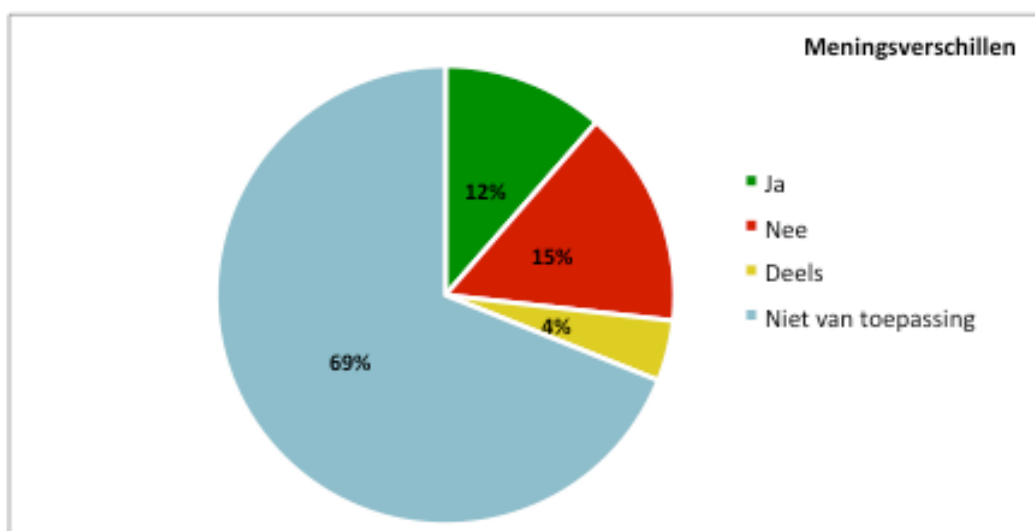

Gaan gebruikers een ouderschapsplan maken met/zonder de KART berekening?

Bijna twee derde van de respondenten heeft reeds een ouderschapsplan. Van de overige respondenten die dat nog gaan doen zegt de helft gebruik te zullen maken van de KART-berekening.

Leidde de berekening volgens KART tot meningsverschillen met de ex-partner?

Slechts een klein deel van de respondenten (12%) geeft aan dat het bespreken van de uitkomsten van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur met de partner leidde tot meningsverschillen.

4.3 DEELCONCLUSIE

Dit hoofdstuk ging over de volgende onderwerpen: rechtvaardigheid en herkenbaarheid van de berekening, rechtvaardigheid van de uitkomst en zelfredzaamheid van burgers bij de berekening van kinderalimentatie.

Rechtvaardigheid van de berekening

De rechtvaardigheid van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur krijgt van de respondenten een ruim voldoende beoordeling. De respondenten geven de rechtvaardigheid van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur gemiddeld een 6.8. Daarbij is de mediaan een 7.

Alimentatieplichtigen ervaren het alimentatiesysteem Recourt/Van der Steur als rechtvaardiger dan alimentatiegerechtigden. Alimentatieplichtigen geven het alimentatiesysteem Recourt/Van der Steur gemiddeld een 7.2 waarbij de mediaan een 7 is. Kinderalimentatiegerechtigden geven het alimentatiesysteem Recourt/Van der Steur gemiddeld een 5.9. Daarbij is de mediaan een 7.

Het vermoeden bestaat dat het verschil in de ervaren rechtvaardigheid sterk samenhangt met de hoogte van het alimentatiebedrag.

50% van de respondenten vindt bovendien dat het alimentatiesysteem Recourt/Van der Steur goed aansluit bij de gemaakte afspraken omtrent het verblijf van het kind. Nog eens 68% van de respondenten vindt dat het alimentatiesysteem Recourt/Van der Steur goed aansluit bij de gemaakte afspraken over de kindgebonden kosten.

Ruim de helft van de respondenten is het eens met de stelling: het alimentatiesysteem Recourt/Van der Steur sluit voldoende aan bij gemaakte afspraken over het verblijf van het kinderen. Een Kwart van de respondenten is het niet eens met voornoemde stelling. Het overige deel van de respondenten antwoordde neutraal.

Twee van de drie respondenten is het eens met de stelling: het alimentatiesysteem Recourt/Van der Steur sluit voldoende aan bij gemaakte afspraken over kindgebonden kosten. Één op de tien respondenten is het oneens met deze stelling. De overige respondenten antwoordden neutraal.

Respondenten zijn positief over de rechtvaardigheid van het meenemen van de verschillende aspecten. 88% van de respondenten vindt het terecht dat het netto-inkomen wordt meegewogen in de berekening. Acht procent vindt dat onterecht.

89% vindt het terecht dat het netto-inkomen van de (ex-)partner wordt meegewogen in de berekening, zeven procent vindt dat onterecht.

86% van de respondenten vinden het terecht dat het verblijf van het kind invloed heeft op het kinderalimentatiebedrag, acht procent vindt dat onterecht.

87% vindt het terecht dat kindgebonden kosten worden meegewogen in de kinderalimentatieberekening, acht procent vindt dat onterecht.

Op alle punten is door ongeveer één van de twintig respondenten neutraal geantwoord.

Er is bij over het meenemen van deze posten deels een verschil tussen de mening van alimentatieplichtigen en –gerechtigden. Over het meenemen van d het eigen netto-inkomen en de kindgebonden kosten verschillen de groepen niet van mening. Van de alimentatiegerechtigden vindt een groter deel het terecht dat het netto-inkomen van de (ex-) partner wordt meegenomen in de berekening door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur dan van de alimentatieplichtigen. De groep alimentatiegerechtigden is het vaker volledig eens met het feit dat het verblijf van de kinderen wordt meegenomen in de berekening door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur dan de alimentatieplichtigen.

De meningen van respondenten zijn verdeeld over het niet meenemen van verschillende posten. 53% van de respondenten is het eens met het niet meenemen van vermogen. 43% is het eens met het niet meerekenen van schulden. 46% is het eens met het niet meewegen van dubbele woonlasten en 51% is het eens met het niet meenemen van het inkomen van een nieuwe partner.

Er blijkt geen significant verschil tussen alimentatiegerechtigden en –plichtigen wat betreft hun mening over het feit dat bepaalde onderdelen niet worden meegenomen in de berekening door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur.

Ruim de helft van de respondenten zegt het aantal posten, die het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur meerekent voldoende te vinden. 36% van de respondenten vindt dat het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur te weinig aspecten meerekent. 11% heeft geen mening over het aantal posten. Opvallend is dat geen van de respondenten vindt dat het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur te veel posten meerekent.

Minstens 50% van de respondenten zien de werkelijke situatie terug in de berekening door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur van het netto-inkomen, het netto-inkomen van de (ex-)partner en de werkelijke zorgkosten. Er is geen verschil tussen de mening van de alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden.

Één van de vijf respondenten zien de berekening door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur van hun netto-inkomen, het netto-inkomen van hun (ex-)partner en de werkelijke zorgkosten niet terug in hun werkelijke situatie.

Rechtvaardigheid van de uitkomst

42% van de respondenten is het eens met de uitkomst van de berekening. 27% van de respondenten heeft geen mening over de hoogte van het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag. 17% vindt het bedrag dat het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende te laag en 14% van de respondenten vindt het bedrag te hoog.

50% van de alimentatieplichtigen is het eens met de hoogte van het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag. 19% vindt het bedrag te hoog, 28% heeft geen mening over de hoogte van het bedrag. 3% vindt het bedrag dat het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende te laag.

De alimentatiegerechtigde respondenten zijn minder vaak positief over het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag. 45% vindt het bedrag te laag. 26% is het eens met de hoogte van het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag. 26% heeft geen mening over de hoogte van het bedrag en 3% vindt het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag te hoog.

Van de groep respondenten waarbij de kinderalimentatie eerder berekend is, zijn meer respondenten het eens met de hoogte van het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag. Namelijk 50% van de respondenten waarbij de kinderalimentatie eerder berekend is, is het eens met de hoogte van het kinderalimentatiebedrag. In de groep respondenten waarbij de kinderalimentatie niet eerder is vastgesteld, is 33% het eens met de hoogte van het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag.

Wanneer dezelfde vraag geanalyseerd wordt op basis van inkomensgroepen is het volgende te zien van de groep respondenten die >2500,- per maand verdienen zijn meer mensen het eens met de hoogte van het bedrag dan in de groep respondenten die <2500,- verdienen. Namelijk 43% tegenover 31%.

Er lijkt geen verschil te bestaan tussen deelnemers met hoge en lage inkomens, binnen de groep alimentatiegerechtigden en alimentatieplichtigen met betrekking tot de rapportcijfers (gebruiksvriendelijkheid, begrijpelijkheid & rechtvaardigheid) en of ze het wel/niet eens zijn met de hoogte van de berekende alimentatie.

Zelfredzaamheid

Omtrent zelfredzaamheid van burgers kan men op basis van dit onderzoek slechts een indicatie geven. 37%-40% van de respondenten geeft aan de uitkomst van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur te gaan gebruiken bij de onderhandelingsgesprekken. Hierbij bestaat geen significant verschil tussen respondenten waarbij de kinderalimentatie eerder is vastgesteld, en respondenten die voor het eerst een berekening maken.

94% van de respondenten heeft KART alleen ingevuld. 5% van de respondenten heeft KART met de (ex-)partner ingevuld. 1% van de respondenten heeft KART ingevuld met een rechtsbijstandverlener.

69% van de respondenten heeft afspraken gemaakt over het verblijf van het kind. 25% van de respondenten is dat niet gelukt en 6% van de respondenten hebben deels afspraken gemaakt over het verblijf van het kind.

Het percentage dat afspraken heeft gemaakt over de kindgebonden kosten is kleiner. 45% van de respondenten heeft afspraken gemaakt over de kindgebonden kosten. 48% van de respondenten heeft geen afspraken over de kindgebonden kosten gemaakt en 7% heeft deels afspraken gemaakt over kindgebonden kosten.

Van de respondenten die geen ouderschapsplan hebben opgesteld zegt 52.5% dit nog te gaan doen met behulp van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur.

Op de vraag of het bespreken van de uitkomst van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur tot meningsverschillen leidde antwoordde 69% van de respondenten: niet van toepassing. Deze grote groep heeft hierover nog geen overleg gehad met de (ex-)partner. 15% antwoordde: nee. 12% antwoordde: ja en 4% antwoordde: deels.

42% van de alimentatieplichtigen zegt de uitkomst van KART te gaan gebruiken bij de onderhandelingen. Bij alimentatiegerechtigden is dit percentage 32%.

63% van de respondenten is het eens met de door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur gegeven afwijkmogelijkheid.

41% van de respondenten zegt (nog) niet te weten of ze de afwijkmogelijkheid gaan gebruiken. 37% zegt geen gebruik te zullen maken van de afwijkmogelijkheid. 22% van de respondenten zeggen gebruik te gaan maken van de afwijkmogelijkheid.

HOOFDSTUK 5: AANVULLENDE INTERVIEWS KART

Ter verdieping van de resultaten van de enquête zijn 34 gebruikers van KART geïnterviewd over kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en KART. De analyse volgt daarbij de vragenlijst die als uitgangspunt gold voor de vervolginterviews.¹⁸

5.1 HERBEREKENING VAN KINDERALIMENTATIE?

- Heeft er voorafgaand aan de berekening door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur een alimentatieberekening plaatsgevonden?
- Zoja op welke wijze¹⁹ en wat was de reden voor de herberekening?

Voor elf van de 34 geïnterviewde gebruikers van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur is de alimentatie niet eerder vastgesteld. Vier van die elf mensen zeiden dat zij in overleg met hun ex-partner een bedrag zijn overeengekomen zonder tussenkomst van een rechter. 23 van de 34 geïnterviewde gebruikers van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur gaven aan dat de kinderalimentatie eerder is vastgesteld op basis van rechterlijke Tremanormen. Zestien van de 23 geïnterviewden, bij wie de alimentatie op basis van Tremanormen is vastgesteld, geven aan dat de alimentatie in eerste instantie is berekend door een advocaat/ mediator en vervolgens is vastgesteld door een rechter.

De opvallende uitkomst is dat een verandering van de omstandigheden bij nagenoeg alle geïnterviewden, de aanleiding voor een herberekening via het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur is. Iemand geeft bijvoorbeeld aan dat haar ex-partner een nihil stelling heeft aangevraagd omdat hij werkloos is geworden. Mevrouw kon verweer voeren op de aanvraag tot nihil stelling. Ter voorbereiding op het verweer tegen een nihil stelling heeft mevrouw het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur ingevuld.

Een andere vrouw geeft aan dat haar ex-partner en zij in overleg een alimentatiebedrag zijn overeengekomen. Maar nu heeft een verandering in de inkomensfeer van haar partner plaatsgevonden en heeft zij het idee dat het alimentatiebedrag moet worden aangepast. Mevrouw vond de tool op internet en heeft hem ingevuld omdat ze nieuwsgierig was naar wat de tool als een redelijk bedrag beschouwt.

Quote van een alimentatiegerechtigde waarbij de alimentatie eerder is vastgesteld:

"De alimentatie is eerder vastgesteld, namelijk in 2004 door een rechter. Mijn ex-partner heeft een nihil stelling aangevraagd. Ik kon tot vandaag verweer leveren op de nihil stelling. Mijn ex-partner en ik zitten allebei in de bijstand. De ex-partner van mevrouw betaalt geen alimentatie. Indien haar ex geen alimentatie betaalt voor de betreffende maand, dan krijgt zij het alimentatiebedrag van de gemeente."

Quote van een alimentatieplichtige waarbij dat alimentatie eerder is vastgesteld:

"De alimentatie is eerder berekend door een advocaat-mediator. De advocaat-mediator heeft de berekening op basis van Tremanormen gemaakt. Vervolgens heeft de rechter de alimentatie vastgesteld."

5.2 GEBRUIKSVRIENDELIJKHEID KART

- Wat vindt u van de gebruiksvriendelijkheid van KART?

Zowel de ondervraagde alimentatieplichtigen als de alimentatiegerechtigden ervaren KART als gebruiksvriendelijk. Alle 34 ondervraagden hebben geantwoord, dat zij KART zelfstandig konden invullen. Twee alimentatieplichtigen en twee alimentatiegerechtigde ondervraagden merkten op dat zij het invullen van het inkomen van de ex-partner als lastig hebben ervaren, omdat zij niet over de

¹⁸ Vragenlijst vervolginterviews KART

¹⁹ In het interview is gevraagd welke normen zijn gebruikt bij de eerste berekening

benodigde gegevens beschikten. Niet iedereen had de beschikking over actuele inkomensgegevens van zijn/haar ex-partner. Verder merken twee ondervraagde alimentatieplichtigen op dat zij hun specifieke situatie niet kunnen uitwerken in KART. Dit wordt geïllustreerd met de volgende quotes:

Quote van een alimentatiegerechtigde over de gebruiksvriendelijkheid van KART:

"Ik vind KART een eenvoudige tool, ik vind het invullen zelf heel gemakkelijk. De enige moeilijkheid bij het invullen is de inkomensgegevens van mijn ex-partner achterhalen."

Quote van een alimentatieplichtige over de gebruiksvriendelijkheid van KART, en moeilijkheden bij het invullen van KART:

"Ik vind het invullen van de gegevens gebruiksvriendelijk, maar ik vind het lastig om mijn salaris in te vullen. Mijn inkomen is uit verschillende componenten opgebouwd. Ik ben voor een deel zzp-er, daarnaast ontvang ik inkomen uit een gouden handdruk. Ik kon enkele componenten van mijn inkomen niet invullen."

Quote van een alimentatieplichtige over de gebruiksvriendelijkheid van KART:

"Geweldig dat er een eenvoudige/ heldere en benaderbare methode is verschenen met KART. Allerlei adviseurs zijn er op de markt en dit zelf te kunnen doen geeft me ruimte."

Quote van een alimentatiegerechtigde over de gebruiksvriendelijkheid van KART:

"Na jaren van mijns inziens onterechte en onoverzichtelijke berekeningen eindelijk en heldere en simpele tool!"

5.3 INKOMEN

Wat vindt u van het in KART in te vullen inkomen?

Ongeveer de helft van de geïnterviewden had geen specifieke opmerkingen over het inkomen. 17 geïnterviewden hebben verschillende opmerkingen over het inkomen waarmee KART rekent en het invullen daarvan. Acht geïnterviewden (vijf alimentatieplichtigen en drie alimentatiegerechtigden) vinden het invullen van het inkomen onduidelijk. Zes geïnterviewden (drie alimentatieplichtigen en drie alimentatiegerechtigden) vinden een omrekening van bruto naar netto onwenselijk. Drie geïnterviewden (twee alimentatieplichtigen en een alimentatiegerechtigde) zijn het oneens met de keuze om te rekenen met bruto-inkomen.

De geïnterviewden die moeilijkheden met het inkomen ervaren, noemen vooral het ontbreken van inkomensbestanddelen als reden. Één alimentatieplichtige zegt zijn volledige inkomen niet in te kunnen vullen omdat het uit verschillende componenten is opgebouwd. Hij heeft het idee dat hij niet alle inkomsten kan invullen. Daardoor twijfelt hij aan de juistheid van KART.

Quote van een alimentatiegerechtigde die vindt dat het inkomen lastig is in te vullen:

"Ik kan mijn inkomen lastig in vullen omdat het moment uit meerdere componenten is opgebouwd. Ik ben voor een deel ZZP-er en ik ontvang geld uit een gouden handdruk. "

Quote van een alimentatieplichtige die het invullen van vakantiegeld onduidelijk vindt:

"Het is mij onduidelijk hoe ik mijn vakantiegeld moet invullen; bij de man kan men kiezen voor jaarlijkse of maandelijks uitbetaling, bij de vrouw kan dit niet."

Zes geïnterviewden (drie alimentatieplichtigen en drie alimentatiegerechtigden) zeggen dat zij het onwenselijk vinden dat KART het bruto-inkomen vraagt en vervolgens achter de schermen omrekent naar netto-inkomen. twee geïnterviewden zeggen dat de omrekening niet klopt. Één alimentatiegerechtigde zegt dat ze blij zou zijn met het netto-inkomen dat KART zegt dat zij verdient. Haar werkelijke netto-inkomen is 200,- lager.

Quote van een alimentatiegerechtigde die vindt dat de omrekening van bruto/netto niet klopt:

" De omrekening van bruto naar netto klopt niet. Volgens KART houd ik netto 200,- per maand meer over dan ik daadwerkelijk over houd."

Quote van een alimentatieplichtige die vindt dat men met het bruto-inkomen moet rekenen:

"Ik vind dat KART met het bruto-inkomen moet rekenen. KART vraagt om mijn bruto-inkomen in te vullen, waarom rekent KART dat dan vervolgens om? Ik vind een omrekening achter de schermen niet wenselijk. KART kan dan beter met bruto-inkomen rekenen, of het netto-inkomen vragen.

Drie geïnterviewden (twee alimentatieplichtigen en twee alimentatiegerechtigde) zijn het oneens met de keuze voor het bruto-inkomen. Eén geïnterviewde is het niet eens met het rekenen met bruto-inkomen omdat dat niet voor iedereen even herkenbaar is. Daarom stelt die meneer voor om te rekenen met het inkomen volgens de aangifte inkomsten belasting. Dan weet men zeker dat al het inkomen wordt meegerekend. Een andere geïnterviewde vindt dat men moet rekenen met een verdien capaciteit. De geïnterviewde is van mening dat vrouwen er nu voor kiezen om thuis te blijven terwijl ze geld kunnen verdienen. Hij vindt het onredelijk dat hij daardoor meer alimentatie moet betalen.

Quote van een alimentatieplichtige die vindt dat het inkomen volgens de aangifte inkomensbelasting de grondslag voor de kinderalimentatieberekening moet zijn:

"Ik vind dat de aangifte inkomsten belasting het uitgangspunt moet zijn voor de berekening van kinderalimentatie. Verder zijn er sectoren waarin grijs inkomen bestaat in de vorm van vakantiebonnen/fooiën. Hiermee wordt nu geen rekening gehouden. Ik vind dat dat wel zou moeten"

Quote van een alimentatieplichtige die vindt dat de verdien capaciteit grondslag moet zijn bij de berekening van het kinderalimentatiebedrag:

"Ik vind dat niet moet worden gekeken naar het werkelijke netto-inkomen maar naar de verdien capaciteit van beide ouders. De vrouw kiest er vaak voor om voor het kind te zorgen en niet te gaan werken, terwijl ze wel zou kunnen werken."

5.4 ZORGVERDELING

✚ Wat vindt u van de wijze waarop het verblijf van het kind en de zorg van de alimentatieplichtige door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur is meegewogen?

28 van de 34 ondervraagden vindt het rekenen door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur met het aantal nachten een correcte regeling. Als een zorgverdeling is overeengekomen, dan is het aantal nachten eenvoudig vast te stellen en in het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur in te vullen. De geïnterviewden is expliciet gevraagd wat zij ervan vinden dat het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur rekent met het aantal nachten in plaats van bijvoorbeeld verblijfsmomenten of halve dagen.

28 ondervraagden zeggen dat zij het rekenen met het aantal nachten in plaats van bijvoorbeeld verblijfsmomenten rechtvaardig vinden. Dit vinden zij omdat het overnachten de meeste kosten met zich meebrengt, namelijk: avondeten, ontbijt, douchen en onderdak. Desalniettemin hebben zes alimentatieplichtigen geantwoord dat zij het rekenen met het aantal nachten te summier vinden. Zij vinden dat het rekenen met het aantal nachten onvoldoende recht doet aan de werkelijke situatie; bijvoorbeeld wat te doen met kinderen die tussen de middag bij de alimentatieplichtigen eten. Onderstaande quotes illustreren de beide meningen.

Quote van een alimentatiegerechtigde die aantal nachten invullen eenvoudig vindt:

" Ik vind het invullen van het aantal nachten eenvoudig. Het aantal nachten is gemakkelijk na te gaan. Naar mijn mening is het aantal nachten rekenen het meest rechtvaardig. Als je de nachten rekent, dan

ondervang je de grootste kosten van de zorg voor de kinderen, zoals het douchen/overnachten en eten. Overdag maken de kinderen weinig kosten omdat ze dan op school zijn."

Quote van een alimentatieplichtige die het aantal nachten invullen niet als voldoende rechtvaardig ervaart:

"Ik mis de mogelijkheid om halve dagen mee te rekenen. Mijn dochter eet elke dag tussen de middag bij mij, maar dit wordt niet meegerekend. Ik vind dat rekening moet worden gehouden met alle zorg die ik voor mijn kinderen draag: reken bijvoorbeeld 2 halve dagen voor 1 nacht."

5.5 DE KINDGEBONDEN KOSTEN

- ✚ Wat vindt u van het feit dat het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur u verplicht een der ouders aan te wijzen als betaler van de kindgebonden kosten?
- ✚ Wat vindt u van het feit dat het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur de kindgebonden kosten op basis van tabellen vaststelt in plaats van op basis van de werkelijke kindgebonden kosten?

De geïnterviewden is gevraagd wat zij vinden van het feit dat het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur mensen verplicht om een ouder aan te wijzen als betaler van de kindgebonden kosten. Daarnaast is hen gevraagd wat zij vinden van het feit dat het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur de kindgebonden kosten op basis van tabellen vaststelt in plaats van de werkelijke kindgebonden kosten te rekenen.

De meeste geïnterviewden vinden het positief dat het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur vraagt een ouder aan te wijzen als betaler van de kindgebonden kosten. Volgens geïnterviewden is het in de praktijk vaak zo dat een van de ouders de kindgebonden kosten betaalt. Het is op deze wijze voor beide partijen duidelijk wie de kindgebonden kosten betaalt en wie daarvoor gecompenseerd wordt door de hoogte van het alimentatiebedrag.

Quote van een alimentatieplichtige die positief is over het feit dat het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur ex-partners verplicht één van de ouders aan te wijzen als betaler van de kindgebonden kosten:

"Het lijkt mij het verstandigst om een ouder aan te wijzen als betaler van de kindgebonden kosten. Ik vind dat het meest overzichtelijk. Beide ouders weten dan precies wat diegene aan kindgebonden kosten mag uitgeven"

Quote van een alimentatiegerechtigde die positief is over het feit dat het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur ex-partners verplicht één van de ouders aan te wijzen als betaler van de kindgebonden kosten:

"Ik vind het goed om een ouder aan te wijzen die alle kindgebonden kosten moet betalen, zolang diegene in de kinderalimentatieberekening daartoe gecompenseerd wordt zie ik geen bezwaar om een ouder als betaler van de kindgebonden kosten aan te wijzen."

Een aantal geïnterviewden antwoordden het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur op de vraag over het verplicht aanwijzen van één van de ouders als betaler van de kindgebonden kosten. Als reden daartoe gaven zij dat het in de praktijk niet zo zwart wit is dat een van de ouders alle kindgebonden kosten betaalt. De vier geïnterviewden vinden dat het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur ex-partners de mogelijkheid moet bieden om de kindgebonden kosten te verdelen tussen beide ouders. Een alimentatiegerechtigde merkt op dat zij en haar ex-partner co-ouderschap zijn overeengekomen. Zij ziet in het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur geen mogelijkheid om dat in te voeren. Zij is voorstander van een extra mogelijkheid, namelijk 50-50.

Quote van een alimentatieplichtige die vindt dat het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur niet één ouder zou moeten aanwijzen als betaler van de kindgebonden kosten:

"Ik vind dat een mogelijkheid moet bestaan om de kindgebonden kosten over beide ouders op te splitsen. In de praktijk zal het voorkomen dat ouder A iets betaalt en ouder B iets anders betaalt."

Quote van een alimentatiegerechtigde die vindt dat het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur niet één ouder zou moeten aanwijzen als betaler van de kindgebonden kosten:

"Ik deel de voogdij over de kinderen. Daarom vind ik het een bezwaar dat ik een van de ouders moet aanwijzen als betaler van de kindgebonden kosten. ik zie veel liever dat KART mij de mogelijkheid geeft om de kindgebonden kosten per ouder te specificeren; of dat er een knop is die de kindgebonden kosten 50-50 verdeelt."

Ongeveer zeven van de tien geïnterviewden is voorstander van het rekenen met tabellen. Als reden daarvoor noemen zij dat het rekenen met tabellen voor de kindgebonden kosten discussies voorkomt over alle kindgebonden kosten. Enkele geïnterviewden geven de voorkeur aan het rekenen met werkelijke kindgebonden kosten. Als reden daartoe word gegeven dat het rekenen met de feitelijke kindgebonden kosten beter overeenkomt met de werkelijke situatie. Onderstaande quotes illustreren beide meningen.

Quote van een alimentatiegerechtigde die positief is over het rekenen met tabellen voor de vaststelling van kindgebonden kosten:

"Ik pleit voor tabellen. Ik denk dat dit eenvoudiger is te realiseren omdat er anders gesteggel over elke euro kan ontstaan. Ik besef dat kindgebonden kosten fluctueren. Daarom pleit ik voor het werken met tabellen. Dan leidt niet elke wijziging in kindgebonden kosten automatisch tot discussies."

Quote van een alimentatieplichtige die negatief is over het rekenen met tabellen voor de vaststelling van kindgebonden kosten:

"Ik wil graag rekenen met de werkelijke kindgebonden kosten. Dit komt beter overeen met de werkelijke kosten dan het rekenen met tabellen."

Over de invulling van de kindgebonden kosten, is heel opvallend dat er verwarring is met het kindgebonden budget. Bij doorvragen blijken ouders niet precies te weten wat de post kindgebonden kosten omvat. Bovendien is er bij veel ouders behoefte aan meer informatie over de achterliggende tabellen.

5.6 AANTAL POSTEN (SPECIFIEK)

De geïnterviewden is gevraagd wat zij vinden van het feit dat de posten: vermogen, schulden, dubbele woonlasten en het inkomen van nieuwe partners, niet worden meegewogen in de berekening van de kinderalimentatie. In de interviews is extra diep ingegaan op deze onderwerpen. De respondenten die de enquête hadden ingevuld waren namelijk erg verdeeld over dit onderwerp.

5.6.1 VERMOGEN

Twintig van de 34 geïnterviewden vinden dat eventueel vermogen buiten beschouwing moet worden gelaten bij de berekening van kinderalimentatie. De groep geïnterviewden die het terecht vinden dat vermogen niet wordt meegewogen, bestaat uit tien alimentatieplichtigen en tien alimentatiegerechtigden. De geïnterviewden geven geen eenduidig antwoord op de vraag waarom zij vinden dat vermogen niet moet worden meegewogen. Zes mensen vragen zich hardop af op welke wijze vermogen zou moeten worden meegewogen, indien de wetgever zou besluiten dat vermogen moet worden meegewogen in de kinderalimentatieberekening. Verder zegt iemand dat hij zijn kinderen opvoedt met het idee dat sparen loont. Vanuit die filosofie zou hij het onredelijk vinden als hij zijn spaargeld moet aanspreken om kinderalimentatie te kunnen betalen. Iemand anders vindt dat het vermogen buiten beschouwing moet worden gelaten omdat het vermogen niet van invloed is op de behoefte van het kind. Weer iemand anders geeft aan dat zij het niet wenselijk acht dat vermogen wordt meegewogen omdat vermogen lastig te realiseren is en fluctueert. Deze mevrouw geeft het voorbeeld van een huisbaas. De huisbaas heeft vermogen, maar dat ligt opgesloten in vastgoed. Door

dit vermogen mee te wegen in de berekening kan men zich genoodzaakt zien het vermogen te gelde te maken. Mevrouw acht dit niet wenselijk.

Quote van alimentatieplichtige die vindt dat vermogen niet moet worden meegewogen in de kinderalimentatieberekening:

"Ik ben van mening dat een kind moet worden opgevoed met het idee dat sparen zin heeft. Ik vind het wijs om de kinderen te laten ervaren hoe het is om ergens voor te sparen en daar dan later de voordelen van te ervaren. Daarom vind ik het slimmer als vermogen niet wordt meegenomen in de berekening. Het is een kwestie van een signaal afgeven. Sparen loont."

Vier van de 34 ondervraagden vinden dat vermogen onder voorwaarden moet worden meegewogen in de berekening. De vier ondervraagden (twee alimentatieplichtigen en twee alimentatiegerechtigden) vinden dat alleen het vermogen dat tijdens het huwelijk vergaard is moet worden meegewogen en dat het vermogen dat na de scheiding vergaard is niet van invloed mag zijn op het kinderalimentatiebedrag. Twee geïnterviewden (een alimentatieplichtige en een alimentatiegerechtigde) vinden dat vermogen slechts moet worden meegewogen indien, de alimentatieplichtige niet over een vast inkomen beschikt maar wel over vermogen.

Quote van een alimentatiegerechtigde die vindt dat vermogen onder voorwaarden moet worden meegewogen:

"Ik vind dat vermogen moet worden meegewogen in de berekening van kinderalimentatie, maar slechts wanneer de alimentatieplichtige geen inkomen heeft. Ik vind niet dat iemand meer alimentatie moet betalen omdat er vermogen aanwezig is."

Drie (twee alimentatieplichtigen en een alimentatiegerechtigde) van de 34 geïnterviewden vinden dat vermogen moet worden meegewogen in de kinderalimentatieberekening. Dit vinden zij omdat een vermogend iemand dankzij zijn vermogen draagkracht heeft om bij te dragen in de zorg voor de kinderen.

Quote van een alimentatiegerechtigde die vindt dat vermogen moet worden meegewogen, maar niet goed weet op welke wijze dat moet gebeuren:

"Ik vind dat rekening moet worden gehouden met vermogen, maar ik vind het lastig om te bedenken op welke wijze dat wordt gedaan. Misschien is het omwille van de eenvoud van de berekening beter om eventueel vermogen niet mee te wegen. Maar eigenlijk moet een berekening rekening houden met vermogen. Vermogen is ook draagkracht."

5.6.2 SCHULDEN

De meerderheid van de geïnterviewden, 23 van de 34 (zestien alimentatieplichtigen en zeven alimentatiegerechtigden) vinden het onterecht dat bepaalde schulden niet worden meegenomen. Zij vinden allen dat men bij het meerekenen van schulden moet beoordelen aan wie de schuld is toe te rekenen. Tien (zeven alimentatieplichtigen en drie alimentatiegerechtigden) ondervraagden vinden dat schulden, die ontstaan zijn tijdens het huwelijk, aan beide ex-partners zijn toe te rekenen. Daarom zijn zij van mening dat deze schulden van invloed mogen zijn op het alimentatiebedrag, omdat beide ex-partners samen verantwoordelijk zijn voor het ontstaan van de schulden.

Schulden, die ontstaan zijn na het huwelijk, mogen naar de mening van de ondervraagden niet van invloed zijn op het alimentatiebedrag, omdat slechts één van de ex-partners verantwoordelijk is voor het ontstaan van de schuld. Door een dergelijke schuld van invloed te laten zijn op het alimentatiebedrag wordt de andere ex-partner gedupeerd.

Zes (drie alimentatieplichtigen en drie alimentatiegerechtigden) ondervraagden vinden dat men bij de toerekenbaarheid van de schulden moet kijken naar de wijze van het ontstaan van de schulden. Men vindt bijvoorbeeld gokschulden toerekenbaar maar schulden die ontstaan zijn door bijvoorbeeld bijzondere ziektekosten niet toerekenbaar. Vier (twee alimentatieplichtigen en twee alimentatiegerechtigden) ondervraagden merken tijdens het geven van hun antwoord op dat het onderscheid maken tussen toerekenbare en niet toerekenbare schulden ingewikkeld is en kan leiden tot discussies. Zij besluiten hun antwoord met te vermelden dat het misschien, omwille van de

eenvoud en uitvoerbaarheid, beter is om schulden niet van invloed te laten zijn op de hoogte van het alimentatiebedrag.

Quote van een alimentatieplichtige die vindt dat schulden onder voorwaarden van invloed moeten zijn op de hoogte van het alimentatiebedrag:

"Ik ben van mening dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen schulden die ontstaan zijn vóór de scheiding en schulden die ontstaan zijn na de scheiding. Schulden ontstaan vóór de scheiding moeten worden meegerekend en schulden ontstaan na de scheiding moeten voor eigen rekening zijn."

Quote van een alimentatiegerechtigde die vindt dat schulden in beginsel moeten worden meegewogen, maar omwille van de uitvoerbaarheid niet moeten worden meegewogen in de berekening van de hoogte van het alimentatiebedrag:

"Schulden moeten in beginsel worden meegenomen in de berekening, tenzij iemand zich moedwillig in de schulden steekt teneinde zijn/haar draagkracht laag te houden. Ik vind dat het bij schulden erg belangrijk is om te kijken naar de ontstaanswijze van de schulden. Men kan in de schulden komen louter door pech, maar dat is een andere situatie dan iemand die een lening afsluit voor een nieuwe auto of vakantie. Ik denk dat deze nuances niet in een rekentool kunnen worden ingebouwd. Daarom lijkt het mij verstandig om de schulden buiten beschouwing te laten."

Elf van de 34 geïnterviewden (acht alimentatieplichtigen en drie alimentatiegerechtigden) vinden het terecht dat schulden niet worden meegenomen. Als voornaamste reden daartoe noemen vier ondervraagden (drie alimentatieplichtigen en een alimentatiegerechtigde) dat schulden nooit ten koste van de kinderen mogen gaan. Zij zijn van mening dat dat het geval is als het meewegen van schulden tot gevolg heeft dat het alimentatiebedrag lager is.

Vier ondervraagden (drie alimentatieplichtigen en een alimentatiegerechtigde) vinden dat schulden niet moeten worden meegewogen omdat vermogen ook niet meegerekend wordt. Daarbij merkt een alimentatiegerechtigde op dat schulden net als vermogen kunnen fluctueren. Dit kan problemen met zich meebrengen, indien de alimentatie bij elke fluctuatie moet worden herberekend. Twee ondervraagden (een alimentatieplichtige en een alimentatiegerechtigde) vinden dat schulden niet moeten worden meegewogen omdat de gemeenschappelijke schulden reeds worden verrekend bij de boedelscheiding. Schulden ontstaan na de scheiding komen daardoor per definitie voor eigen rekening. Tot slot merken twee ondervraagden (een alimentatieplichtige en een alimentatiegerechtigde) op dat men opzettelijk schulden kan aangaan, teneinde de draagkracht laag te houden indien schulden worden meegewogen in de kinderalimentatie berekening.

Quote van een alimentatieplichtige die vindt dat schulden niet moeten worden meegewogen in de alimentatieberekening:

"Ik ben van mening dat de kinderen vóór alles gaan. Een kind kan er niets aan doen dat één van zijn ouders schulden heeft. Op het moment dat schulden in mindering gebracht worden op de draagkracht, dan worden de kinderen de dupe van de schulden van de ouders. Ik vind dit een onwenselijke situatie. Daarom is het een goed idee om de schulden niet mee te wegen in de berekening van de kinderalimentatie."

Quote van een alimentatiegerechtigde die vindt dat schulden niet moeten worden meegewogen in de alimentatieberekening:

"Ik vind dat schulden en vermogen niet moeten worden meegewogen omdat schulden en vermogen fluctueren. Daarnaast is het heel lastig om onderscheid te maken tussen verwijtbaren en niet verwijtbare schulden. Een gokschuld mag niet ten koste gaan van de kinderen."

Quote van een alimentatieplichtige die vindt dat schulden niet moeten worden meegewogen in de alimentatieberekening:

" Ik vind dat schulden niet van invloed moeten zijn op de hoogte van het alimentatiebedrag. Een ex kan zich dan moedwillig in de schulden steken om meer alimentatie te ontvangen. Ik vind dat partijen na de scheiding op eigen benen moeten staan."

Quote van een alimentatiegerechtigde die vindt dat schulden niet moeten worden meegewogen in de alimentatieberekening:

" Op het moment van scheiden maak je er samen afspraken over. Daarna is het in principe ieder voor zich. Ik ben het ermee eens dat schulden net als vermogen niet worden meegenomen."

5.6.3 DUBBELE WOONLASTEN

Achtien ondervraagden (tien alimentatieplichtigen en acht alimentatiegerechtigden) vinden het terecht dat het alimentatiesysteem Recourt/Van der Steur geen rekening houdt met dubbele woonlasten. De meest gehoorde motivering daartoe is dat men vindt dat de ex-partners verantwoordelijk zijn voor de dubbele woonlasten en dat zij daarom zelf een oplossing moeten bedenken. De kinderen mogen niet de dupe worden van de dubbele woonlasten. Verder merken vier ondervraagden op dat dubbele woonlasten vaak tijdelijk van aard zijn en daarom niet meegerekend moeten worden door het alimentatiesysteem Recourt/Van der Steur. Zij vragen zichzelf daarbij hardop af wat moet gebeuren indien de veelal tijdelijk dubbele woonlasten wegvallen.

Quote van een alimentatieplichtige waaruit blijkt waarom hij vindt dat dubbele woonlasten niet door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur moeten worden meegewogen in de berekening:

" Dubbele woonlasten mogen niet ten koste gaan van de kinderen. Ik vind dat de beide ouders verantwoordelijk zijn voor de dubbele woonlasten. Daarom mogen dubbele woonlasten niet tot gevolg hebben dat kinderen daardoor financieel minder ondersteund worden. Kinderen gaan vóór alles en hebben geen schuld aan het ontstaan van dubbele woonlasten. Daarom vind ik dat kinderen geen last mogen hebben van dubbele woonlasten. De kinderen ondervinden al genoeg narigheid bij een scheiding."

Quote van een alimentatiegerechtigde die vindt dat dubbele woonlasten niet door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur moeten worden meegewogen in de berekening:

"Ik vind dat partijen zelf een oplossing moeten vinden voor dubbele woonlasten. Ik denk niet dat een tool kan voorzien in een oplossing met betrekking tot dubbele woonlasten. Ik vind dat een tool dubbele woonlasten niet moet meewegen omdat ze vaak tijdelijk van aard zijn. Zodra de dubbele woonlasten wegvallen, moeten partijen weer naar de rechter voor een herberekening. Ik denk niet dat dat wenselijk is."

Twaalf ondervraagden (zeven alimentatieplichtigen en vijf alimentatiegerechtigden) hebben geen duidelijke mening over het al dan niet meenemen van dubbele woonlasten. Vijf ondervraagden (drie alimentatieplichtigen en twee alimentatiegerechtigden) geven te kennen niet te weten hoe dubbele woonlasten moeten worden meegewogen. Zij merken op dat het vanwege de veelal tijdelijke aard van de dubbele woonlasten lastig is om dubbele woonlasten middels een tool te laten meewegen in de alimentatieberekening. De overige zeven geven geen antwoord op deze vraag omdat het in hun positie niet speelt.

Quote van een alimentatiegerechtigde die geen duidelijke mening heeft over het al dan niet meewegen van dubbele woonlasten:

" Ik probeer de dubbele woonlasten zoveel mogelijk te beperken, maar ik vind wel dat rekening moet worden gehouden met dubbele woonlasten indien ze aanwezig zijn. Ik vraag me alleen af in hoeverre een tool daar rekening mee kan houden."

Quote van een alimentatieplichtige die geen duidelijke mening heeft over het al dan niet meewegen van dubbele woonlasten:

" Ik vind deze post heel lastig, het hangt af van de situatie of rekening moet worden gehouden met dubbele woonlasten. Ik heb hier geen eenduidig antwoord op."

Vier alimentatieplichtige ondervraagden vinden dat dubbele woonlasten moeten worden meegewogen in de berekening van kinderalimentatie. Opvallend is dat de vier ondervraagden die vinden dat dubbele woonlasten moeten worden meegewogen allen alimentatieplichtig zijn. De antwoorden van de vier alimentatieplichtigen komen overeen. Zij vinden dat zij gecompenseerd moeten worden voor het feit dat zij reeds in het onderhoud van de ex-partner en kinderen voorzien doordat zij niet alleen hun eigen huisvesting, maar ook de huisvesting van hun ex-partner en kinderen betalen. Zij vinden het onredelijk als zij naast de huisvesting van hun ex-partner en kinderen ook kinderalimentatie moeten betalen. Zij betalen immers al in de vorm van huur/hypotheek voor het onderhoud van de kinderen.

Quote van een alimentatieplichtige die vindt dat dubbele woonlasten moeten worden meegewogen:

"Ik vind dat rekening moet worden gehouden met dubbele woonlasten. Ik vind het onredelijk dat ik de hypotheek van mijn ex, mijn eigen huur en kinderalimentatie moet betalen. Ik vind dat het feit dat ik de hypotheek voor het huis waar mijn ex in woont betaal moet meewegen in de berekening van het alimentatiebedrag."

5.6.4 INKOMEN VAN EEN NIEUWE PARTNER

23 geïnterviewden (achttien alimentatieplichtigen en vijf alimentatiegerechtigden) vinden dat het inkomen van een nieuwe partner terecht niet wordt meegenomen. Negentien geïnterviewden (veertien alimentatieplichtigen vijf alimentatiegerechtigden) geven hiervoor als reden dat het kind een verantwoordelijkheid is van beide ex-partners en dat een nieuwe partner geen verantwoordelijkheid heeft ten opzichte van het kind. Verder merken enkele geïnterviewden op dat het meewegen van het inkomen van een nieuwe partner tot problemen kan leiden op het moment dat veranderingen in de relationele sfeer met de nieuwe partner plaatsvinden.

Quote van een alimentatieplichtige die vindt dat het inkomen van een nieuwe partner terecht niet wordt meegenomen:

"Kinderalimentatie is iets tussen de ex-partners. Een nieuwe partner heeft daar niets mee te maken."

Quote van een alimentatiegerechtigde die vindt dat het inkomen van een nieuwe partner terecht niet wordt meegenomen:

"Ik vind dat het inkomen van een nieuwe partner nooit van invloed mag zijn op de hoogte van het kinderalimentatiebedrag. Wat gebeurt er als de relatie tussen mijn ex en zijn nieuwe partner stukloopt. Moet ik dan weer naar de rechter?"

Vier geïnterviewden (een alimentatieplichtige en drie alimentatiegerechtigden) weten niet goed wat zij hier van vinden. Enerzijds vinden zij het onredelijk om een nieuwe partner mee te laten betalen voor iemand anders zijn kinderen. Anderzijds zijn de geïnterviewden van mening dat iemand bewust een keuze maakt voor een partner die al kinderen heeft. Bij die keuze hoort een verantwoordelijkheid jegens de kinderen van de nieuwe partner.

Quote van een alimentatiegerechtigde die niet goed weet wat te doen met het inkomen van een nieuwe partner:

"Het zou redelijk zijn als er meer inkomsten zijn, hetzij via een nieuwe partner, dat daar dan rekening mee gehouden wordt, maar in hoeverre moet een tool daarin voorzien?"

Quote van een alimentatieplichtige die niet goed weet wat te doen met het inkomen van een nieuwe partner:

"Aan de ene kant vind ik dat het inkomen van een nieuwe partner moet worden meegewogen in de berekening van de kinderalimentatie. Het mag niet zo zijn dat je zelf krom moet liggen om de alimentatie te betalen aan je ex-partner die er met een rijke man vandoor is gegaan. Aan de andere kant heeft een nieuwe partner geen wettelijke verplichting tegenover het kind."

Vier geïnterviewden (twee alimentatieplichtigen en twee alimentatiegerechtigden) vinden dat het inkomen van een nieuwe partner moet meewegen in de berekening van de kinderalimentatie. De twee

alimentatieplichtigen vinden dat het inkomen van een nieuwe partner moet meewegen omdat een nieuwe partner bijdraagt in de zorg van het kind en gedeeltelijk bezig is met de opvoeding.

Quotes van twee alimentatieplichtigen die vinden dat het inkomen van een nieuwe partner moet meewegen in de berekening van kinderalimentatie:

"Ik vind dat het inkomen van een nieuwe partner moet meewegen in de berekening van de kinderalimentatie. Een nieuwe partner draagt ook bij voor de zorg van het kind en is gedeeltelijk bezig met de opvoeding van mijn kind. Daarom vind ik dat hij daaraan moet meebetalen."

"Het inkomen van een nieuwe partner moet meegerekend worden. Mijn ex-partner gaat zelf weg, daardoor ben ik alleen en als zij dan een nieuwe partner vindt dan moet diegene ook zorg dragen voor de kinderen. Hij ziet de kinderen wel bijna elke dag en ik niet. Natuurlijk moet ik alimentatie betalen, maar de nieuwe partner moet ook deelnemen in de zorg voor de kinderen."

De twee alimentatiegerechtigden die vinden dat het inkomen van een nieuwe partner moet meewegen vinden dit om verschillende redenen. Een alimentatiegerechtigde vindt dat het inkomen van een nieuwe partner moet worden meegewogen in de berekening omdat een nieuwe partner kan bijdragen in de zorg voor de kinderen. De andere alimentatiegerechtigde is van mening dat het inkomen van een nieuwe partner deels moet meewegen. Zij stelt voor om bijvoorbeeld de helft van het inkomen van een nieuwe partner bij de draagkracht op te tellen. Onderstaande quotes illustreren beide meningen.

Quotes van twee alimentatiegerechtigden waaruit blijkt waarom zij vinden dat het inkomen van een nieuwe partner moet meewegen in de berekening van het alimentatiebedrag:

"Ik ben het oneens met het feit dat het inkomen van een nieuwe partner niet wordt meegenomen. Als er een nieuwe partner is dan moet dat worden meegerekend. Diegene kan ook bijdragen in de kosten."

"Ik vind dat het inkomen van een nieuwe partner voor een deel moet meewegen. Maar niet in zijn geheel. Ik vind het redelijk om een deel van het inkomen van een nieuwe partner bij het inkomen van de ex-partner op te tellen."

5.7 AANTAL POSTEN (ALGEMEEN)

 Wat vindt u van het aantal posten waar het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur rekening mee houdt?

Op de vraag of men het aantal posten voldoende vond, of dat men posten mistte antwoordden de geïnterviewden als volgt:

Negen van de 34 geïnterviewden gaven aan dat zij posten misten, dit zijn voornamelijk de posten waarnaar is gevraagd in de enquête. Drie van de negen geïnterviewden die de berekening onvoldoende posten vinden bevatten, misten het meerekenen van, al dan niet gezamenlijk, vermogen en schulden. Twee van de negen geïnterviewden misten het meewegen van het inkomen van nieuwe partners.

Verder worden geen posten genoemd die door een breed deel van de groep ondervraagden worden gemist. Een persoon mist bijvoorbeeld de mogelijkheid om zijn inkomen op te splitsen. Daarnaast mist een persoon de mogelijkheid om de kindertoeslag niet mee te rekenen. Een persoon mist een duiding over het meewegen van gas/water/licht. Tot slot mist iemand de mogelijkheid om de berekening kinderen uit samengestelde gezinnen te laten meewegen.

Quote van van alimentatiegerechtigde die de mogelijkheid tot het meerekenen van schulden mist:

"Ik mis de mogelijkheid om schulden in te vullen. Verder vind ik dat moet worden gekeken naar iemand zijn verdiencapaciteit. Mijn ex zou met een beetje inspanning meer kunnen verdienen, maar kiest ervoor dit niet te doen. Als mijn ex zich meer zou inspannen dan zou het alimentatiebedrag lager zijn en heb ik meer om aan ons kind uit te geven."

Quote van een alimentatieplichtige die het meewegen van het inkomen van een nieuwe partner mist:

"De man waar mijn ex er mee vandoor is gegaan heeft een goed salaris. Ik moet nu krom liggen om de hypotheek te kunnen blijven betalen, terwijl zij een goed leven heeft. Ik vind dat rekening moet worden gehouden met het inkomen van haar nieuwe partner. Verder vind ik dat eventueel vermogen ook moet worden meegewogen."

5.8 HOOGTE VAN HET BEDRAG

 Wat vindt u van de hoogte van het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende alimentatiebedrag?

Ter evaluatie van de mening van gebruikers van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur over de hoogte van het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag is aan de gebruikers van KART gevraagd wat zij van het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur T berekende bedrag vinden

Vijftien van de twintig alimentatieplichtigen antwoordden dat zij het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag eerlijk vinden. Als reden hiervoor geven zij aan dat zij het idee hebben dat het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag overeenkomt met wat zij denken dat kinderen kosten. De alimentatieplichtigen waarbij de alimentatie eerder is vastgesteld, geven nagenoeg allen aan dat het bedrag beter overeenkomt met wat zij denken dat een kind kost dan het bedrag dat zij nu betalen. Opvallend is dat een alimentatieplichtige zegt dat hij het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag te laag vindt, maar dat het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag redelijker is dan het door Tremanormen vastgestelde bedrag dat hij nu betaalt.

Quote van een alimentatieplichtige die het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag eerlijk vindt:

"Ik betaal nu 1000, - per maand voor twee kinderen. KART berekende 267, - voor kind één en 267, - voor kind twee. Ik vind het bedrag volgens het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur redelijker. Naar mijn mening strookt het bedrag volgens KART beter met de werkelijke situatie. Het Tremabedrag overstijgt mijn draagkracht. Het bedrag volgens het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur komt naar mijn mening meer overeen met de realiteit."

Zes van de elf ondervraagde alimentatiegerechtigden geven aan dat zij het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag eerlijk vinden. Opvallend is dat een alimentatiegerechtigde zegt dat het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag lager is in vergelijking met wat kennissen van haar ontvangen, maar hoger is dan het bedrag dat zij maandelijks aan haar kinderen denkt uit te geven. Mevrouw vindt het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag eerlijk, omdat het bedrag hoger is dan wat zij aan de kinderen denkt uit te geven.

Een andere alimentatiegerechtigde merkt op dat ze niet weet hoeveel ze aan de kinderen uitgeeft. Zij geeft aan dat ze het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende alimentatiebedrag best hoog vindt. Ze weet dat sommige mensen in haar omgeving meer kinderalimentatie krijgen maar ze begrijpt heel goed dat haar ex-partner een nieuw leven moet opbouwen en in dat perspectief vindt mevrouw het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag redelijk.

Tot slot noemt een alimentatiegerechtigde de uitkomst eerlijk omdat de draagkracht op basis van beide inkomens berekend wordt. Mevrouw heeft daardoor het idee dat de kinderalimentatie op basis van de situaties van haar ex-partner en haar berekend wordt. Doordat met beide situaties rekening wordt gehouden, heeft mevrouw het idee dat het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende alimentatiebedrag eerlijk is.

Een quote van een alimentatiegerechtigde die het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag eerlijk vindt:

"Ja, ik vind het bedrag eerlijk. Ik vind het bedrag heel redelijk. Het bedrag is lager dan wat enkele kennissen krijgen, maar hoger dan wat ik zelf had berekend uit te geven. Het bedrag is niet te hoog en niet te laag maar realistisch."

Tegenover de in totaal 21 ondervraagden die de hoogte van het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag eerlijk vinden staan in totaal vijf ondervraagden die het bedrag niet eerlijk vinden. Twee alimentatieplichtigen zeggen dat zij het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag te laag vinden. Zij zijn het beiden niet eens met het door Tremanormen berekende bedrag dat zij momenteel betalen, maar zij vinden het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag te laag. Zij hebben het idee dat hun beide ex-partners met het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag niet in de behoefte van de kinderen kunnen voldoen.

Quote van een alimentatieplichtige die het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag oneerlijk vindt:

"Ik vind het bedrag oneerlijk, ik vind het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag te laag. Op deze manier houdt mijn ex te weinig over. Ik betaal nu 550, - en dat is te veel, maar het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende slechts ongeveer 150, - per kind en dat is te weinig. Het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag is onredelijk laag."

In totaal acht mensen konden geen mening formuleren op de vraag of zij het bedrag eerlijk vonden. Als reden hiervoor droegen zij aan dat zij geen idee hebben wat een eerlijk bedrag is. Een alimentatieplichtige geeft aan dat hij het bedrag dat hij nu betaalt onredelijk hoog vindt, maar hij kan niet zeggen of hij het door KART berekende bedrag eerlijk vindt. Verder geven twee mensen, een alimentatiegerechtigde en een alimentatieplichtige, aan dat zij niet het idee hebben dat KART met de juiste cijfers rekent. Een ondervraagde alimentatiegerechtigde zegt bijvoorbeeld dat zij het door KART berekende bedrag niet op waarde kan schatten omdat haar door KART berekende netto-inkomen ruim 200, - hoger is dan haar werkelijke netto-inkomen.

Quote van een alimentatiegerechtigde die niet weet of zij het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag eerlijk vindt:

"Het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende netto-inkomen is veel hoger dan mijn werkelijke netto-inkomen. Daardoor kan ik geen waarde hechten aan het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag. Het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende netto-inkomen is een paar honderd euro hoger dan mijn werkelijke netto-inkomen. Maar als ik puur naar het alimentatiebedrag kijk, dan vind ik het bedrag aan de lage kant. Momenteel krijg ik meer."

Quote van een alimentatieplichtige die niet weet of hij het, door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende, bedrag eerlijk vindt.

"Ik betaal nu 900 euro voor twee kinderen en dat is veel. Het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende 412 euro, dat klinkt een stuk aantrekkelijker. Maar of het eerlijk is weet ik niet. Voor mij is belangrijk dat duidelijk wordt wat mijn draagkracht is en wat de behoefte van de kinderen is. Als mij duidelijk is hoe die beide posten tot stand komen, dan kan ik zeggen of ik de berekening eerlijk vind."

5.9 GEBRUIK VAN DE BEREKENING

- In hoeverre hebben gebruikers van KART de berekening door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur gebruikt in de onderhandelingen met de ex-partner?

Negentien van de 34 ondervraagden zeggen de uitkomst te gaan gebruiken in de onderhandelingen met de ex-partner. Zes van de negentien ondervraagden die zeggen de uitkomst van KART te gaan gebruiken, zijn alimentatiegerechtigd. De overige dertien zijn alimentatieplichtig. Als motivering voor het gebruik van de uitkomst van KART zegt men dat de uitkomst van KART een redelijk startpunt is

om vanuit te gaan wanneer partijen de kinderalimentatie onderhandelingen starten. Onderstaande quote van alimentatiegerechtigde illustreert dit.

Quote van een alimentatiegerechtigde die de berekening gaat gebruiken:

"Ja, ik heb de uitkomst al aan mijn ex-partner toegestuurd. Ik wacht nog op antwoord. Mijn ex-partner en ik hebben beiden een advocaat. Ik heb eerst voorgesteld een rechter het bedrag uit te laten rekenen. Dat wilde mijn ex-partner niet. Daarna heb ik het door het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur berekende bedrag voorgesteld en wacht nu nog op antwoord. Ik vind het bedrag heel redelijk. Het bedrag is niet te hoog en niet te laag, maar realistisch."

Quote van een alimentatiegerechtigde die de berekening gaat gebruiken:

"Ik ben van plan de uitkomst van KART te gebruiken bij de aanstaande herberekening. Het contact tussen mijn ex-partner en mij is niet optimaal, daarom ga ik de berekening via het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur naar zijn advocaat sturen. Ik vind de berekening door KART een goed uitgangspunt voor onderhandelingen."

Vijftien van de 34 ondervraagden zeggen de uitkomst van KART niet te gaan gebruiken. Zij geven daarvoor hoofdzakelijk twee redenen:

1. Ongeveer zes van de vijftien ondervraagden, geven aan dat zij de berekening willen gebruiken, maar dat niet doen, omdat zij denken dat hun ex-partner niet met de uitkomst van KART akkoord zal gaan. Een persoon merkt daarbij op dat de afwijkmogelijkheid die het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur biedt ruzie kan veroorzaken tussen zijn ex-partner en hem. Hij gaat ervan dat zijn ex zo veel mogelijk naar boven wil afwijken en hij zoveel mogelijk naar beneden wil afwijken.
2. Negen van de vijftien ondervraagden zeggen de uitkomst van KART wel te willen gebruiken, maar dit niet te doen, omdat men op dit moment geen rechten aan het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur kan ontleen. Iemand merkt daarbij op dat hij het kwalijk vindt dat er een groot grijs gebied bestaat bij de vaststelling van kinderalimentatie. Hij zegt dat de rechters van Tremanormen mogen afwijken en dat daardoor de rechtszekerheid bij de vaststelling van kinderalimentatie in het geding is.

Quote van een alimentatieplichtige die de berekening niet gaat gebruiken:

"Nee, ik ga de berekening niet gebruiken. Met mijn ex is geen gesprek mogelijk. Ik ga de berekening door KART daarom (nog) niet gebruiken. Als dit wet wordt dan ga ik het wel gebruiken, mits er nog iets met de bandbreedte gebeurt. Ik ben ervan overtuigd dat mijn ex hoog gaat zitten en ik laag. En dan komen we er niet uit vanwege de bandbreedte. Ik zie de bandbreedte niet als een verrijking van de tool. Als het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur wet wordt dan ga ik zeker gebruik maken van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur in het onderhandelen met mijn ex-partner."

Quote van een alimentatiegerechtigde die de berekening niet gaat gebruiken:

"Nee, nu nog niet. De Kamer is op dit moment bezig met wijzigingen in de partneralimentatie. Zodra dat rond is wil meneer de uitkomst van KART gebruiken in de onderhandelingen."

5.10 DE AFWIJKMOGELIJKHEID(BANDBREEDTE)?

 Wat vindt u van de afwijkmogelijkheid?

Zestien geïnterviewden (negen alimentatieplichtigen en zeven alimentatiegerechtigden) antwoordden positief op deze vraag. De zestien geïnterviewden vinden de afwijkmogelijkheid bruikbaar. Dit vinden zij om verschillende redenen. Een veel gehoorde motivering voor de positieve ervaring met de

afwijkmogelijkheid is het feit dat de afwijkmogelijkheid partijen de ruimte biedt om voor hen specifieke omstandigheden uit te werken. Onderstaande quotes illustreren dit.

Quote van een alimentatieplichtige die positief heeft gereageerd op de afwijkmogelijkheid:

"Ik vind een afwijkmogelijkheid een pluspunt. Elk kind heeft andere behoeften. Door gebruik te maken van de afwijkmogelijkheid kunnen partijen invulling geven aan de verschillende behoeften van verschillende kinderen."

Quote van een alimentatiegerechtigde die positief heeft gereageerd op de afwijkmogelijkheid:

"Ik vind de afwijkmogelijkheid een aanwinst voor de tool; het geeft partijen de mogelijkheid om in onderhandeling te treden en onderling gemaakte zorgafspraken in het alimentatiebedrag uit te werken."

Twaalf geïnterviewden (acht alimentatieplichtigen en vier alimentatiegerechtigden) antwoordden negatief op de vraag wat zij vinden van de afwijkmogelijkheid. Zeven van de twaalf geïnterviewden (vijf alimentatieplichtigen en twee alimentatiegerechtigden) die negatief antwoordden op de vraag wat zij vinden van de afwijkmogelijkheid, antwoordden dat zij de afwijkmogelijkheid geen toegevoegde waarde voor de tool vinden. De reden hiervoor is dat er onduidelijkheid bestaat over het gebruik van de afwijkmogelijkheid:

Quote van een alimentatieplichtige die de afwijkmogelijkheid geen toegevoegde waarde vindt:

"Ik vind de afwijkmogelijkheid geen toegevoegde waarde, ik denk dat het beter is om een eenduidige uitkomst te krijgen. Het is me volstrekt onduidelijk wat een reden kan zijn om van de afwijkmogelijkheid gebruik te maken. Ik vind dat een berekening duidelijk moet zijn. Een afwijkmogelijkheid maakt de berekening onduidelijker."

Quote van een alimentatiegerechtigde die de afwijkmogelijkheid geen toegevoegde waarde vindt:

"Ik vind de bandbreedte erg breed. De bandbreedte bedraagt voor mijn kinderen 130, -. Ik vind het verschil tussen 370, - en 500, - erg groot. Ik weet ook niet hoe ik om moet gaan met de bandbreedte. Ik mis een duiding omtrent het gebruik van de afwijkmogelijkheid. Ik denk dat de afwijkmogelijkheid een toegevoegde waarde kan zijn als er meer duiding omtrent het gebruik ervan zou zijn. Maar op dit moment zie ik de afwijkmogelijkheid niet als toegevoegde waarde."

Vijf geïnterviewden (drie alimentatieplichtigen en twee alimentatiegerechtigden) vinden de afwijkmogelijkheid niet bruikbaar. Als reden hiervoor geven zij aan dat zij niet goed begrijpen hoe zij met de afwijkmogelijkheid om moeten gaan. Twee geïnterviewde alimentatieplichtigen merken op dat zij de afwijkmogelijkheid niet wenselijk achten omdat zij denken dat de afwijkmogelijkheid tot ruzie zal leiden.

Quote van een alimentatieplichtige die de afwijkmogelijkheid niet bruikbaar vindt:

"Ik vind de afwijkmogelijkheid onduidelijk, het is me niet duidelijk wat argumenten kunnen zijn om van de afwijkmogelijkheid gebruik te maken. Als de afwijkmogelijkheid in KART blijft, dan moet daarbij een toelichting worden gegeven omtrent het gebruik van de afwijkmogelijkheid."

Quote van een alimentatieplichtige die de afwijkmogelijkheid niet bruikbaar vindt:

"Ik vind de afwijkmogelijkheid niet goed. Ik weet zeker dat mijn ex hierover gaat zeuren. Met haar valt niet te praten. Ik heb veel meer behoefte aan een eenduidig bedrag. Elke mogelijkheid tot discussie wordt door haar met beide handen aangegrepen. Praten/onderhandelen met mijn ex-partner is daarom werkelijk onmogelijk."

Aan het einde van het interview is geïnterviewden gevraagd of zij op of – aanmerkingen hebben op de rekensystematiek Recourt/Van der Steur en KART. Daarbij merkten enkele geïnterviewden op dat zij niet weten hoe zij de bandbreedte moeten gebruiken. Na uitleg over het gebruik van de bandbreedte zien zij de toegevoegde waarde. Maar zonder duiding creëert de bandbreedte onduidelijkheid.

Verder merken een aantal geïnterviewden op dat zij denken dat de bandbreedte enkele tot conflicten leidt.

Quote van een alimentatieplichtige die vindt dat de afwijkmogelijkheid enkel tot conflicten leidt:

"Ik ben van mening dat de afwijkmogelijkheid discussies en conflicten creëert, terwijl KART juist discussies moet verminderen. Ik heb meer behoefte aan een eenduidige en duidelijke uitkomst."

5.11 TOELICHTING BIJ DE BEREKENING

 Heeft u de toelichting bij de berekening bekeken? Wat vond u van de toelichting bij de berekening?

Negentien geïnterviewden (vijftien alimentatieplichtigen en vier alimentatiegerechtigden) antwoordden dat zij de berekening voldoende duidelijk vonden. Uit de groep geïnterviewden die de toelichting voldoende duidelijk vonden kwam feedback op de toelichting naar voren.

Drie geïnterviewde alimentatieplichtigen willen graag meer inzicht hebben in de totstandkoming van het bedrag. Eén van deze geïnterviewde alimentatieplichtigen wil de tabellen zien waarlangs het alimentatiebedrag tot stand komt. Een andere alimentatieplichtige wil graag meer inzicht in de kosten van het gas/water/licht.

Verder merkt een alimentatieplichtige op dat hij de bandbreedte (afwijkmogelijkheid) niet duidelijk vindt. Een andere alimentatieplichtige vindt de werkelijke zorgkosten onduidelijk. Tot slot merkt een alimentatiegerechtigde op dat het door KART berekende netto-inkomen niet overeenkomt met haar werkelijke netto-inkomen.

Quote van een alimentatieplichtige die de toelichting bij de berekening voldoende duidelijk vindt:

"Ik vind de toelichting duidelijk en belangrijk. Ik vind het belangrijk dat men ziet hoe het alimentatiebedrag tot stand komt en waarvoor men moet betalen."

Quote van een alimentatieplichtige die de toelichting bij de berekening voldoende vindt, maar wel feedback heeft op de toelichting:

"Ik vind de toelichting bij de berekening voldoende duidelijk, maar ik mis een stukje duiding omtrent bijvoorbeeld de kinderbijslag en overige kindgebonden voordelen. Verder mis ik de achterliggende tabellen. Daarnaast vind ik een omrekening van bruto naar netto-inkomen niet wenselijk. Ik raad aan om met het netto of het bruto-inkomen te rekenen."

Quote van een alimentatiegerechtigde die de toelichting bij de berekening voldoende duidelijk vindt:

"Ik heb de toelichting bekeken en vind hem voldoende duidelijk."

Geen van de geïnterviewden vindt de toelichting bij de berekening onduidelijk. Negen geïnterviewden (twee alimentatieplichtigen en zeven alimentatiegerechtigden) antwoordden dat zij zich de toelichting niet kunnen herinneren. Drie geïnterviewden merken daarbij op dat zij het waarschijnlijk duidelijk genoeg vonden, omdat zij het zich waarschijnlijk zouden kunnen herinneren indien zij de toelichting onvoldoende duidelijk hadden gevonden.

Quote van een alimentatieplichtige die zich niet kan herinneren of hij de toelichting bij de berekening heeft bekeken en duidelijk vond:

"Ik denk niet dat ik een toelichting heb bekeken. Ik kan het me in ieder geval niet herinneren, maar het is al een tijd geleden dat ik KART heb ingevuld."

Quote van een alimentatiegerechtigde die zich niet kan herinneren of zij de toelichting bij de berekening heeft bekeken:

"Ik kan me niet herinneren dat ik een toelichting heb gezien. Ik heb wel behoefte aan een uitleg over de opbouw van het alimentatiebedrag. Daarmee kunnen partijen elkaar uitleggen waarvoor het alimentatiebedrag bestemd is en waarvoor het geld moet worden gebruikt."

5.12 BELANGRIJKSTE KERNWAARDE

✚ Wat vindt u de belangrijkste kernwaarde van de vier kernwaarden: eenvoud, transparantie, rechtvaardigheid of zelfredzaamheid?

Het plan Recourt/Van der Steur ziet erop toe dat de alimentatieberekening in Nederland eenvoudiger, transparanter en rechtvaardiger plaatsvindt, waarbij burgers zelfredzaam zijn. Eenvoud, transparantie(in de enquête vertaald als begrijpelijkheid en inzicht hebben in), rechtvaardigheid en zelfredzaamheid zijn zogenoemde kernwaarden. In de vervolginterviews is de geïnterviewden gevraagd welke kernwaarde zij het belangrijkste vinden en waarom zij dat vinden.

Twaalf geïnterviewden (negen alimentatieplichtigen en drie alimentatiegerechtigden) vinden transparantie van de berekening de belangrijkste kernwaarde. Als reden daarvoor geven zij aan dat het belangrijk is om te zien hoe het alimentatiebedrag tot stand is gekomen. Geïnterviewden hebben het idee dat men makkelijker betaalt als men ziet waarvoor men betaalt.

Quote van een alimentatieplichtige, die transparantie de belangrijkste kernwaarde vindt:

" Ik vind transparantie de belangrijkste kernwaarde. Ik denk dat de betalingsmoraal verbetert naarmate meer duidelijkheid ontstaat over de opbouw van het alimentatiebedrag. Ik heb behoefte aan inzicht in de berekening. Door inzicht in de berekening ontstaat begrip voor het bedrag."

Quote van een alimentatiegerechtigde, die transparantie de belangrijkste kernwaarde vindt:

"Ik vind transparantie van de berekening het belangrijkste. Ik denk dat alimentatieplichtigen makkelijker betalen als zij zien waarvoor het geld dat zij moeten betalen bestemd is."

Tien geïnterviewden (acht alimentatieplichtigen en twee alimentatiegerechtigden) vinden rechtvaardigheid de belangrijkste kernwaarde. Als reden hiertoe geven zij aan dat zij het belangrijkste vinden dat de berekening eerlijk is.

Quote van een alimentatieplichtige, die rechtvaardigheid de belangrijkste kernwaarde vindt en zelfredzaamheid als goede tweede noemt:

"Ik vind rechtvaardigheid van de berekening het belangrijkste. De alimentatieberekening moet allereerst recht doen aan de werkelijke situatie. Naast de rechtvaardigheid vind ik het belangrijk dat burgers zelfredzaam zijn. Ik heb nu hoge kosten doordat ik steeds advocaten en rechtszaken moet betalen. Ik denk dat het merendeel van de gerechtelijke kosten het gevolg zijn van de onduidelijkheid van het huidige systeem en eigenlijk onnodig zijn."

Quote van een alimentatiegerechtigde die rechtvaardigheid de belangrijkste kernwaarde vindt:

"Ik vind rechtvaardigheid het belangrijkste. Beide ouders moeten een eerlijk bedrag bijdragen aan de kinderen. Eerst de kinderen; dan pas de rest."

Zeven geïnterviewden (twee alimentatieplichtigen en zes alimentatiegerechtigden) vinden zelfredzaamheid de belangrijkste kernwaarde. Als reden hiervoor geven de geïnterviewden dat zij niet afhankelijk willen zijn. Opvallend is dat alimentatiegerechtigden meer waarde hechten aan zelfredzaamheid dan alimentatieplichtigen.

Quote van een alimentatieplichtige die zelfredzaamheid de belangrijkste kernwaarde vindt:

"Ik vind alle kernwaarden belangrijk maar het belangrijkste vind ik dat ik de berekening zelfstandig kan uitvoeren en dat ik niet meer afhankelijk ben van professionals."

Quote van een alimentatiegerechtigde waaruit blijkt waarom zij zelfredzaamheid de belangrijkste kernwaarde vindt:

"Ik vind zelfredzaamheid de belangrijkste kernwaarde. Als gezonde volwassene vind ik dat je er te allen tijde naar moet streven om voor jezelf te kunnen zorgen en niet afhankelijk te zijn van iemand anders; in dit geval een advocaat."

Opvallend is, dat slechts één geïnterviewde alimentatieplichtige die eenvoud van de berekening het belangrijkste vindt. De alimentatieplichtige is van mening dat een eenvoudige berekening begrijpelijk is.

Quote van een alimentatieplichtige die eenvoud de belangrijkste kernwaarde vindt:

"Ik vind eenvoud de belangrijkste kernwaarde. Als de berekening eenvoudig is dan begrijp ik hem."

5.13 PROFESSIONALS AAN HET WOORD

De enquête ter evaluatie van KART is door 10 professionals ingevuld. Deze paragraaf is gebaseerd op de door professionals ingevulde enquêtes en bij professionals afgenomen interviews. Onder de professionals bevonden zich advocaten, mediators, financieel adviseurs en ambtenaren die belast zijn met het uitbetalen van kinderalimentatie aan bijstandsgerechtigden.

In aanvulling op de enquêtes zijn drie professionals geïnterviewd. De geïnterviewde professionals zijn één mediator, één advocaat die tevens docent alimentatierekenen aan de beroepsopleiding voor de advocatuur is geweest en tot slot één ambtenaar van de gemeente Vianen wiens taak het is om alimentatie uit te keren aan bijstandsgerechtigden die te maken hebben met een niet betalende ex-partner. In deze paragraaf wordt de mening van de professionals over de vier kernwaardes besproken.

Professionals over Eenvoud

De professionals zijn net als de overige respondenten positief over de eenvoud van de tool. De professionals geven de gebruiksvriendelijkheid van de tool gemiddeld een 8.1. Bij het invullen van de verschillende onderdelen zijn de professionals positief. Bij het invullen van het bruto-inkomen, het bruto-inkomen van de (ex-)partner en het verblijf van het kind antwoordden twee professionals neutraal, de overige acht professionals antwoordden positief. Bij het invullen van een betaler van de kindgebonden kosten antwoordde één professional negatief over de eenvoud. twee professionals antwoordden neutraal en de overige zeven antwoordden positief. Onderstaande quote is van een ambtenaar bij de gemeente Vianen. De betreffende ambtenaar berekent de kinderalimentatie voor bijstandsgerechtigden wiens ex-partner geen alimentatie betaalt. Vervolgens betaalt de gemeente de verschuldigde alimentatie.

"KART is eenduidig, begrijpelijk en gemakkelijk in te vullen."

Professionals over Transparantie

De professionals geven de begrijpelijkheid van KART gemiddeld een acht. Opvallend is dat slechts vijf van de tien professionals de toelichting bij de berekening hebben bekeken. Twee van de vijf professionals die de toelichting bij de berekening hebben bekeken vinden de toelichting begrijpelijk. Twee vinden de toelichting niet begrijpelijk of onbegrijpelijk. Één professional vindt de toelichting bij de berekening heel begrijpelijk. Onderstaande quote is van een mediator die voornamelijk echtscheidingen behandelt.

"Als mediator vind ik transparantie heel belangrijk. Bij mediation is men gericht op overeenstemming, overeenstemming ontstaat door een dialoog op basis van gelijkwaardigheid. Gelijkwaardigheid wordt bevorderd doordat er maximale transparantie is en doordat iedereen kan zien waarom men doet wat men doet. Deze tool maakt dat mogelijk."

Professionals over Zelfredzaamheid

Dit onderzoek evalueert de mening van gescheiden burgers over het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur. Professionals zijn geen gescheiden burgers. Daarom wordt in dit hoofdstuk niet ingegaan op de mening van professionals over zelfredzaamheid bij het invullen van de tool.

Professionals over Rechtvaardigheid

De professionals geven de rechtvaardigheid van het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en KART gemiddeld een 7.7. Naast een rapportcijfer voor de rechtvaardigheid is respondenten gevraagd of zij het eens zijn met de uitkomst van de kinderalimentatieberekening. Vijf professionals hebben geen mening over de hoogte van de uitkomst, vier professionals zijn het eens met de hoogte van het bedrag en één professional vindt het door KART berekende kinderalimentatiebedrag te laag. Onderstaande quote is van een advocaat die meer dan tien jaar docent alimentatierekenen aan de beroepsopleiding voor de advocatuur is geweest.

"Ik vind dat men het idee moet hebben dat het berekende bedrag recht doet aan hun werkelijke situatie. Dat kan alleen als de berekening rechtvaardig is en mensen kunnen zien hoe het alimentatiebedrag tot stand komt."

5.14 ALGEMENE OPMERKINGEN.

De geïnterviewden is aan het eind van het interview gevraagd of zij opmerkingen hadden over het kinderalimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en KART. Enkele geïnterviewden vinden dat zij onvoldoende inzicht hebben in de totstandkoming van het alimentatiebedrag. Één geïnterviewde vraagt expliciet naar de achterliggende systematiek.

Quote van een alimentatiegerechtigde die vindt dat zij te weinig inzicht heeft in de berekening:

"Ik zie de achterliggende tabellen niet. Ik heb daar, omwille van de begrijpelijkheid van de berekening, wel behoefte aan. Daarnaast mis ik een uitleg over het gebruik van de afwijkmogelijkheid. Wanneer mag ik daar gebruik van maken?"

Quote van een alimentatieplichtige die vindt dat hij te weinig inzicht in heeft in de berekening:

"Waarom zou je de tabellen niet laten zien als je een systeem wil invoeren dat pretendeert transparant te zijn."

Quote van een alimentatieplichtige die de toelichting bij het invullen te summier vindt:

"Ik vind de toelichting bij het invullen van de berekening summier. Er wordt gesproken over kindgebonden kosten, maar het werd mij niet duidelijk wat daaronder wordt verstaan."

HOOFDSTUK 6: CONCLUSIE

Eenvoud

De eenvoud is het eerste onderwerp dat in de enquête en interviews aan de orde is gekomen. Daarbij is vooral ingezoomd op de tool KART. Een belangrijke conclusie uit de enquête is dat de respondenten de alimentatietool KART gebruiksvriendelijk en eenvoudig vinden. De alimentatieplichtigen zijn zelfs iets positiever. Ook het invullen van de verschillende posten, inkomen, verblijf kinderen (zorgverdeling), kindgebonden kosten, ervaren de respondenten in het algemeen als gebruiksvriendelijk.

Transparantie

De begrijpelijkheid van het alimentatiesysteem Recourt/Van der Steur en de tool KART wordt als ruim voldoende beoordeeld. Blijkbaar vinden de respondenten de gegeven informatie in de tool KART over het alimentatiesysteem voldoende. Opvallend is daarbij wél dat de alimentatieplichtigen positiever zijn dan alimentatiegerechtigden. Opvallend is dat naarmate respondenten het meer eens zijn met de hoogte (en dat geldt in meerdere mate voor alimentatieplichtigen, zoals hierna aan de orde zal komen, het systeem als begrijpelijker wordt ervaren. Andersom geldt het ook. De berekening van de verschillende inhoudelijke aspecten en de toelichting worden als inzichtelijk beschouwd. Hier is geen verschil te zien tussen alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden.

Uit de interviews blijkt dat de respondenten de transparantie als belangrijkste kernwaarde zien. De reden is dat het belangrijk is om te zien hoe het alimentatiebedrag tot stand is gekomen. Dat zou de betalingsmoraal verbeteren. In een vervolgonderzoek zou dit verder op grote schaal kunnen worden onderzocht.

Als punt van aandacht in de interviews wordt wel genoemd dat er behoefte is aan meer inzicht in de tabellen die ten grondslag liggen aan de berekening (vooral ten aanzien van de kindgebonden kosten) en in de omrekening van het bruto-inkomen naar het netto-inkomen.

Rechtvaardigheid en herkenbaarheid

De rechtvaardigheid van het alimentatiesysteem Recourt/Van der Steur wordt ook met een ruime voldoende beoordeeld. Alimentatieplichtigen zijn hierover positiever dan alimentatiegerechtigden. Ook zijn meer alimentatieplichtigen het eens met de hoogte van het bedrag. Uit de interviews blijkt dat er inderdaad een verband lijkt te zijn met de mening over de hoogte van het bedrag en de mening over de rechtvaardigheid van de berekening. Over de input van het systeem; de ingrediënten bruto-inkomen, zorgverdeling en kindgebonden kosten, zijn de respondenten positief. Uit de interviews blijken de 'nachten' een goede manier te zijn de zorgverdeling mee te laten wegen. Ook blijkt zowel uit de enquêtes dat het kiezen voor één ouder die de kindgebonden kosten recht doet aan de werkelijkheid. Uit de interviews komt wél naar voren dat respondenten kanttekeningen hebben bij het inkomen: ZZP-bestanddelen kunnen niet worden meegenomen en men heeft soms problemen met de omrekening van bruto naar netto. De mening van de alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden komt opvallend genoeg wel overeen wat betreft het meenemen van deze posten. Opvallend is dat respondenten sterk van mening verschillen over de vraag of de posten vermogen, schulden, inkomen van de nieuwe partner en dubbele woonlasten meegenomen hadden moeten worden. Uit de interviews komt echter geen eensluidende visie naar voren hoe deze posten meegenomen zouden moeten worden. Bovendien zien geïnterviewden zelf in dat er praktische bezwaren zijn. Interessant is wel dat in interviews als mogelijkheid wordt voorgesteld om alleen het vermogen mee te wegen als er geen ander inkomen is. Bij schulden zouden alleen niet-verwijtbare schulden (zoals restschuld hypotheek of bijzondere ziektekosten), die ontstaan zijn vóór de scheiding moeten worden meegenomen.

Opvallend is weer dat de mening van alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden niet verschilt over de onderwerpen die niet zijn meegenomen: vermogen, schulden, dubbele woonlasten en het

inkomen van de nieuwe partner. Kortom, over de input is men het eens, over de output verschillen de meningen van respectievelijk de alimentatieplichtigen en gerechtigden.

De mening over de hoogte van het bedrag verschilt sterk tussen alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden. Alle respondenten geven gemiddeld wel een voldoende hiervoor. Opvallend genoeg verschillen de meningen van respondenten wel veel meer over de afwijkmogelijkheid. Een aantal ziet daar een bron van conflict.

Zelfredzaamheid

Of dit tot meer zelfredzaamheid lijkt moet zich uitwijzen en hierover kan in het kader van dit onderzoek slechts een indicatie worden gegeven

Over de bijdrage aan zelfredzaamheid zijn de respondenten duidelijk: respondenten zijn blij met een eenvoudige tool die ze zelf kunnen gebruiken en hen minder afhankelijk maakt van juridische professionals.

LITERATUURLIJST

Baarda & de Goede 2006

D.B. Baarda & M.P.M. de Goede, Basisboek methoden en technieken: Handleiding voor het opzetten en uitvoeren van kwantitatief onderzoek, Groningen: Wolters-Noordhoff.

Bol 2010a

J.P.M., Bol, „Tremanormen in de mediationpraktijk 2: de verdeling van de kosten van kinderen“, REP, juni 2010, 2, p. 57-60.

Bol 2010b

J.P.M., Bol, „Tremanormen in de mediationpraktijk 3: een pleidooi voor praktijkgerichte alimentatienormen“, REP, juli 2010, 3, p. 95-98.

Dijksterhuis 2008

B.M. Dijksterhuis, Rechteren normeren de alimentatiehoogte: Een empirisch onderzoek naar rechterlijke samenwerking in de Werkgroep Alimentatienormen (1975-2007), Leiden: University Press 2008.

Dijksterhuis 2009

B.M. Dijksterhuis, „Drie keer alimentatiewetgeving voorkomen met rechterlijke alternatieven“, FJR 2009, 19, p. 47-52.

Dijksterhuis & Vels 2011

B.M. Dijksterhuis & N. Vels, HvA-LBIO-rapport alimentatieberekening. Onderzoek naar de mening van burgers over de berekening van kinderalimentatie. Uitgave: Hogeschool van Amsterdam en LBIO.

Dijksterhuis & Vels 2011

B.M. Dijksterhuis & N. Vels, 'De mening van alimentatieplichtigen en alimentatiegerechtigden over de berekening van kinderalimentatie', FJR 2012/63, p. 178-183.

De Jonge & Van der Weerd 2010

M. de Jonge, & C. van der Weerd, TNO-rapport 35415. Rapportage klantervaring in kaart – Levensgebeurtenis echtscheiding, 2010.

Jonker 2011

M. Jonker, „Nieuwe wegen in het alimentatierecht“, in: Boele- Woelki e.a., (red.), Actuele ontwikkelingen in het familierecht. Vijfde UCERF symposium, Nijmegen: Ars Aequi Libri 2011.

NIPO 2012

NIPO, *Scheiden in Nederland 2012*, onderzoek uitgevoerd door TNS NIPO in opdracht van de vFAS, 2012.

Saunders, Lewis & Thornhill 2007

M. Saunders, P. Lewis & A. Thornhill, Methoden en technieken van onderzoek, Amsterdam: Pearson Education Benelux, 2007.

De Vocht 2010

A. de Vocht, Basishandboek SPSS 18 IBM SPSS statistics, Utrecht: Bijleveld Press, 2010.

Werkgroep alimentatienormen 2013

Werkgroep alimentatienormen, Rapport alimentatienormen 2013, 1 april 2013.

Wikeley 2001

N. Wikeley (red.), National Survey of Child Support Agency Clients Research Report nr. 152, London: Department for Work and Pensions 2001.

Wikeley e.a. 2008

N. Wikeley, E. Ireland, C. Bryson & R. Smith, Relationship Separation and Child Support Study, DWP Research Report No 503, 2008.

BIJLAGE 1: VRAGENLIJST ENQUETE KINDERALIMENTATIESYSTEEM RE COURT/VAN DER STEUR

Enquête alimentatiestelsel Recourt/Van der Steur & KART

De kinderalimentatie rekentool (KART) berekent kinderalimentatie op basis van het wetsvoorstel 'Vereenvoudiging kinderalimentatie' van de Kamerleden Jeroen Recourt (PvdA) en Ard van der Steur (VVD). Wij willen graag van u weten wat u vindt van deze manier waarop de kinderalimentatie wordt berekend.

Mr. dr. B.M. Dijksterhuis en anderen van de Hogeschool van Amsterdam evalueren hoe u als gebruiker het rekensysteem en de tool KART ervaart en of er verbeteringen nodig zijn. Met de resultaten van het onderzoek zal de politiek geadviseerd worden over een eventuele verandering en de invoering van het wetsvoorstel en KART.

Onder alle deelnemers wordt een iPad verloot. Met de winnaar wordt persoonlijk contact opgenomen. Over de uitslag kan niet worden gecorrespondeerd.

Deze enquête duurt ongeveer 5 minuten. Voor vragen over de enquête en het onderzoek kunt u e-mailen naar: mark.van.duijvenvoorde@hva.nl

Hartelijk dank voor het meewerken aan dit onderzoek.

Er zijn 36 vragen in deze enquête

Gegevens

☐ Geslacht *

Kies a.u.b. een van de volgende mogelijkheden:

- ☐ Man
- ☐ Vrouw

☐ Hoogst afgeronde opleiding *

If you choose 'Anders' please also specify your choice in the accompanying text field.

Kies a.u.b. een van de volgende mogelijkheden:

- ☐ Basisonderwijs
- ☐ VMBO

- ☐ HAVO
- ☐ VWO
- ☐ MBO
- ☐ HBO
- ☐ WO
- ☐ Andere

Uw bruto-inkomen *

Kies a.u.b. een van de volgende mogelijkheden:

- ☐ Tussen € 0 en € 1500
- ☐ Tussen € 1500 en € 2500
- ☐ Tussen € 2500 en € 5000
- ☐ Meer dan € 5000

Wat is op u van toepassing? *

Kies a.u.b. een van de volgende mogelijkheden:

- ☐ Ik heb recht op kinderalimentatie
- ☐ Ik moet kinderalimentatie betalen
- ☐ Ik ben professional (lees bij een aantal vragen in plaats van u(w): uw cliënt)

Hoeveel kinderen heeft u? *

Kies a.u.b. een van de volgende mogelijkheden:

- ☐ 1
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☐ 5

Het gaat om het aantal kinderen uit de kinderalimentatie berekening.

KART berekende het volgende bedrag aan kinderalimentatie: *

Beantwoord deze vraag alleen als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

Antwoord was '1' bij vraag '5 [aantal_kinderen]' (Hoeveel kinderen heeft u?)

Vul uw antwoord hier in:

Vul de hoogte van de door KART berekende kinderalimentatie in.

[] KART berekende voor mij het volgende bedrag aan kinderalimentatie: *

Beantwoord deze vraag alleen als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

Antwoord was '2' bij vraag '5 [aantal_kinderen]' (Hoeveel kinderen heeft u?)

Vul uw antwoord(en) hier in

- Kind 1:

- Kind 2:

Vul per kind de hoogte van de door KART berekende kinderalimentatie in.

[] KART berekende het volgende bedrag aan kinderalimentatie: *

Beantwoord deze vraag alleen als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

Antwoord was '3' bij vraag '5 [aantal_kinderen]' (Hoeveel kinderen heeft u?)

Vul uw antwoord(en) hier in

- Kind 1:

- Kind 2:

- Kind 3:

Vul per kind de hoogte van de door KART berekende kinderalimentatie in.

[] KART berekende het volgende bedrag aan kinderalimentatie: *

Beantwoord deze vraag alleen als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

Antwoord was '4' bij vraag '5 [aantal_kinderen]' (Hoeveel kinderen heeft u?)

Vul uw antwoord(en) hier in

- Kind 1:
- Kind 2:
- Kind 3:
- Kind 4:

Vul per kind de hoogte van de door KART berekende kinderalimentatie in.

[] KART berekende het volgende bedrag aan kinderalimentatie: *

Beantwoord deze vraag alleen als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

Antwoord was '5' bij vraag '5 [aantal_kinderen]' (Hoeveel kinderen heeft u?)

Vul uw antwoord(en) hier in

- Kind 1:
- Kind 2:
- Kind 3:
- Kind 4:
- Kind 5:

Vul per kind de hoogte van de door KART berekende kinderalimentatie in.

□ Is de hoogte van kinderalimentatie al eerder vastgesteld/zijn er al vaste afspraken met uw (ex-)partner? *

Kies a.u.b. een van de volgende mogelijkheden:

- ☐ Ja, eerder vastgesteld door de rechter
- ☐ Ja, eerder onderling afgesproken
- ☐ Nee

Meningen en ervaringen

□ Hoe is KART onder uw aandacht gekomen? *

If you choose 'Anders' please also specify your choice in the accompanying text field.

Kies a.u.b. een van de volgende mogelijkheden:

- ☐ Via echtscheidingsplan.nl
- ☐ Via een zoekmachine/andere website
- ☐ Via bekenden
- ☐ Via een advocaat, mediator of juridisch/financieel adviseur
- ☐ Andere

□ Heeft u KART alleen of met iemand samen ingevuld? *

If you choose 'Anders' please also specify your choice in the accompanying text field.

Kies a.u.b. een van de volgende mogelijkheden:

- ☐ Alleen
- ☐ Met mijn (ex-)partner
- ☐ Met een advocaat, mediator of juridisch/financieel adviseur
- ☐ Andere

□ Heeft u een ouderschapsplan gemaakt? *

If you choose 'Nee, dat gaan mijn (ex-)partner en ik niet doen, want' please also specify your choice in the accompanying text field.

Kies a.u.b. een van de volgende mogelijkheden:

- ☐ Ja
- ☐ Nee, dat gaan mijn (ex-)partner en ik nog doen, met de KART-berekening
- ☐ Nee, dat gaan mijn (ex-)partner en ik nog doen, zonder de KART-berekening
- ☐ Andere

Ouderschapsplan: dit is een wettelijk verplicht plan waarin ouders die uit elkaar gaan afspraken vastleggen over de kinderen, zoals een omgangsregeling, zorgafspraken enz.

De gebruiksvriendelijkheid van KART geef ik het volgende rapportcijfer: *

Kies het toepasselijk antwoord voor elk onderdeel:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Wat vindt u van de volgende onderdelen van KART? *

Kies het toepasselijk antwoord voor elk onderdeel:

	Heel ingewikkeld	Ingewikkeld	Niet ingewikkeld, niet eenvoudig	Eenvoudig	Heel eenvoudig
Mijn bruto-inkomen invullen	☐	☐	☐	☐	☐
Het bruto-inkomen van mijn (ex-)partner invullen	☐	☐	☐	☐	☐
Het verblijf van mijn kind/kinderen invullen	☐	☐	☐	☐	☐
De betaler van de kindgebonden kosten invullen	☐	☐	☐	☐	☐

Bruto-inkomen invullen: u heeft in KART het bruto-inkomen ingevuld. KART heeft dit bruto-inkomen vervolgens omgerekend naar netto-inkomen. Dit netto-inkomen vind u terug in de toelichting bij de berekening door KART.

Verblijf van het kind: u heeft in KART het aantal nachten per jaar dat het kind bij u verblijft ingevuld.

Betaler van de kindgebonden kosten invullen: u heeft in KART ingevuld welke ouder feitelijk zorg draagt voor betaling van de kindgebonden kosten.

Stelling: mijn (ex-)partner en ik hebben afspraken gemaakt over het verblijf van het kind: *

Kies a.u.b. een van de volgende mogelijkheden:

- ☐ Ja
- ☐ Nee, dat is niet gelukt
- ☐ Nee, dat gaan we nog doen
- ☐ Deels ...

Geef hier een toelichting op uw antwoord:

Verblijf van het kind: hoeveel tijd verblijft uw kind bij u of uw (ex-)partner?

[] Stelling: mijn (ex-)partner en ik hebben afspraken gemaakt over de kindgebonden kosten: *

Kies a.u.b. een van de volgende mogelijkheden:

- ☐ Ja
- ☐ Nee, dat is niet gelukt
- ☐ Nee, dat gaan we nog doen
- ☐ Deels ...

Geef hier een toelichting op uw antwoord:

Kindgebonden kosten: dit zijn alle vaste kosten zoals kleding, school, abonnementen en sport (kosten voor eten, drinken, wonen en uitjes vallen hier buiten).

[] Stelling: KART sluit aan bij de afspraken van mijn (ex-)partner en mij over: *

Kies het toepasselijk antwoord voor elk onderdeel:

	Volledig oneens	Oneens	Niet oneens, niet eens	Eens	Volledig eens	N.V.T.
Het verblijf van het kind/de kinderen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De betaling van de kindgebonden kosten	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Verblijf van het kind/ de kinderen: hoeveel tijd verblijft het kind/de kinderen bij u of uw (ex-)partner?

Kindgebonden kosten: dit zijn alle vaste kosten zoals kleding, school, abonnementen en sport (kosten voor eten, drinken, wonen en uitjes vallen hier buiten).

[] Stelling: ik vind het meenemen van de volgende onderdelen in de berekening terecht: *

Kies het toepasselijk antwoord voor elk onderdeel:

	Volledig oneens	Oneens	Niet oneens, niet eens	Eens	Volledig eens
Mijn netto-inkomen	☐	☐	☐	☐	☐
Het netto-inkomen van mijn (ex-)partner	☐	☐	☐	☐	☐
Het verblijf van het kind/de kinderen	☐	☐	☐	☐	☐
De kindgebonden kosten	☐	☐	☐	☐	☐

Netto-inkomen: u heeft in KART het bruto-inkomen ingevuld. KART heeft dit bruto-inkomen vervolgens omgerekend naar netto inkomen. Dit netto-inkomen vind u terug in de toelichting bij de berekening door KART.

Verblijf van het kind: hoeveel tijd verblijft het kind/de kinderen bij u of uw (ex-)partner?

Kindgebonden kosten: dit zijn alle vaste kosten zoals kleding, school, abonnementen en sport (kosten voor eten, drinken, wonen en uitjes vallen hier buiten).

[] Stelling: ik vind het terecht dat geen rekening wordt gehouden met de volgende onderdelen in de berekening: *

Kies het toepasselijk antwoord voor elk onderdeel:

	Volledig oneens	Oneens	Niet oneens, niet eens	Eens	Volledig eens
Vermogen	☐	☐	☐	☐	☐
Schulden	☐	☐	☐	☐	☐
Dubbele woonlasten	☐	☐	☐	☐	☐
Inkomen nieuwe partner	☐	☐	☐	☐	☐

Vermogen: het voordeel, behaald uit sparen en beleggen (rente en dividenduitkeringen). De wet gaat uit van een voordeel uit sparen en beleggen van 4% van de waarde van de bezittingen minus de schulden.

Schulden: verplichtingen aan derden met waarde in het economische verkeer, bijvoorbeeld restschuld hypotheek, geldlening etc.

Dubbele woonlasten: 1. door het aankopen van een woning voordat de oude woning is verkocht, kan tijdelijk sprake zijn van dubbele woonlasten. 2. indien de ene (ex-)partner zorgdraagt voor betaling van de woonlasten van de andere (ex-)partner.

Inkomen nieuwe partner: het gaat hierbij om het inkomen van de nieuwe partner van u of uw (ex-)partner.

[] Wat is uw mening over het aantal posten of aspecten dat in de berekening werd meegenomen? *

Kies a.u.b. een van de volgende mogelijkheden:

- ☐ Voldoende
- ☐ Te veel, want ...
- ☐ Te weinig, want ...
- ☐ Geen mening

Geef hier een toelichting op uw antwoord:

[] Heeft u de toelichting bij uw berekening bekeken (PDF)? *

Kies a.u.b. een van de volgende mogelijkheden:

- ☐ Ja
- ☐ Nee

[] Stelling: ik vind de toelichting bij de berekening: *

Beantwoord deze vraag alleen als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

Antwoord was 'Ja' bij vraag '23 [toelichting bekeken]' (Heeft u de toelichting bij uw berekening bekeken (PDF)?)

Kies het toepasselijk antwoord voor elk onderdeel:

	Volledig oneens	Oneens	Niet oneens, niet eens	Eens	Volledig eens
Begrijpelijk	☐	☐	☐	☐	☐
Bruikbaar	☐	☐	☐	☐	☐

[] Stelling: ik zie de werkelijke situatie van mij en mijn (ex-)partner terug in de berekening van: *

Beantwoord deze vraag alleen als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

Antwoord was 'Ja' bij vraag '23 [toelichting bekeken]' (Heeft u de toelichting bij uw berekening bekeken (PDF)?)

Kies het toepasselijk antwoord voor elk onderdeel:

	Volledig oneens	Oneens	Niet oneens, niet eens	Eens	Volledig eens
Mijn netto-	☐	☐	☐	☐	☐

	Volledig oneens	Oneens	Niet oneens, niet eens	Eens	Volledig eens
inkomen					
Het netto- inkomen van mijn (ex-)partner	☐	☐	☐	☐	☐
De werkelijke zorgkosten	☐	☐	☐	☐	☐

Netto-inkomen: u heeft in KART het bruto-inkomen ingevuld. KART heeft dit bruto-inkomen vervolgens omgerekend naar netto-inkomen. Dit netto-inkomen vind u terug in de toelichting bij de berekening door KART.

Werkelijke zorgkosten: deze bestaan uit: de kindgebonden kosten en de verblijfskosten (berekend op basis van het door u ingevoerde aantal nachten dat het kind bij u verblijft).

[] Stelling: ik heb voldoende inzicht in de berekening door KART van: *

Beantwoord deze vraag alleen als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

Antwoord was 'Ja' bij vraag '23 [toelichting bekeken]' (Heeft u de toelichting bij uw berekening bekeken (PDF)?)

Kies het toepasselijk antwoord voor elk onderdeel:

	Volledig oneens	Oneens	Niet oneens, niet eens	Eens	Volledig eens
Mijn netto- inkomen	☐	☐	☐	☐	☐
Het netto- inkomen van mijn (ex-)partner	☐	☐	☐	☐	☐
Het verblijf van mijn kind/kinderen	☐	☐	☐	☐	☐
De werkelijke zorgkosten	☐	☐	☐	☐	☐

Netto-inkomen: u heeft in KART het bruto-inkomen ingevuld. KART heeft dit bruto-inkomen vervolgens omgerekend naar netto-inkomen. Dit netto-inkomen vind u terug in de toelichting bij de berekening door KART.

Verblijf van het kind: U heeft in KART het aantal nachten dat het kind per jaar bij u verblijft ingevuld.

Werkelijke zorgkosten: deze bestaan uit: de kindgebonden kosten en de verblijfskosten (berekend op basis van het door u ingevoerde aantal nachten dat het kind bij u verblijft).

De begrijpelijkheid van de alimentatieberekening volgens KART geef ik het volgende rapportcijfer: *

Kies het toepasselijk antwoord voor elk onderdeel:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

De rechtvaardigheid van de alimentatieberekening volgens KART geef ik het volgende rapportcijfer: *

Kies het toepasselijk antwoord voor elk onderdeel:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Bent u het eens met de hoogte van de kinderalimentatie volgens KART? *

Kies a.u.b. een van de volgende mogelijkheden:

- ☐ Ja, want...
- ☐ Nee, te hoog want...
- ☐ Nee, te laag want...
- ☐ Geen mening

Geef hier een toelichting op uw antwoord:

Stelling: ik ga de hoogte van de kinderalimentatie volgens KART gebruiken voor de alimentatieafspraken met mijn (ex-)partner: *

Kies a.u.b. een van de volgende mogelijkheden:

- ☐ Ja, want ...
- ☐ Nee, want er zijn al alimentatie afspraken gemaakt
- ☐ Nee, want ...
- ☐ Weet ik nog niet, want ...

Geef hier een toelichting op uw antwoord:

Stelling: ik vind het terecht dat KART een minimum en maximum geeft om af te wijken van de hoogte van de kinderalimentatie: *

Kies a.u.b. een van de volgende mogelijkheden:

- ☐ Volledig oneens, want ...
- ☐ Oneens, want ...
- ☐ Niet oneens, niet eens, want ...
- ☐ Eens, want ...
- ☐ Volledig eens, want ...

Geef hier een toelichting op uw antwoord:

[]Stelling: ik ga het minimum en maximum dat KART geeft om af te wijken gebruiken: *

Kies a.u.b. een van de volgende mogelijkheden:

- ☐ Ja, want ...
- ☐ Nee, want er zijn al alimentatie afspraken gemaakt
- ☐ Nee, want ...
- ☐ Weet ik nog niet, want ...

Geef hier een toelichting op uw antwoord:

[]Indien u de uitkomst van KART heeft besproken met uw (ex-)partner: leidde het bespreken van de uitkomst tot meningsverschil tussen u en uw (ex-)partner? *

Kies a.u.b. een van de volgende mogelijkheden:

- ☐ Ja, want ...
- ☐ Nee, want ...
- ☐ Deels, want ...
- ☐ N.V.T.

Geef hier een toelichting op uw antwoord:

[]Heeft u opmerkingen en/of suggesties over de berekening van de kinderalimentatie volgens KART? Dan kunt u die hieronder weergeven.

Vul uw antwoord hier in:

[]Mag de Hogeschool van Amsterdam u benaderen om uw antwoorden in een persoonlijk of telefonisch gesprek toe te lichten? *

Kies a.u.b. een van de volgende mogelijkheden:

- ☐ Ja (graag hierna uw contactgegevens invullen)
- ☐ Nee, maar ik wil wel kans maken op de iPad (graag hierna uw contactgegevens invullen)
- ☐ Nee

[]Vul uw naam, e-mailadres en telefoonnummer in.

Beantwoord deze vraag alleen als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

Antwoord was 'Nee, maar ik wil wel kans maken op de iPad (graag hierna uw contactgegevens invullen)' of 'Ja (graag hierna uw contactgegevens invullen)' bij vraag '35 [Nadere interviews]' (Mag de Hogeschool van Amsterdam u benaderen om uw antwoorden in een persoonlijk of telefonisch gesprek toe te lichten?) en Antwoord was 'Nee, maar ik wil wel kans maken op de iPad (graag hierna uw contactgegevens invullen)' of 'Ja (graag hierna uw contactgegevens invullen)' bij vraag '35 [Nadere interviews]' (Mag de Hogeschool van Amsterdam u benaderen om uw antwoorden in een persoonlijk of telefonisch gesprek toe te lichten?)

Vul uw antwoord hier in:

Wij willen u hartelijk bedanken voor het invullen van deze enquête.

Verstuur uw enquête

Bedankt voor uw deelname aan deze enquête.

BIJLAGE 2: VRAGENLIJST INTERVIEW KINDERALIMENTATIESYSTEEM RECHT/VAN DER STEUR

1. Heeft u eerder een alimentatieberekening uitgevoerd/ uit laten voeren en zo ja, (1) met welke normen en (2) wat was de reden voor de herberekening?
2. Wat vindt u van de wijze waarop KART wordt ingevuld in het algemeen?(gebruiksvriendelijkheid?)
3. Wat vindt u van de wijze waarop het inkomen wordt meegenomen?
4. Wat vindt u van de wijze waarop het verblijf van het kind en de zorg van de alimentatieplichtige door KART is meegewogen?
5. Wat vindt u van het feit dat de volgende posten niet worden meegerekend
 - a. Vermogen
 - b. Schulden
 - c. Dubbele woonlasten
 - d. Inkomen van een nieuwe partner
6. Wat vindt u van het aantal posten, dat door KART wordt meegerekend?
7. Wat vindt u van de hoogte van het door KART berekende alimentatiebedrag?
8. Bent u van plan de uitkomst van KART te gebruiken in de onderhandelingen met uw ex-partner?
9. Wat vindt u van de afwijkmogelijkheid? (groene/oranje/rode gebied)
10. Heeft u de toelichting bij de berekening bekeken?
11. Wat vindt u de belangrijkste kernwaarde van het wetsvoorstel?
12. Heeft u overige opmerkingen?

© Hogeschool van Amsterdam

Juli 2013

Lectoraat Legal Management

Kenniscentrum Maatschappij en Recht

Wibautstraat 80-86

Postbus 1025

1000 BA Amsterdam

www.hva.nl/legalmanagement